

FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉRTESÍTŐ

AZ AGRÁRMINISZTERIUM HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

8. Szám	Tárgy	Oldal
	Közlemény	
	Az Országos Főállatorvos 2/2021. számú határozata -----	259

Közlemények

Az Országos Főállatorvos 2/2021. számú határozata

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 28. § d) pontja, 42. § (4) bekezdése és 52. § (3) bekezdése, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet] 16. § (2) bekezdése, valamint az állatbetegségek bejelentésének rendjéről szóló 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet 4. § (4) bekezdés, valamint az afrikai sertéspestis elleni védekezésről szóló 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet [a továbbiakban: 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet] 16. § (1) bekezdése alapján, élelmiszerlánc-felügyeleti jogkörömben eljárva, az élelmiszerlánc valamennyi érintett szereplőjére kiterjedő hatállyal, meghoztam az alábbi

HATÁROZATOT.

Az afrikai sertéspestis (a továbbiakban: ASP) leküzdésére, továbbá a betegség megelőzésére és korai felismerésére vonatkozó intézkedések hatékonyságának növelése érdekében meghozott, és a Földművelésügyi Értesítő LXX. évfolyamának 2. számában megjelent 2/2020. számú határozatomat visszavonom és az alábbiakat rendelem el:

Jelen határozat Mellékleteként kiadom Magyarország ASP felszámolására vonatkozó mentesítési tervét (a továbbiakban: mentesítési terv).

Elrendelem, hogy az ország egész területén jelen határozatom Mellékletében kiadott mentesítési tervben foglaltak szerint és az adott terület ASP kockázati kategóriájának – ASP-vel fertőzött terület, a fertőzött területen belüli szigorúan korlátozott terület (a továbbiakban: SZKT), az ASP szempontjából magas kockázatú, közepes kockázatú és alacsony kockázatú terület – megfelelően kell eljárni.

A mentesítési tervben előírt egyes feladatok végrehajtása során a járványügyi intézkedéssel érintettek az Éltv. szerinti kártalanításra jogosultak.

E határozat rendelkezései azonnal végrehajtandóak.

E határozattal szemben fellebbezésnek helye nincs. A határozat közlésétől számított harminc napon belül – jogszabálysértésre hivatkozással – a határozat bírósági felülvizsgálata kérhető. (A határozat közlése időpontjának az első közzététel időpontja minősül.) A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak (1027 Budapest, Tölgyfa utca 1-3.) címzett keresetlevelet az Agrárminisztériumhoz (1055 Budapest, Kossuth tér 11.) kell benyújtani. Ha egyik fél sem kéri tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatának illetéke 30.000 Ft, a feleket a perben tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg. A keresetlevélnek a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya, azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztése kérhető.

INDOKOLÁS

A Földművelésügyi Értesítő LXX. évfolyamának 2. számában megjelent 2/2020. számú határozatom tartalmazza az ASP elleni védekezés során végrehajtandó mentesítési tervet. Tekintettel a mentesítési terv kiadása óta a járványhelyzetben bekövetkezett változásokra, valamint a Bizottság (EU) afrikai sertéspestisre vonatkozó különleges járványvédelmi intézkedések megállapításáról szóló, 2021. április 7-i 2021/605 végrehajtási rendeletének (a továbbiakban: 2021/605 bizottsági végrehajtási rendelet) előírásaira az egyes intézkedések felülvizsgálata és új mentesítési terv kiadása vált szükségessé.

Az Európai Bizottság honlapján közzétett, Stratégiai megközelítés az ASP kezelésében az EU számára című dokumentum (a továbbiakban: EU ASP Stratégia) 2020. áprilisában módosított verziójának (REV-12) IV. melléklete alapján minden tagállamnak akciótervet kell készítenie a vaddisznó állomány szabályozásáról.

2021. január 21-én Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: Nébih) honlapján közzétételre került az ASP Szakértői akciócsoport által elkészített, „Nemzeti Akcióterv a vaddisznóállomány szabályozásáról, összefüggésben az ASP megelőzésével, ellenőrzésével és leküzdésével” elnevezésű dokumentum (a továbbiakban: Akcióterv). Tekintettel arra, hogy az Akcióterv olyan intézkedéseket is tartalmaz, amelyek a mentesítési tervben korábban még nem szerepeltek, de a vaddisznó állomány csökkentését hatékonyabbá tehetik, az azok végrehajtására vonatkozó ütemtervet jelen határozatban – annak 12. függelékeként - szükséges közzétenni.

Az Éltv. 28. § d) pontja alapján a miniszter az élelmiszerlánc-felügyelet területén nagy nemzetgazdasági kárral fenyegető vagy közegészségügyi szempontból veszélyes állatbetegségek felszámolására állami pénzeszközökkel támogatott, az állatállományoknak a betegségtől való mentesítésére országos programot, valamint a betegség előfordulásának felmérésére ellenőrző, illetve monitoring-vizsgálati programot rendelhet el.

Az Éltv. 42. § (4) bekezdés c) pontja szerint az országos főállatorvos rendkívüli élelmiszerlánc-eseményre vonatkozóan állatjárványügyi intézkedést tartalmazó határozatot hozhat, amely határozatot a minisztérium hivatalos lapjában, honlapján, valamint a nemzeti hírügynökségen keresztül kell közzétenni.

A fentiek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 84. § a) pontja értelmében az országos főállatorvos rendkívüli élelmiszerlánc-eseményre vonatkozó határozata azonnal végrehajtandó.

Döntésemet a fenti jogszabályhelyek alapján, valamint az Ákr. 80. § (1) bekezdésében és 81. §-ában foglaltakra tekintettel hoztam meg.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Ákr. 113. § (1) bekezdésének a) pontján, a 114. § (1) bekezdésén, valamint a 116. § (4) bekezdésének a) pontján, továbbá a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 39. § (1) bekezdésén, 12. § (1) bekezdésén, 13. §-ának (1) bekezdésén és (3) bekezdésének a) pontján alapul.

Hatáskörömet és illetékességemet az Éltv. 28. § d) pontja, 42. § (4) bekezdése, 52. § (3) bekezdése, a 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 16. § (2) bekezdése, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 79. §-ának 3. pontja alapozza meg.

Budapest, 2021. augusztus 12.

Dr. Bognár Lajos s. k.
országos főállatorvos

Melléklet

**Magyarország afrikai sertéspestis felszámolására vonatkozó mentesítési terve
(verziószám: 1.3)**

1. FEJEZET: Az afrikai sertéspestissel (ASP) fertőzött terület és az ASP szempontjából magas, közepes, illetve alacsony kockázatú területek meghatározása

Az ASP-vel fertőzött terület és az ASP szempontjából magas, közepes, illetve alacsony kockázatú területek meghatározása kockázatelemzés alapján és a Nemzeti Klasszikus Sertéspestis és Afrikai Sertéspestis Szakértői Csoport (a továbbiakban: Szakértői Csoport) javaslatainak figyelembevételével történik.

1.1. Az ASP-vel kapcsolatos kockázatelemzés és egyes kockázati területekhez tartozó vadgazdálkodási egységek hivatalos közzététele

A járványügyi helyzet minden jelentős változása esetén újabb kockázatelemzés készül és szükség esetén a kockázati területek módosulnak. Az egyes kockázati területekhez tartozó vadgazdálkodási egységek (a továbbiakban: VGE) naprakész felsorolása a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: Nébih) honlapján kerül közzétételre. Ugyanakkor a betegség esetleges új területen való megjelenése esetén az országos főállatorvos azonnali utasításban állapítja meg az ideiglenes fertőzött területet. Az ASP-re vonatkozó hatályos országos főállatorvosi határozatok a Földművelésügyi Értesítőben kerülnek közzétételre, de a Nébih honlapjáról is letölthetőek, ahol a következő linken számos egyéb fontos információ és egy interaktív térkép is található: <http://portal.nebih.gov.hu/afrikai-sertespestis>. A fertőzött területhez tartozó VGE-k – az ideiglenes fertőzött terület kivételével – megtalálhatóak a 2021/605 bizottsági végrehajtási rendelet I. mellékletének II. részében (II. típusú korlátozás alatt álló körzet), míg a magas kockázatú területek ugyanezen rendelet I. mellékletének I. részében (I. típusú korlátozás alatt álló körzet). Az európai uniós tagállamok ASP járványhelyzetének változása esetén az Európai Bizottság a bizottsági rendelet mellékleteit módosítja.

2. FEJEZET: INTÉZKEDÉSEK AZ ASP-VEL FERTŐZÖTT TERÜLETEN

2.1 A fertőzött terület meghatározása, elrendelése és alapvető jellemzői

2.1.1. A fertőzött terület meghatározása és elrendelése

2.1.1.1. Az ASP-vel fertőzött terület meghatározása kockázatelemzés alapján, a vaddisznóállomány mozgását hatékonyan akadályozó természetes és mesterséges határok figyelembevételével, valamint a Szakértői Csoport javaslatainak megfelelően történik.

2.1.1.2. Ha az ASP elsődleges esetét olyan területen állapítják meg, ahol az még korábban nem fordult elő, az országos főállatorvos azonnali intézkedéseket rendel el, meghatározva az ideiglenes fertőzött területet és erről értesíti az Európai Bizottságot.

2.1.1.3. Az illetékes megyei kormányhivatal a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 15. § (2) bekezdése és az országos főállatorvosnak az azonnali intézkedésekre vonatkozó utasításának megfelelően határozatot hoz a fertőzött területről.

2.1.1.4. Ezt követően kockázatelemzést kell készíteni, amely alapján szükség esetén módosítani kell az ideiglenes fertőzött területet, illetve meg kell határozni a fertőzött területet körülölelő magas kockázatú területet. Az új kockázati területeket az 1.1 pontban foglaltak szerint kell közzétenni, illetve az ideiglenes fertőzött terület módosítása esetén a megyei kormányhivatalnak is új határozatot kell hoznia.

2.1.2. A fertőzött terület alapvető jellemzői

2.1.2.1. A fertőzött terület minimális területe mintegy 2.000 km².

2.1.2.2. Az ASP-vel fertőzött területen belül azt a területet, ahol az ASP elsődleges esete megállapításra került vaddisznóban *különösen ellenőrzött területnek* (vagy *magterületnek*, a továbbiakban: KET) nevezzük. A KET-et a *puffer zóna* veszi körül. A kettőt együtt SZKT-nak nevezzük. Az SZKT-n a fertőzött terület egészére vonatkozó előírásokon felül további korlátozások is érvényesek.

2.2 Szigorúan korlátozott terület

2.2.1 A terület jellemzői

2.2.1.1 Az ASP vaddisznókban történt elsődleges esetének megállapítását követően a megállapítás helyét körülvevő, legalább 50 km² kiterjedésű területet (KET), és ezt körülvevő mintegy 5 km széles puffer zónát SZKT-nak kell nyilvánítani. Az SZKT teljes területének mintegy 300 km² kiterjedésűnek kell lennie.

2.2.1.2 A KET-nek legalább annak a VGE-nek a teljes területét magába kell foglalnia, amelyen az elsődleges esetet megtalálták, továbbá minden olyan VGE teljes területét, amelyeket az eset körül rajzolt 3 km-es sugarú kör érint.

2.2.1.3 A KET-et körülvevő VGE-k teljes területe alkotja a puffer zónát olyan módon, hogy a puffer zóna szélességének mindenhol legalább meg kell közelítenie az 5 km-t.

2.2.1.4 Ha valamely VGE területének mérete azt indokolja, akkor – elsősorban mesterséges vagy természetes határok mentén - területe megbontható úgy, hogy csak a terület egy része tartozzon a KET-be vagy a puffer zónába. Az ilyen megbontáshoz az Országos Járványvédelmi Központ (a továbbiakban: OJK) hozzájárulása szükséges.

2.2.1.5 Ha a fertőzött terület SZKT-n kívüli részén másodlagos esetként megállapításra kerül az ASP vaddisznókban, akkor annak a VGE-nek a teljes területét, ahol a másodlagos eset megállapításra került, SZKT-vá kell nyilvánítani.

2.2.2 A vadállományra vonatkozó intézkedések

2.2.2.1 A vadászat szabályozása

2.2.2.1.1 Az ASP első megállapítást követően az SZKT-n meg kell tiltani a vaddisznók társas és egyéni vadászatát is. Ezen felül valamennyi egyéb vadászható állatfajra vonatkozóan a társas vadászatokat és az egyéni vadászatokat ideiglenesen fel kell függeszteni.

2.2.2.1.2 Egyéni vadászatot - minden vadászható állatfaj vonatkozásában, a vaddisznó kivételével - az első megállapítást követően – tekintet nélkül az első megállapítás óta eltelt időre – a Helyi Járványvédelmi Központ (a továbbiakban: HJK) vezetője engedélyezheti, amennyiben az SZKT-ről folyamatos mintaküldés történik elhullott vaddisznókból a 8. függelék szerint.

Egyéni és társas vadászatot - minden vadászható állatfaj vonatkozásában, a vaddisznó kivételével – a HJK vezetőjének engedélyével és csak az állategészségügyi hatóság által tartott járványvédelmi képzésen (a továbbiakban: járványvédelmi vadászokképzés) részt vett és ott eredményes vizsgát tett vadász folytathat. Az a vendég- és bérvadász, aki a járványvédelmi vadászokképzés eredményes elvégzését igazolni nem tudja, az SZKT-n csak az e képzést eredményesen elvégzett helyi vadász kíséretében vadászhat.

2.2.2.1.3 Társas vadászatokat - minden vadászható állatfaj vonatkozásában, a vaddisznó kivételével - az első megállapítást követően – tekintet nélkül az első megállapítás óta eltelt időre – a HJK vezetője engedélyezheti, amennyiben az SZKT-ről rendszeresen történik mintaküldés elhullott vaddisznókból virológiai vizsgálat céljára a 8. függelék szerint. A kérelmet a vadászatra jogosultnak a vadászat tervezett időpontja előtt legalább 5 munkanappal – a HJK vezetője által meghatározott módon - kell írásban benyújtania. A kérelemben minden esetben a 7. függelék 1.1. pontjában foglalt adatokat – a zsigerelés helye GPS koordinátáinak kivételével – az egyéb állatfajok vonatkozásában is meg kell adni. A társas vadászatot részt vevők adatait (vadászjegye száma vagy név, lakcím) a vadászat során rögzíteni kell és két évig meg kell őrizni, az ellenőrző hatóság kérésére be kell mutatni. További feltétel, hogy vadászterület illetékes tájegységi fővadászának szakvéleménye alapján a területileg illetékes vadászati hatóság hozzájárulását adja a társas vadászat megtartásához a vadászatra kijelölt területen.

Abban az esetben, ha az adott területen nem kerül sor a 2.2.2.4.1 pont szerint vaddisznók csoportos diagnosztikai kilövésének engedélyezésére, az engedélyben (és a hozzájárulásban is) szerepelnie kell, hogy

- a) a vadászatra kijelölt terület térbeli kiterjedése nem haladja meg a 300 hektárt;
- b) a vadászatra kijelölt területen vaddisznó búvóhely nincs;
- c) a vadászatra kijelölt területen belül vaddisznó jelenlétére utaló egyéb jel nincs;
- d) a vadászat lefolytatása várhatóan semmilyen zavarást nem okoz a vaddisznóállományban.
- e) kutya csak apróvad vadászatot alkalmazható, nagyvad társas vadászat csak kutya nélküli terelő vadászat formájában tartható.

2.2.2.1.4 Ha a vadász az általa megfigyelt vaddisznó esetében az ASP-re gyanút keltő tüneteket (elsősorban kifejezett mozgászavar vagy véres váladék ürülése a testnyílásokból) tapasztal, akkor a vadásznak diagnosztikai célból ki kell lőnie az érintett egyedeket és a tapasztalt klinikai tüneteket haladéktalanul jelentenie kell a HJK-nak. A továbbiakban a vadásznak a HJK utasításának megfelelően kell eljárnia.

2.2.2.2 Elhullott vaddisznók bejelentése és szervezett keresése

2.2.2.2.1 A vadászatra jogosultak az Éltv. 18. § (1) és (2) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése érdekében a 2.2.2.3 pontban foglaltak végrehajtásával egyidőben kötelesek a HJK felé – a HJK vezetője által megadott módon bejelenteni minden tudomásukra jutott elhullott vaddisznót. A bejelentést a hulla észlelését követően minél előbb meg kell tenni és annak tartalmazni kell a hulla fellelési helyének földrajzi koordinátáit, vagy a helyszín részletes leírását.

2.2.2.2.2 A bejelentési kötelezettség teljesítése érdekében a vadász az általa talált elhullott vaddisznóról köteles haladéktalanul tájékoztatni a vadászatra jogosultat. A vadászatra jogosultnak írásban kell e kötelezettségre felhívnia az érintettek figyelmét.

2.2.2.2.3 Az SZKT-n azonnal meg kell kezdeni az elhullott vaddisznók rendszeres keresését, amely tevékenységet a hivatásos vadásznak dokumentálnia kell. Az elhullott vaddisznók megtalálásáért állami kártalanítás jár.

2.2.2.3 A megerősített passzív surveillance rendszer vaddisznók esetében

2.2.2.3.1 A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy minden elhullottan talált és gázolt vaddisznóhulla esetében – a megerősített passzív surveillance keretében – a 2. függelékben foglaltaknak megfelelő mintavétel és mintaküldés történjen az ASP kimutatására, illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavételt elsősorban hatósági állatorvossal vagy szolgáltató állatorvos Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani, de szükség esetén más megfelelő jártassággal rendelkező személy (pl. vadhúsvizsgáló, hivatásos vadász) is aktív közreműködésre kötelezhető. Az aktív közreműködésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

2.2.2.3.2 Az SZKT-n minden elhullottan talált és gázolt, a megerősített passzív surveillance keretében vizsgálatra kerülő vaddisznót ASP fertőzöttségre gyanúsnak kell tekinteni és a továbbiakban az erre vonatkozó szakmai útmutatóban részletezettek szerint kell eljárni.

2.2.2.3.3 A Nemzeti Referencia Laboratórium (Nébih Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága, a továbbiakban: Nébih ÁDI) minden elhullott vaddisznóból virológiai (PCR) vizsgálatot végez. Pozitív eredmény esetén a területen való első megállapításkor vírusizolálásra és szekvenálásra is sor kerül.

2.2.2.3.4 A tünetek miatt diagnosztikai célból kilőtt vaddisznókból minden esetben mintát kell venni az ASP kimutatására, illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavétel során az elhullott vaddisznókra vonatkozó szabályok szerint kell eljárni.

2.2.2.4 A vaddisznóállomány gyérítése

2.2.2.4.1 Az SZKT-n a betegség első megállapítását követően a HJK-nak az állománygyérítés érdekében egyéni diagnosztikai kilövést kell elrendelnie, illetve a 2.2.2.1.3. pontban foglaltak betartása mellett engedélyezheti a vaddisznók csoportos diagnosztikai kilövését. Csoportos diagnosztikai kilövés csak ott engedélyezhető, ahol az adott VGE területén az első pozitív eset megállapításától már legalább három hónap eltelt, a VGE területéről az utolsó hónapban legalább

az előző két hónap átlagának megfelelő számú, elhullottan talált vaddisznóból került sor mintaküldésre, valamint az utolsó hónapban az ASP viropozitív eredmények száma csökkent. További feltétel, hogy a csoportos diagnosztikai kilövés helyétől mért három km-es sugarú körön belül nem lehet alacsonyabb kockázatú terület. A vadászatra jogosult sem írott, sem íratlan formában nem korlátozhatja vagy tilthatja, és nem szankcionálhatja a kocák és a süldők kilövését.

2.2.2.4.2A diagnosztikai kilövés csak az arra vonatkozó aktív közreműködésre kötelező határozat alapján végezhető.

2.2.2.4.3A vadászati hatóság által engedélyezett fényszóró a diagnosztikai kilövés során is használható.

2.2.2.4.4A kilövés végrehajtására a vadászatra jogosultat, vagy ha az eredményes végrehajtás érdekében szükséges, a mintavételre is alkalmas természetes személyt kell aktív közreműködésre kötelezni. Csak olyan személyek kötelezhetőek aktív közreműködésre, akik a járványvédelmi vadászképzést eredményesen teljesítették. Természetes személyek aktív közreműködésre kötelezése esetén az érintett vadászatra jogosult, a vadászati hatóság és a tájegységi fővadász javaslatot tehet a feladatot végrehajtó személyre, illetve személyekre. A diagnosztikai kilövésre aktív közreműködésre kötelezettet a kilövés elvégzéséért állami kártalanítás illeti meg.

2.2.2.4.5Minden állománygyérítés céljából kilőtt egészségesnek látszó egyedből a *4. függelék* szerint kell mintát venni. E testek nem használhatók fel, azokat a mintavétel után állami költségre ártalmatlanítani kell. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár. Az SZKT-n található vadászatra jogosultaknak a diagnosztikai kilövés során kilőtt vaddisznókból vett mintákat a kitöltött mintaazonosító lappal együtt a kilövést követő napon reggel 8-10 óra között kell leadniuk kijelölt mintaátvevő helyek valamelyikén, függetlenül attól, hogy a kilövés milyen napra esik. A HJK köteles arról gondoskodni, hogy elegendő mintaátvevő hely álljon rendelkezésre, ahol minden nap (hétfőn és ünnepnapokon is) reggel 8-10 óra között átveszik a mintákat. Ennek érdekében a HJK-nak intézkednie kell, hogy minden mintaátvevő hely rendelkezzen az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel és az állatorvosi kísérő irat (vizsgálati megrendelő) kiállítására a mintaátvevő helyen is lehetőség legyen a mintaátvételi időben. A leadott mintáknak a laboratóriumba történő szállításáról a Nébih gondoskodik.

2.2.2.4.6Az a vadászatra jogosult, amelynek területén a vaddisznót kilőtték, az ártalmatlanított egyedek után állami kártalanításra jogosult.

2.2.2.4.7Az SZKT-n állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt minden egyed esetén a Nébih ÁDI virológiai (PCR) és szerológiai (Ab-ELISA) vizsgálatot végez. A beküldő állatorvosnak a kísérő iratra (megrendelőre) fel kell vezetnie az „*Állománygyérítés céljából kilőtt vaddisznó*” szöveget.

2.2.2.4.8A diagnosztikai kilövést fel kell felfüggeszteni, ha a vadászatra jogosult területéről nem történik virológiai vizsgálat céljára rendszeresen mintaküldés elhullott vaddisznókból (*8. függelék*)

2.2.2.4.9Belterületen történő kilövés esetén minden esetben értesíteni kell az illetékes vadászatra jogosultat. Ha a kilövést végrehajtó a mintavételre és a test ártalmatlanítására vonatkozóan nem rendelkezik aktív közreműködésre kötelezéssel, akkor az illetékes vadászatra jogosultnak

gondoskodnia kell a mintavétel és az ártalmatlanítás végrehajtásáról. A feladatra aktív közreműködésre kötelezettel a feladat elvégzéséért állami kártalanítás illeti meg.

2.2.2.5 Az ártalmatlanítás szabályai

2.2.2.5.1 Az SZKT-n elhullottan talált, valamint gázolt, és a tünetek miatt diagnosztikai célból kilőtt vaddisznók (vaddisznóhulla) ártalmatlanítását 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban kell végezni. Ennek érdekében gyűjtőhelyeket kell működtetni a vaddisznó testek összegyűjtésére és az ártalmatlanításra való elszállításig történő tárolására. Az állomány gyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt egészségesnek látszó vaddisznó testeket is ezekre a gyűjtőhelyekre kell beszállítani. A gyűjtőhelyen minden nap át kell venni a vaddisznó testeket és nyilvántartást kell vezetni a be- és kiszállításról. A virológiai vizsgálat céljából történő mintavételt is a gyűjtőhelyen kell elvégezni. A gyűjtőhely üzemeltetéséért állami kártalanítás jár.

2.2.2.5.2 A vaddisznóhullák (beleértve a gázolt vaddisznók hulláját is), valamint a diagnosztikai célból kilőtt egészségesnek látszó vaddisznó testek gyűjtőhelyekre történő beszállítására a vadászatra jogosultakat vagy más arra alkalmas jogi személyeket, illetve természetes személyeket kell aktív közreműködésre kötelezni. A beszállítás során a csorgás és csepegés mentességet biztosítani kell, összhangban 5. *függelék* 1. pontjában foglalt, a testek szállítására vonatkozó rendelkezéssel. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

2.2.2.5.3 Ha az 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban történő feldolgozás akadályba ütközik, akkor az 5. *függelékben* foglalt részletes szabályok szerint kell eljárni. A vaddisznóhullák esetében (a gázolt vaddisznók kivételével) a feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

2.2.2.5.4 Az ártalmatlanítás 2.2.2.5.3. pont szerinti elvégzését a járási főállatorvos ellenőrzi és az ellenőrzés kedvező eredménye alapján igazolja a teljesítést.

2.2.2.6 Aktív (célzott) surveillance

Az SZKT-n tilos a vaddisznók vadászata, ennek megfelelően az aktív (célzott) surveillance program az állomány gyérítése érdekében a 2.2.2.4. pontban meghatározott feltételek szerint engedélyezett diagnosztikai célú kilövések esetében vett minták vizsgálatával valósul meg.

2.2.2.7 A kilőtt vaddisznótestekre vonatkozó szabályok

2.2.2.7.1 Az SZKT-n teljes vadászati tilalom érvényes a vaddisznók vonatkozásában, az állománygyérítés érdekében kizárólag diagnosztikai kilövést lehet elrendelni vagy engedélyezni a 2.2.2.4. pontban foglaltak szerint. Minden diagnosztikai célból kilőtt egyed testét a 2.2.2.5. pont szerint ártalmatlanítani kell.

2.2.2.7.2 Eltérően a 2.2.2.7.1 pontban foglaltaktól a HJK vezetője a vadászatra jogosult írásbeli kérelme alapján eseti engedélyt adhat arra, hogy az SZKT-n az állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt egyedek egy részét a vadászatra jogosult magánfogyasztásra, mint végső fogyasztó az SZKT-n belül felhasználhassa, illetve a trófeát kikészíthesse.

- 2.2.2.7.3A felhasználásra és/vagy a trófea kikészítésre csak a negatív virológiai (PCR) eredmény megérkezést követően kerülhet sor, addig a testet vadászatra jogosultnak kell a HJK által jóváhagyott helyen és módon tárolnia. Az egyedi engedély alapján fogyasztásra kerülő testek után állami kártalanítás nem illeti meg a vadászatra jogosultat, de a zsigerek vagy az el nem fogyasztott testrészek ártalmatlanítása állami költségre történik Trófea kikészítése esetén, ha a test nem kerül felhasználásra, a fel nem használt testért állami kártalanítás illeti meg a vadászatra jogosultat. A zsigereket, az el nem fogyasztott testrészeket, illetve a trófea kikészítése után a vaddisznó fel nem használt testét a vadászatra jogosultnak a 2.2.2.5. pont szerinti gyűjtőhelyre kell szállítania.
- 2.2.2.7.4Ha a virológiai vizsgálat eredménye nem negatív, akkor a nem negatív eredményt adó egyed testét és mindazokat a vaddisznó testeket, amelyekkel érintkezhetett el kell kobozni és 1. kategóriájú melléktermékként ártalmatlanítani kell. A tárolót a kitérés után takarítani és fertőtleníteni kell. Az elkobzott testekért – mint megsemmisített termékért - állami kártalanítás jár.
- 2.2.2.8 Az élő vaddisznó szállítására, a vadaskertekre, vadsparkokra és vadfarmokra vonatkozó egyéb előírások.
- 2.2.2.8.1 Élő, vadon élő vaddisznó (beleértve a vadaskertben élő vaddisznókat is) SZKT-n belüli és SZKT-n kívülre irányuló mozgása tilos
- 2.2.2.8.2 Minden vaddisznót, vagy vaddisznót is tartó vadsparkot az SZKT elrendelését követő 90 napon belül kettős kerítéssel kell körülvenni vagy más, az illetékes megyei főállatorvos által – a tájegységi fővadász véleményének figyelembevételével – elfogadott módszerrel kell megakadályozni a szabadtéri vaddisznóállománnyal való érintkezést. Nincs szükség kettős kerítésre akkor, ha a vadsparkot teljes egészében kerítés veszi körül és a vaddisznókat azon belül is egy másik kerítéssel körülvett helyen tartják, továbbá ez a kerítés egyetlen szakaszán sem egyezik meg a park külső kerítésével.
- 2.2.2.8.3 Minden vaddisznót, vagy vaddisznót is tartó vadaskert esetében a HJK-nak intézkednie kell arról, hogy a vadaskertben található vaddisznó állomány az adott vadászati év végéig diagnosztikai kilövés keretében, a diagnosztikai kilövésre vonatkozó kártalanítási szabályok mellett felszámolásra kerüljön. Amennyiben a vadaskert SZKT-ba való bekerülése és a vadászati év vége között kevesebb, mint fél év van hátra, a felszámolás időtartamát maximum fél évben kell meghatározni.
- 2.2.2.8.4 Minden vaddisznót, vagy vaddisznót is tartó vadfarm esetében a HJK-nak intézkednie kell, hogy a vadfarmon tartott vaddisznóállomány az SZKT-ba kerülést követő fél éven belül felszámolásra kerüljön. A vadfarmok kiürítésének részletes szabályait a 9. függelék tartalmazza. A felszámolt állományért az állatok tulajdonosát állami kártalanítás illeti meg.
- 2.2.2.8.5 Vadfarm létesítésére vonatkozó engedélyt az SZKT fennállásának időtartama alatt az engedélyező hatóság csak a vaddisznóktól eltérő állatfajokra vonatkozóan adhat ki és a folyamatban lévő eljárások során a vaddisznó vadfarmra történő betelepítését fel kell függeszteni.

2.2.2.9 Az ellenőrzés rendje

2.2.2.9.1 A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy az SZKT-n minden csoportos diagnosztikai kilövés kérelmező vadászatra jogosult a kilövés végrehajtása során biztosítsa és alkalmazza az alapvető járványvédelmi előírásokat. Azoknak a vadászatra jogosultaknak a listáját, amelyeket teljeskörűen ellenőrizni kell, a vadászati év lezárása után az OJK megküldi a HJK számára. Amennyiben szükséges, az OJK az ellenőrzésekről készített jegyzőkönyveket bekérheti, illetve maga vagy megbízottja által felülvizsgálatot végezhet.

2.2.2.9.2 A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy a gyűjtőhelyet üzemeltetők az ASP elleni védekezéssel kapcsolatosan elrendelt rájuk vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése céljából, vadászati évenként legalább egyszer teljeskörűen ellenőrzésre kerüljenek.

2.2.2.9.3 A vadászati év lezárását követően a HJK-nak minden vadászatra jogosult esetében haladéktalanul össze kell vetni, hogy a vadászatra jogosult által a vadászati hatóságnak jelentett elhullott vaddisznók száma és a megmintázott hullák száma megegyezik-e. Ha a két adat között 2%-ot meghaladó eltérés mutatkozik, a HJK köteles kivizsgálni annak okát.

2.2.2.9.4 Amennyiben a vadászatra jogosult a mentesítési tervben előírt kötelezettségének nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, úgy az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bírságot kell kiszabnia, vagy egyéb intézkedést kell elrendelnie.

2.2.2.10 A takarmányozás szabályai

Az SZKT-n a szabadtéri vaddisznóállomány fenntartó célú etetése tilos. A diagnosztikai kilövés, illetve annak előkészítése céljából a vadászatra jogosult leshelyenként hetente 10-15 kg takarmányt helyezhet ki a leshelyek közelében kialakított szórókon. Élve befogó berendezés üzemeltetése esetén berendezésenként és alkalmanként 10-15 kg takarmány használható. A vadászatra jogosultnak nyilvántartást kell vezetnie az e célból felhasznált takarmányokról (hova, mikor, milyen, mennyi takarmányt helyezett ki), a nyilvántartást legalább két évig meg kell őrizni és azt az ellenőrző hatóságnak be kell tudni mutatni. Egyéb fajok etetését úgy kell megoldani, hogy az ilyen célból kihelyezett takarmányhoz a vaddisznó ne férhessen hozzá. A HJK-nak ki kell dolgoznia e rendelkezés betartásának ellenőrzésére vonatkozó eljárást.

2.2.3 *A házisertés-állományokra vonatkozó intézkedések*

2.2.3.1 A fertőzött terület egészén, beleértve az SZKT területét is, a házisertés állományokra egységes intézkedések vonatkoznak, melyek a 2.3.3 pont alatt kerülnek részletezésre.

2.2.4 A szigorúan korlátozott terület megszüntetésének feltételei

2.2.4.1 Az SZKT megszüntetését a HJK saját hatáskörben vagy a vadászatra jogosult kérelmére akkor kezdeményezheti az OJK-nál, ha legalább 6 hónapja nem fordult elő új ASP eset vaddisznókban az SZKT területén és ezt a tényt a területről származó vaddisznók virológiai vizsgálata – különös tekintettel az elhullottan talált egyedek vizsgálatára - alátámasztja az ASP Szakértői Akciócsoport által kidolgozott szakmai szempontoknak megfelelően.

2.2.4.2 Az SZKT megszüntetését a Szakértői Csoport véleményének figyelembevételével az OJK javaslata alapján az országos főállatorvos rendeli el.

2.3 Fertőzött terület szigorúan korlátozott területen kívüli részére vonatkozó intézkedések:

2.3.1 A terület jellemzői

A fertőzött területnek az a része, amely körülveszi az SZKT-t. Annak a fertőzött területen lévő VGE-nek a teljes területét, amelyben az ASP vírusa másodlagos esetként kimutatásra kerül, automatikusan az SZKT-ba kell sorolni, és 2.2 pont előírásait kell rá alkalmazni. Azokat a magas kockázatú VGE-eket, amelyek a fertőzött terület határán elhelyezkedő, másodlagos ASP eset miatt szigorúan korlátozott területté nyilvánított VGE-vel határosak, fertőzött területté kell nyilvánítani.

2.3.2 A vadállományra vonatkozó intézkedések

2.3.2.1 A vadászat szabályozása

2.3.2.1.1 A fertőzött terület SZKT-n kívüli részén tilos a vadászok társas és egyéni vadászata. Ezen felül valamennyi egyéb vadászható állatfajra vonatkozóan a társas vadászatokat ideiglenesen fel kell függeszteni.

2.3.2.1.2 A vadászoktól eltérő állatfajok esetében egyéni és társas vadászatot csak a járványvédelmi vadászok részét vett és ott eredményes vizsgát tett vadász folytathat. Az a vendég- és bér vadász, aki a járványvédelmi vadászok képzés eredményes elvégzését igazolni nem tudja, a fertőzött területen csak az e képzést eredményesen elvégzett helyi vadász kíséretében vadászhat.

2.3.2.1.3 A HJK vezetője a betegség első megállapítását követően – tekintet nélkül az első megállapítás óta eltelt időre - engedélyezheti a vadászoktól eltérő állatfajok társas vadászatát. Az engedély kiadásához a területileg illetékes tájegységi fő vadász írásos hozzájárulása is szükséges. A kérelmet a vadászatra jogosultnak a vadászat tervezett időpontja előtt legalább 5 munkanappal - a HJK vezetője által meghatározott módon - kell írásban benyújtania. A vadászatra jogosult egyszerre több társas vadászat megtartására is engedélyt kérhet. A kérelemben minden esetben a 7. függelék 1.1. pontjában foglalt adatokat - a zsigerelés helye GPS koordinátáinak kivételével – az egyéb állatfaj vonatkozásában is meg kell adni, több társas vadászat megtartása esetén minden egyes vadászatra külön-külön. A társas vadászatot részt vevők adatait (vadászjegy száma vagy név, lakcím) a vadászat során rögzíteni kell és két évig meg kell őrizni, az ellenőrző hatóság kérésére be kell mutatni. A szomszédos vadászatra jogosultaknak a társas vadászatok időpontjait egymással össze kell hangolniuk, ennek koordinálására a HJK vezetőjének az illetékes tájegységi fő vadászt kell felkérnie.

2.3.2.1.4 A vadászoktól eltérő állatfajok társas vadászata nem engedélyezhető, ha a vadászatra jogosult területéről nem történik virológiai vizsgálat céljára rendszeresen mintaküldés elhullott vadászokból a 8. függelék szerint.

2.3.2.1.5 A fertőzött területen SZKT-n kívüli részén a vadászokállomány gyérítését a 2.3.2.4. pont szerinti diagnosztikai kilövésselel kell végrehajtani.

2.3.2.1.6 Ha a vadász az általa megfigyelt vaddisznó esetében az ASP-re gyanút keltő tüneteket (elsősorban kifejezett mozgászavar vagy véres váladék ürülése a testnyílásokból) tapasztal, akkor a vadásznak diagnosztikai célból ki kell lőnie az érintett egyedet vagy egyedeket és a tapasztalt klinikai tüneteket a mintaazonosító lapon fel kell tüntetni.

2.3.2.2 Elhullott vaddisznók keresése és bejelentése

2.3.2.2.1 A vadászatra jogosultak az Éltv. 18. § (1) és (2) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése érdekében kötelesek a 2.3.2.3. pontban foglaltak végrehajtásával egyidőben a HJK felé – a HJK vezetője által megadott módon - bejelenteni minden tudomásukra jutott elhullott vaddisznót. A bejelentést az észlelést követően mielőbb meg kell tenni, és annak tartalmazni kell a hulla fellelési helyének földrajzi koordinátáit vagy a helyszín részletes leírását.

2.3.2.2.2 A bejelentési kötelezettség teljesítése érdekében a vadász az általa talált elhullott vaddisznóról köteles haladéktalanul tájékoztatni a vadászatra jogosultat. A vadászatra jogosultnak írásban kell e kötelezettségre felhívnia az érintettek figyelmét.

2.3.2.2.3 A fertőzött terület SZKT-n kívüli részén azonnal meg kell kezdeni az elhullott vaddisznók keresését, amely tevékenységet a hivatásos vadásznak dokumentálnia kell. Az elhullott vaddisznók megtalálásáért állami kártalanítás jár.

2.3.2.3 A megerősített passzív surveillance rendszer vaddisznók esetében

2.3.2.3.1 A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy minden elhullottan talált és gázolt vaddisznóhulla esetében – a megerősített passzív surveillance keretében – a 2. függelékben foglaltaknak megfelelő mintavétel és mintaküldés történjen az ASP kimutatására, illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavételt elsősorban hatósági állatorvossal vagy szolgáltató állatorvos Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani, de szükség esetén más megfelelő jártassággal rendelkező személy (pl. vadhúsvizsgáló, hivatásos vadász) is aktív közreműködésre kötelezhető. Az aktív közreműködésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

2.3.2.3.2 Ha a mintavétellel megbízott személy - a megerősített passzív surveillance keretében vizsgálatra kerülő elhullott vaddisznó, vagy az aktív surveillance során megmintázott kilőtt vaddisznó esetében - az erre vonatkozó szakmai útmutatóban részletezettek alapján az ASP-re gyanút keltő kórbonctani elváltozások valamelyikét találja meg a mintavétel során, akkor ezt haladéktalanul jelentenie kell a HJK-nak. A továbbiakban a mintavétellel megbízott személynek a HJK utasításának megfelelően kell eljárni.

2.3.2.3.3 A Nébih ÁDI minden elhullott vaddisznóból virológiai (PCR) vizsgálatot végez. Pozitív eredmény esetén a területen való első megállapításkor vírusizolálásra és szekvenálásra is sor kerül.

2.3.2.3.4 A tünetek miatt diagnosztikai célból kilőtt vaddisznókból minden esetben mintát kell venni az ASP kimutatására, illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavétel során az elhullott vaddisznókra vonatkozó szabályok szerint kell eljárni.

2.3.2.4 A vaddisznóállomány gyérítése

2.3.2.4.1 Az ASP megelőzése érdekében a fertőzött terület SZKT-n kívüli részén a vaddisznóállomány gyérítése és az egyenletes vizsgálati nyomás céljából a HJK-nak az Éltv. szerinti diagnosztikai célú kilövést kell elrendelnie a fertőzött területté nyilvánítást követő 15 napon belül, majd minden vadászati év kezdetén.

2.3.2.4.2 A diagnosztikai kilövést szabad területen a lezárt 2019/2020-as vadászati év, mint bázisév során a vadászatra jogosult területén diagnosztikai kilövással leölt és – amennyiben a fertőzött területbe való sorolásra a vadászati év alatt került sor - vadászat során leölt vaddisznók száma összegének figyelembevételével kell elrendelni. Az elérendő minimális cél az így képzett összeg 150%-a. A diagnosztikai kilövés során törekedni kell arra, hogy a kilőtt egyedek legalább 70%-a süldő és malac legyen. A vadászatra jogosult sem írott, sem íratlan formában nem korlátozhatja vagy tilthatja, és nem szankcionálhatja a kocák és a süldők kilövését.

2.3.2.4.3 A fertőzött területen a vaddisznó vadászata tilos, így az állományszabályozás a diagnosztikai kilövés teljesülésével valósul meg. A diagnosztikai kilövés során az előírt egyedszámok 40%-át szeptember 30-ig kell teljesíteni minden vadászati évben, a teljesítést a HJK-nak október 31-ig ellenőriznie kell. A vadászati hatóság által engedélyezett fényszóró a diagnosztikai kilövés során is használható. Az állománygyérítés sikeres végrehajtásához speciális eszközök (éjjellátó céltávcső és keresőtávcső, hőkamera céltávcső és keresőtávcső, hangtompító) használatára csak a tájegységi fővadászok, az erdészeti zrt-k szakszemélyzete, az erdészeti zrt-k hivatásos vadászai és a fegyveres testületek tagjai az OJK vezetőjének rendelkezése alapján kaphatnak engedélyt. A speciális eszközök használatára jogosult személyek állománygyérítésre való aktív közreműködésre kötelezése a HJK feladata. Amennyiben a járványügyi helyzet a védekezés, az állománygyérítés intenzitásának fokozását teszi szükségessé, a külső segítség igénybevételét az OJK vezetője a vadászati év bármely időpontjában, soron kívül elrendelheti.

2.3.2.4.4 A 2022/2023-as vadászati évtől kezdődően azoknak a VGE-knek a területére, amelyeken már két, egymást követő vadászati évben megvalósult a 0,5 db/km²-es állománysűrűség, a 2.3.2.4.2 pontban leírt darabszámot nem kell előírni a vadászatra jogosult számára. A mentesítési terv és az Akcióterv szerinti állománysűrűség megvalósulását évente felül kell vizsgálni. Amennyiben az állománysűrűség az adott területen emelkedni kezd, a 2.3.2.4.2 pont alkalmazandó.

2.3.2.4.5 A kilövés végrehajtására a vadászatra jogosultat, vagy ha az eredményes végrehajtás érdekében szükséges, a mintavételre is alkalmas természetes személyt kell aktív közreműködésre kötelezni, de csak olyan személyek kötelezhetőek aktív közreműködésre, akik a járványvédelmi vadászképzést eredményesen teljesítették. Természetes személyek aktív közreműködésre kötelezése esetén az érintett vadászatra jogosult, a vadászati hatóság és a tájegységi fővadász javaslatot tehet a feladatot végrehajtó személyre, illetve személyekre. A diagnosztikai kilövésre aktív közreműködésre kötelezett a kilövés elvégzéséért állami kártalanítás illeti meg.

2.3.2.4.6 Belterületen történő kilövés esetén minden esetben értesíteni kell az illetékes vadászatra jogosultat. Ha a kilövést végrehajtó a mintavételre és a test ártalmatlanítására vonatkozóan nem rendelkezik aktív közreműködésre kötelezéssel, akkor az illetékes vadászatra jogosultnak gondoskodnia kell a mintavétel és az ártalmatlanítás végrehajtásáról. A feladatra aktív közreműködésre kötelezett a feladat elvégzéséért állami kártalanítás illeti meg.

- 2.3.2.4.7 Minden állománygyérítés céljából kilőtt egészségesnek látszó egyedből a 4. függelék szerint kell mintát venni. E testek nem használhatók fel, azokat a mintavétel után állami költségre ártalmatlanítani kell. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár. A fertőzött területen található vadászatra jogosultaknak a diagnosztikai kilövés során kilőtt vaddisznókból vett mintákat a kitöltött mintaazonosító lappal együtt a vadászatot követő napon reggel 8-10 óra között kell leadniuk kijelölt mintaátvevő helyek valamelyikén, függetlenül attól, hogy a kilövés vagy a mintaátvétel napja milyen napra esik. A HJK köteles arról gondoskodni, hogy elegendő mintaátvevő hely álljon rendelkezésre, ahol minden nap (hétfőn és ünnepnapokon is) reggel 8-10 óra között átveszik a mintákat. Ennek érdekében a HJK-nak intézkednie kell, hogy minden mintaátvevő hely rendelkezzen az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel, és az állatorvosi kísérő irat (vizsgálati megrendelő) kiállítására a mintaátvevő helyen is lehetőség legyen a mintaátvételi időben. A leadott mintáknak a laboratóriumba történő szállításról a Nébih gondoskodik.
- 2.3.2.4.8 Az a vadászatra jogosult, amelynek területén a vaddisznót kilőtték, az ártalmatlanított egyedek után állami kártalanításra jogosult.
- 2.3.2.4.9 Az állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt minden egyed esetén a Nébih ÁDI virológiai (PCR) vizsgálatot végez. A beküldő állatorvosnak a kísérő iratra (megrendelőre) fel kell vezetnie az „*Állománygyérítés céljából kilőtt vaddisznó*” szöveget.
- 2.3.2.4.10 A fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén a HJK vezetője a betegség első megállapítását követően – tekintet nélkül az első megállapítás óta eltelt időre - engedélyezheti a vaddisznók csoportosan végrehajtott diagnosztikai kilövését is, amennyiben a 2.3.2.4.1 pont alapján a diagnosztikai célú kilövések elrendelése megtörtént. A HJK vezetője az engedélyt akkor adhatja meg, ha azt a vadászatra jogosult írásban kéri és a 7. függelékben foglalt, a vaddisznó társas vadászatra vonatkozó járványügyi követelmények - az 1.8 és 2. pontok zsigerezésre vonatkozó részeinek kivételével - is maradéktalanul teljesülnek. Az engedély kiadásához a területileg illetékes tájegységi fővadász írásos hozzájárulása is szükséges. A kérelmet a vadászatra jogosultnak a csoportosan végrehajtott diagnosztikai kilövés tervezett időpontja előtt legalább 5 munkanappal - a HJK vezetője által meghatározott módon - kell írásban benyújtania. A vadászatra jogosult egyszerre több csoportosan végrehajtott diagnosztikai kilövés megtartására is engedélyt kérhet, de ilyenkor a 7. függelék 1.1. pontjában foglalt adatokat minden tervezett csoportosan végrehajtott diagnosztikai kilövésre külön-külön meg kell adni. A csoportos diagnosztikai kilövésen részt vevők adatait (vadászjegy száma vagy név, lakcím) a vadászat során rögzíteni kell és két évig meg kell őrizni, az ellenőrző hatóság kérésére be kell mutatni. A szomszédos vadászatra jogosultaknak a csoportosan végrehajtott diagnosztikai kilövés időpontjait egymással össze kell hangolniuk, ennek koordinálására a HJK vezetőjének az illetékes tájegységi fővadászt kell felkérnie. Jelen pont esetében a hivatkozott 7. függelékben használt „vaddisznó társas vadászata” kifejezés alatt „vaddisznók csoportosan végrehajtott diagnosztikai kilövését” kell érteni.
- 2.3.2.4.11 A vaddisznók egyéni vagy csoportosan végrehajtott diagnosztikai kilövését csak a járványvédelmi vadászképzésen részt vett és ott eredményes vizsgát tett vadász folytathat.
- 2.3.2.4.12 A csoportos diagnosztikai kilövés nem engedélyezhető, ha a vadászatra jogosult területéről nem történik rendszeresen mintaküldés elhullott vaddisznókból virológiai vizsgálat céljára a 8. függelék szerint.

2.3.2.5 Az ártalmatlanítás szabályai

2.3.2.5.1 A fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén az elhullottan talált, valamint gázolt és a tünetek miatt diagnosztikai célból kilőtt vaddisznók (vaddisznóhulla) ártalmatlanítását 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban kell végezni. Ennek érdekében gyűjtőhelyeket kell működtetni a vaddisznó testek összegyűjtésére és az ártalmatlanításra való elszállításig történő tárolására. Az állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt vaddisznó testeket is ezekre a gyűjtőhelyekre kell beszállítani. A gyűjtőhelyen minden nap át kell venni a vaddisznó testeket és nyilvántartást kell vezetni a be- és kiszállításokról. A virológiai vizsgálat céljából történő mintavételt a gyűjtőhelyen kell elvégezni. A gyűjtőhely üzemeltetéséért állami kártalanítás jár.

2.3.2.5.2 A vaddisznóhullák (beleértve a gázolt vaddisznók hulláját is), valamint a diagnosztikai kilövés során kilőtt vaddisznó testek gyűjtőhelyre történő beszállítására a vadászatra jogosultakat vagy más arra alkalmas jogi személyeket, illetve természetes személyeket kell aktív közreműködésre kötelezni. A beszállítás során a csorgás- és csepegésmentességet biztosítani kell, összhangban az 5. függelék 1. pontjában foglalt, a testek szállítására vonatkozó rendelkezéssel. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

2.3.2.5.3 Ha 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban történő feldolgozás akadályba ütközik, akkor az 5. függelékben foglalt részletes szabályok szerint kell eljárni. A vaddisznóhullák esetében (a gázolt vaddisznók kivételével) a feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

2.3.2.5.4 Az ártalmatlanítás 2.3.2.5.3. pont szerinti elvégzését a járási főállatorvos ellenőrzi és az ellenőrzés kedvező eredménye alapján igazolja a teljesítést.

2.3.2.6 Aktív (célzott) surveillance

2.3.2.6.1 A fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén tilos a vaddisznók vadászata, ennek megfelelően aktív (célzott) surveillance az állomány gyérítése érdekében a - 2.3.2.4. pont szerint - elrendelt diagnosztikai célú kilövések esetében vett minták vizsgálatával valósul meg.

2.3.2.7 A kilőtt vaddisznótestekre vonatkozó szabályok

2.3.2.7.1 A fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén teljes vadászati tilalom érvényes a vaddisznók vonatkozásában, a gyérítés érdekében diagnosztikai kilövést kell elrendelni a 2.3.2.4. pontban foglaltak szerint. Minden diagnosztikai célból kilőtt egyed testét a 2.3.2.5. pont szerint ártalmatlanítani kell.

2.3.2.7.2 A 2.3.2.7.1 pontban foglaltaktól eltérően a HJK vezetője a vadászatra jogosult írásbeli kérelme alapján eseti engedélyt adhat, hogy a fertőzött terület SZKT-n kívüli részén az állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt egyedek egy részét a vadászatra jogosult magánfogyasztásra, mint végső fogyasztó a fertőzött területen belül felhasználhassa, vagy a trófeát kikészíthesse.

2.3.2.7.3A felhasználásra és/vagy a trófea kikészítésre csak a negatív virológiai (PCR) eredmény megérkezést követően kerülhet sor, addig a testet vadászatra jogosultnak kell a HJK által jóváhagyott helyen és módon tárolnia. Az egyedi engedély alapján fogyasztásra kerülő testek után állami kártalanítás nem illeti meg a vadászatra jogosultat, de a zsigerek vagy az el nem fogyasztott testrészek ártalmatlanítása állami költségre történik. A trófea kikészítése esetén, ha a test nem kerül felhasználásra, a fel nem használt testért állami kártalanítás illeti meg a vadászatra jogosultat. A zsigereket, az el nem fogyasztott testrészeket, illetve a trófea kikészítése után a vaddisznó fel nem használt testét a vadászatra jogosultnak 2.3.2.5. pont szerinti gyűjtőhelyre kell szállítania.

2.3.2.7.4Ha virológiai vizsgálat eredménye nem negatív, akkor a nem negatív eredményt adó egyed testét és mindazokat a vaddisznó testeket, amelyekkel érintkezhetett el kell kobozni és 1. kategóriájú melléktermékként ártalmatlanítani kell. Az elkobzott testekért – mint megsemmisített termékért – állami kártalanítás jár.

2.3.2.8 Az élő vaddisznó szállítására, vadaskertekre, vadasparkokra és vadfarmokra vonatkozó egyéb előírások

2.3.2.8.1 Élő vadon élő vaddisznó (beleértve a vadaskertben élő állományt is) a fertőzött területen belüli és fertőzött területen kívülre irányuló mozgása tilos.

2.3.2.8.2 Minden vaddisznót, vagy vaddisznót is tartó vadasparkot a fertőzött terület elrendelését követő 90 napon belül kettős kerítéssel kell körülvenni vagy más az illetékes megyei főállatorvos által – a tájegységi fővadász véleményének figyelembevételével – elfogadott módszerrel kell megakadályozni a szabadtéri vaddisznóállománnyal való érintkezést. Nincs szükség kettős kerítésre akkor, ha a vadasparkot teljes egészében kerítés veszi körül és a vaddisznókat azon belül is egy másik kerítéssel körülvett helyen tartják, továbbá ez a kerítés egyetlen szakaszán sem egyezik meg a park külső kerítésével.

2.3.2.8.3 Minden vaddisznót, vagy vaddisznót is tartó vadaskert esetében a HJK-nak intézkednie kell arról, hogy a vadaskertben található vaddisznó állomány az adott vadászati év végéig diagnosztikai kilövés keretében, a diagnosztikai kilövésre vonatkozó kártalanítási szabályok mellett felszámolásra kerüljön. Amennyiben a vadaskert fertőzött területbe való bekerülése és a vadászati év vége között kevesebb, mint fél év van hátra, a felszámolás időtartamát maximum fél évben kell meghatározni.

2.3.2.8.4 Minden vaddisznót, vagy vaddisznót is tartó vadfarm esetében a HJK-nak intézkednie kell, hogy a vadfarmon tartott vaddisznó állomány a fertőzött területbe kerülést követő fél éven belül felszámolásra kerüljön. A vadfarmok kiürítésének részletes szabályait a 9. függelék tartalmazza. A felszámolt állományokért a tulajdonosát állami kártalanítás illeti meg.

2.3.2.8.5 Vadfarm létesítésére vonatkozó új engedélyt a fertőzött terület fennállásának időtartama alatt az engedélyező hatóság csak a vaddisznóktól eltérő állatfajokra vonatkozóan adhat ki, és a folyamatban lévő eljárások során a vaddisznó vadfarmra történő betelepítését fel kell függeszteni.

2.3.2.9 Az ellenőrzés rendje

2.3.2.9.1A HJK-nak intézkednie kell, hogy a fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén minden csoportos diagnosztikai kilövést kérelmező vadászatra jogosult a kilövés végrehajtása során

biztosítsa és alkalmazza az alapvető járványvédelmi előírásokat. A vadászati év lezárása után a bekért adatok elemzését követően az OJK megküldi a HJK számára azoknak a vadászatra jogosultaknak a listáját, amelyeket teljeskörűen ellenőrizni kell. Amennyiben szükséges, az OJK az ellenőrzésekről készített jegyzőkönyvet bekérheti, illetve maga vagy megbízottja által felülvizsgálatot végezhet.

2.3.2.9.2A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy a gyűjtőhelyet üzemeltetők az ASP elleni védekezéssel kapcsolatosan elrendelt és rájuk vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése céljából vadászati évente legalább egyszer teljeskörűen, a vadászatra jogosultak ezen felül október 31-ig az állománygyérítés 40%-nak szeptember végéig történő teljesülése tekintetében ellenőrzésre kerüljenek.

2.3.2.9.3 A vadászati évet követően a HJK-nak minden vadászatra jogosult esetében össze kell vetni, hogy a vadászatra jogosult által a vadászati hatóságnak jelentett elhullott vaddisznók száma és a megmintázott hullák száma megegyezik-e. Ha a két adat között 5%-ot meghaladó eltérés mutatkozik, akkor a HJK köteles kivizsgálni annak okát.

2.3.2.9.4A vadászati év lezárása után az országos adatok elemzése és az év során bekövetkezett minden külső tényező figyelembevételével az OJK határozza meg azokat a paramétereket, amelyek alapján a mentesítési tervben előírt kötelezettségeiket nem, vagy nem megfelelően végrehajtó vadászatra jogosultak részére az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bírságot kell kiszabnia, vagy egyéb intézkedést kell elrendelnie. Ha a vadászatra jogosult rajta kívül álló okból nem tudta teljesíteni a számára előírt kötelezettségeket, és ezt a vadászati hatóság igazolja, valamint a tájegységi fővadász erről szakvéleményt ad ki, akkor az arra hatáskörrel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek nem kell bírságot kiszabnia vagy egyéb intézkedést hoznia.

2.3.2.10 A takarmányozás szabályai

A fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén a szabadtéri vaddisznóállomány fenntartó célú etetése tilos. A vaddisznóállomány gyérítése, illetve annak előkészítése céljából a vadászatra jogosult leshelyenként hetente 10-15 kg takarmányt helyezhet ki a leshelyek közelében kialakított szórókon. Élve befogó berendezés üzemeltetése esetén berendezésenként és alkalmanként 10-15 kg takarmányt használható. A vadászatra jogosultnak nyilvántartást kell vezetnie az e célból felhasznált takarmányokról (hova, mikor, milyen, mennyi takarmányt helyezett ki), a nyilvántartást legalább két évig meg kell őrizni és azt az ellenőrző hatóságnak be kell tudni mutatni. Egyéb fajok etetését úgy kell megoldani, hogy az ilyen célból kihelyezett takarmányhoz a vaddisznó ne férhessen hozzá. A HJK-nak ki kell dolgoznia e rendelkezés betartásának ellenőrzésére vonatkozó eljárást.

2.3.3 A házisertés-állományokra vonatkozó intézkedések

2.3.3.1 A sertésállományok felmérése

2.3.3.1.1A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy a fertőzött terület elrendelését követő 60 napon belül a fertőzött területen található valamennyi sertéstartó gazdaságot felkeresésre kerüljön a sertésállományok korcsoportonkénti összeírása, valamint az állattartók járványügyi tájékoztatása, a fertőzött területen minden sertéstartó számára kötelezően betartandó „Jó Sertéstartási

Gyakorlat” nyomtatott formában történő átadása céljából. A tájékoztatásnak ki kell térnie a tartók azon kötelezettségére, hogy a sertéstartásban bekövetkező változást (tartás befejezése, szüneteltetése, újraindítása, tartási hely változása stb.) be kell jelenteniük a területileg illetékes állategészségügyi hatóságnak. A feladatot hatósági állatorvosokkal, vagy ha ez nem megoldható, akkor szolgáltató állatorvosok, vagy egyéb természetes személyek Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

2.3.3.1.2A HJK az összeírás eredménye, valamint a rendelkezésére álló adatok alapján köteles besorolni az alábbi kategóriákba a fertőzött terület SZKT-n kívüli részén tartott sertésállományokat:

- nagylétszámú állományok
- kislétszámú árutermelő állományok,
- kislétszámú nem árutermelő állományok.

2.3.3.1.3A HJK-nak fel kell mérnie, hogy az illetékességi területén lévő sertésállományok között vannak-e ideiglenesen vagy tartósan kültéren tartott állományok. Az ilyen állományokról külön nyilvántartást kell vezetni.

2.3.3.1.4A nagylétszámú vagy kislétszámú állományok közé való besorolásnál az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet (a továbbiakban: ÁSZ) 1. számú függeléke szerinti meghatározásokat kell alapul venni. A nagylétszámú állományok mindegyikét egyben árutermelő állománynak is kell tekinteni, továbbá minden olyan kislétszámú sertésállományt árutermelő állománynak kell besorolni, amelyben a sertéseket nem saját fogyasztás céljából tartják. Kislétszámú nem árutermelő az az állomány, ahol tenyészsertéseket (sem kocát, sem kant) nem tartanak, a sertéseket kizárólag saját fogyasztás céljára hizlalják, sem a sertések, sem a belőlük készült termékek nem hagyják el a tartási helyet.

2.3.3.1.5Mindaddig, amíg a terület nem kerül közepes vagy alacsony kockázati besorolás alá, a 2.3.3.1.1 pontban foglaltakat háromévente, a 2.3.3.1.2-2.3.3.1.3. pontokban foglaltakat évente legkésőbb a tárgyév végéig el kell végezni.

2.3.3.2 Azonnali intézkedések a sertésállományokban

A HJK ASP-vel fertőzött terület elrendelését követően haladéktalanul hatósági megfigyelés alá helyezi a sertéstartó gazdaságokat, és elrendelni az alábbiakat.

- a) Valamennyi gazdaságban a sertéseket korcsoportok szerinti nyilvántartásba kell venni a 2.3.3.1.1 pont szerint.
- b) A gazdaságban lévő összes sertést a szállásán vagy más olyan helyen kell tartani, hogy vaddisznókkal ne érintkezhessenek,
- c) A sertéstartó gazdaságokban takarmányt, alomanyagot úgy kell elhelyezni, hogy vaddisznók ne férhessenek hozzá.
- d) A sertéstartó épületek, illetve a gazdaság ki- és bejáratánál megfelelő kéz és lábfertőtlenítő eszközt kell elhelyezni és azt folyamatosan működtetni.
- e) A sertéstartó gazdaságok személyforgalmát a lehető legminimálisabbra kell korlátozni. Aki a sertéstartó gazdaságokba be- vagy onnan kilép, köteles betartani az ASP elhurcolásának megelőzésére hozott hatósági intézkedéseket.
- f) A vaddisznóval érintkezett személyek csak átöltözés és fertőtlenítés után mehetnek sertéstartó gazdaságba.

- g) Tilos a sertéstartó gazdaságba bevinni a kilótt vagy elhullva talált vaddisznó bármilyen testrészét, illetve minden olyan anyagot vagy felszerelést, amely fertőződhetett az ASP vírusával.

2.3.3.3 Általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) intézkedések

2.3.3.3.1 Mind a nagylétszámú, mind kislétszámú állományok esetében a HJK-nak fokozott figyelmet kell fordítania az ÁSZ-ban részletezett általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások betartására. Az ÁSZ-ban foglaltakon túl valamennyi sertéstartónak be kell tartania a 6. *függelékben* foglalt, az ASP megelőzése szempontjából kiemelt jelentőségű általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) követelményeket is. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek minden sertéstartó gazdaságban végrehajtott ellenőrzés során ki kell térnie e követelmények betartására, különösen az élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom betartásának ellenőrzésére. Az érintett sertésállományt állami kártalanítás nélkül le kell ölni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat szándékosan megszegték.

2.3.3.3.2 A kültéri sertéstartás helyét kettős kerítéssel körülvéve, vagy más, a HJK vezetője által elfogadott módszerrel kell megakadályoznia a házi sertések és vaddisznók érintkezését. Azt a sertésállományt, amely a gazdaság zártságára vonatkozó előírásnak a fertőzött területtel nyilvánítástól számított 90 napon belül nem felel meg, állami kártalanítás nélkül fel kell számolni.

2.3.3.4 A kislétszámú házisertés-állományokra vonatkozó speciális járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások

Tekintettel arra, hogy az ÁSZ-ban előírt, kislétszámú állományokra vonatkozó járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások enyhébbek, mint nagylétszámú állományok esetében ezért fertőzött területen további speciális, az ASP megelőzése szempontjából fontos előírásokra van szükség.

2.3.3.4.1 Minden sertéstartónak állomány-nyilvántartást kell vezetnie, amely legalább az alábbiakat tartalmazza: az adott naptári napon tartott sertések darabszámát, korcsoporti bontásban, állatmozgásra vonatkozó adatokat (elhullás, házi vágás, értékesítés stb.) Az állomány-nyilvántartást és az állatszállításokhoz kapcsolódó bizonyítványokat (sertésszállító levél, állatorvosi igazolás, állattartói nyilatkozat) szigorúan meg kell őrizni (minimum 3 év).

2.3.3.4.2 Nyilvántartást kell vezetni minden olyan személyről (állatorvos, inszeminátor, sertéságazati területi felelős, böllér, rokon, ismerős stb.), akik a sertések közelébe mentek vagy velük érintkezhetnek.

2.3.3.4.3 Csak az állatok tulajdonosa vagy gondozója járhat be rendszeresen az állatok tartására szolgáló gazdasági udvarba.

2.3.3.4.4 Az állatok gondozásakor arra a célra elkülönített munkaruhát és lábbelit kell használni.

2.3.3.4.5 A gazdasági udvarba (vagy a sertések közelébe) csak kéz- és lábfertőtlenítő használatát követően lehet szabadon be- és kilépni.

- 2.3.3.4.6 Idegenek (szomszéd, vadász stb.) csak nagyon indokolt esetben (pl. házi vágás) és az állattartó által biztosított külön munkaruhában, lábbeliben vagy egyszer használatos védőköpeny és védőlábbeli felvétele után mehetnek a sertések közelébe, amelyet dokumentálni is kell (ki, mikor, miért).
- 2.3.3.4.7 Járműforgalom: Bármilyen jármű csak kerék- és járműfertőtlenítés után mehet be a sertéstartó gazdasági udvarrészbe.
- 2.3.3.4.8 Az állategészségügyi kezeléseket a szolgáltató állatorvosnak az állomány-nyilvántartásban is fel kell vezetnie (állatorvosi vizsgálat, kezelés esetén az állatorvos nevének és a vizsgálat időpontjának feljegyzése).
- 2.3.3.4.9 Állandóan vagy időszakosan karámban tartott állatok esetén biztosítani kell, hogy a házisertéseket kétsoros kerítés válassza el a vadon élő állatoktól. A kerítések egymástól való távolsága legalább 0,5 méter kell, hogy legyen, és úgy kell kialakítani, hogy a két sor közötti közrezárt terület rendszeres karbantartása, gyomtalanítása elvégezhető legyen. Magassága legalább 1 méterrel meg kell haladja a bent tartott állatok marmagasságát. Zárt tartás esetén folyamatosan biztosítani kell az ingatlan körülkerítettségének épségét, amely alkalmas ember, kóbor állat vagy vadon élő állat behatolásának megakadályozására. Ha a karám fala az ingatlant határoló kerítés is egyben, annak teljesen zártnak, erősnek, résmentesnek kell lennie. Minden más esetben külön kerítés szükséges, megfelelő távolságra (minimum 0,5 méter) a karámtól, úgy, hogy a közrezárt terület rendszeres karbantartása, gyomtalanítása elvégezhető legyen.
- 2.3.3.4.10 A fertőzött területen lévő sertéstartók kötelesek bejelenteni a saját célra történő a járási főállatorvosnak legalább 48 órával a vágást megelőzően. A járási főállatorvos a járványügyi kockázat alapján dönt a szükséges vizsgálatok (szükség esetén virológiai vizsgálat céljából történő mintaküldés) előírásáról. Amennyiben a járási főállatorvos – a kockázatok mérlegelése alapján – szükségesnek ítéli, az Éltv. szerint aktív közreműködésre kötelezett szolgáltató állatorvos elvégzi a levágásra kerülő sertés vizsgálatát, a mintavételt és mintaküldést. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

2.3.3.5 Megerősített passzív surveillance házisertések esetében

- 2.3.3.5.1 A sertéstartóknak az Éltv. 18. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során az észleléstől számított 24 órán belül kell jelenteniük a szolgáltató állatorvosnak, ha az ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszanak, továbbá, ha sertésük elhullott vagy megbetegedett. Ha az állattartó ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszik, akkor közvetlenül a HJK-nak vagy a járási főállatorvosnak, valamint a Nébih zöld számán (+36/80/263-244) keresztül is bejelentést tehet a megadott határidőn belül.
- 2.3.3.5.2 Ha a szolgáltató állatorvos az ASP vagy a klasszikus sertéspestis gyanúját állapítja meg az erre vonatkozó szakmai útmutatóban leírtak alapján, akkor haladéktalanul jelentést kell tennie a HJK-nak. A HJK-nak késlekedés nélkül vizsgálatot kell végeznie a helyszínen a gyanú megerősítése, illetve kizárása céljából. Ha a helyszíni vizsgálat során a gyanú megerősítésre kerül, akkor a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 4. § (2) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A megfigyelési zárlat magában foglalja az alábbi intézkedéseket:

- a) a gazdaságban található sertéseket korcsoport szerint nyilvántartásba kell venni, a nyilvántartást naprakészen kell vezetni, beszámítva a fertőzés gyanús időszak alatt történt elléseket és elhullásokat is, és minden korcsoportban fel kell tüntetni a beteg, elhullott vagy feltehetően fertőzött sertések számát;
- b) a nyilvántartást a hatósági állatorvosnak minden látogatáskor ellenőriznie kell;
- c) a gazdaságban lévő összes sertést a szállásában kell tartani vagy a gazdaságon belül olyan helyre kell elzárni, ahol el lehet különíteni a fertőzöttségre gyanús állatokat;
- d) a gazdaságba nem hozható be, illetve onnan nem vihető ki sertés, továbbá a járási hivatal az állatmozgások tilalmát szükség esetén kiterjesztheti más állatfajokra is
- e) a hatósági állatorvos engedélye nélkül a gazdaságból nem vihető ki a serteshús, serteshúskészítmény, -ondó, -petesejt, -embrió, takarmány, eszközök, anyagok, serteshulla vagy olyan hulladék, amely feltételezhetően terjesztheti az ASP-t, továbbá azok nem bocsáthatók kereskedelmi forgalomba sem;
- f) személyek és járművek a gazdaságon belül a hatósági állatorvos írásos engedélyével közlekedhetnek;
- g) a gazdaság, valamint a sertésistállók be- és kijáratánál fertőtlenítést kell végezni, ezért aki belép az istállókba vagy kilép onnan, annak be kell tartania az ASP vírusa széthurcolásának megakadályozására kiadott hatósági előírásokat;
- h) a gazdaság elhagyása előtt valamennyi szállítóeszközt gondosan fertőtleníteni kell, továbbá az ott dolgozók kizárólag a hatósági állatorvos engedélyével, fertőtlenítés és átöltözés után hagyhatják el a gazdaságot; továbbá
- i) járványügyi vizsgálatot kell végezni.

2.3.3.5.3 Az ASP hatóságilag megerősített gyanújakor a HJK-nak haladéktalanul gondoskodnia kell a mintáknak a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére való szállításáról. A gyanú megerősítéséről a megyei főállatorvost haladéktalanul értesíteni kell. A megyei főállatorvos az országos főállatorvost 24 órán belül köteles értesíteni. A mintavétel során a *2. függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni.

2.3.3.5.4 Ha a szolgáltató állatorvos kizárja az ASP gyanúját, de a sertés előzetes tünetek nélkül, hirtelen elhullott, vagy annak 40 °C feletti láza három napig tartó gyógykezelés alatt sem múlt el, vagy a lázas állat a gyógykezelés ellenére elhullott, akkor a szolgáltató állatorvosnak az ilyen egyedből (vagy egyedekből) laboratóriumi vizsgálat céljára - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintákat kell küldenie a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére. A mintavétel során a *2. függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni. A beküldés ebben az esetben a laboratóriumi vizsgálatra szánt mintákat összegyűjtő központi körjárat használatával is történhet.

2.3.3.5.5 Nagylétszámú sertésállományok esetében az állattartó és - amennyiben tudomására jutott - a szolgáltató állatorvos köteles jelenteni a HJK-nak, ha a napi elhullás bármely korcsoportban az elmúlt 10 nap átlagához képest megemelkedett.

2.3.3.5.6 Ha a fenti pontban meghatározott nagyarányú elhullásról értesül a HJK, akkor a helyszínen haladéktalanul klinikai és kórbonctani vizsgálatot köteles végezni. Az ASP gyanújának megerősítése esetén a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendeletben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A gyanú kizárása esetén megfigyelési zárlatot nem kell elrendelni, de - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintát kell venni, ha az állományban hirtelen, előzetes tünetek nélküli elhullás fordult elő, vagy olyan egyed található az állományban, amely három napig tartó

gyógykezelés után is lázas, vagy ha az állomány lázas egyedei között a gyógykezelés ellenére is történt elhullás. A mintavétel során a *2. függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni.

2.3.3.5.7A HJK-nak intézkednie kell, hogy a fertőzött területen tartott kislétszámú sertésállományok esetében az elhullott és a sertésartók által bejelentett minden 2 hónaposnál idősebb házisertésből – a megerősített passzív surveillance keretében - megtörténjen az ASP kizárására, illetve megerősítésre irányuló laboratóriumi vizsgálat. A mintavétel végrehajtására szolgáltató állatorvosokat kell igénybe venni aktív közreműködésre kötelezéssel. Az aktív közreműködésre kötelezésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

2.3.3.5.8A HJK-nak intézkednie kell, hogy a fertőzött területen tartott nagylétszámú sertésállományok esetében hetente legalább két elhullott, két hónapnál idősebb sertésből mintavétel és virológiai vizsgálat céljából a Nébih ÁDI-ba mintaküldés történjen a megerősített passzív surveillance keretében, ha a heti elhullás elérte vagy meghaladta ebben a korcsoportban a kettőt a gazdaságban. Ezen felül csak akkor kell további elhullott egyedből mintát venni, ha az ASP-re gyanús vagy – összhangban 2.3.3.5.4. ponttal - a sertés előzetes tünetek nélkül vagy a gyógykezelés ellenére hullott el. Ezekben az esetekben a mintaküldés a gazdaságot ellátó szolgáltató állatorvos kötelessége.

2.3.3.6 Az elhullott sertések ártalmatlanításának szabályai

2.3.3.6.1A fertőzött területen elhullott házisertések hulláját 1. vagy 2. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozó üzemben kell ártalmatlanítani. Figyelemmel a betegség területen való jelenlétére, a fertőzött területen lévő kislétszámú gazdaságok esetében a HJK-nak kell - az Éltv., a 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet és a 2021/605 bizottsági végrehajtási rendelet foglaltak megfelelően - gondoskodnia az elhullott házisertések testének bejelentendő állatbetegség megelőzése során keletkezett állati eredetű melléktermékként történő ártalmatlanításáról.

2.3.3.7 Állat- és termékforgalmazás szabályozása fertőzött területről Magyarország területén belül

2.3.3.7.1 Amennyiben a sertések származási létesítménye nem felel meg a 2.3.3.7.2-2.3.3.7.7 pontokba foglalt előírásoknak, az ott tartott sertések nem hagyhatják el a fertőzött területet. Élő sertés továbbtartásra történő kiszállítása csak összefüggő, azonos kockázati besorolású területen belül, csak azonos vagy alacsonyabb járványügyi felkészültségű gazdaságba történhet. Az állatok azonnali vágásra csak összefüggő, azonos kockázati besorolású területen belüli vágóhídra szállíthatók, ahol ezen állatok elkülönített vágása, feldolgozása és a belőlük előállított termékek különleges állategészségügyi vagy azonosító jelölése biztosított. Az ilyen sertésekből előállított friss hús és húskészítmény kizárólag Magyarországon belül forgalmazható.

2.3.3.7.2 Élő sertések a fertőzött területen kívülre, illetve a fertőzött területen belül szabadon, továbbtartásra vagy azonnali vágásra csak akkor szállíthatók, ha a gazdaság járványügyi rendszere megfelel a kiemelt járványügyi előírásoknak és intézkedéseknek (*10. függelék*). A gazdaságnak évente két alkalommal hatósági állatorvos, vagy vele azonos jogállású személy által végzett ellenőrzés során, dokumentált módon kell az előírásoknak megfelelnie.

2.3.3.7.3A gazdaságnak rendelkeznie kell a járási hivatal főállatorvosa által jóváhagyott, a *10. függelék* 1. c) pontjának megfelelő járványvédelmi intézkedési tervvel.

- 2.3.3.7.4A továbbtartásra szállítandó sertéseket a kiszállítás időpontját megelőző legalább 30 napos időszakban, vagy – ha azok 30 naposnál fiatalabbak – születésük óta a feladó létesítményben kell tartani. Ebben az időszakban fertőzött területről tartott sertést tilos az adott létesítménybe, vagy azon járványügyi egységbe bevinni, ahol az elszállítandó sertéseket elkülönítve tartják. A fertőzött területről érkező sertéseknek az ASP-re meghatározott nyomonkövetési időszakban, azaz 15 napig a rendeltetési létesítményben kell maradniuk.
- 2.3.3.7.5A gazdaságból a 2.3.3.5.7-2.3.3.5.8 pontokban leírtakkal összhangban minden héten PCR vizsgálatra mintát kell küldeni minden járványügyi egységből az első két 60 naposnál idősebb, vagy annak hiányában az elválasztást követően elhullott sertések hullájából. Az kiszállítást megelőző 15 napon belül virológiai (PCR) vizsgálat céljából alvadásban gátolt vért kell venni legalább annyi állatból, amely lehetővé teszi a létesítményben tartott állatok számának megfelelően 95%-os biztonsággal a 10%-os előfordulási gyakoriság kimutatását. A vérminták felének az elszállításra kerülő sertésekkel egy légtérben tartott állatokból, a másik felének a létesítmény egyéb járványügyi egységeiből kell származnia.
- 2.3.3.7.6A kiszállítást megelőző 24 órán belül hatósági - jogosult vagy egyéb módon kijelölt - állatorvosnak klinikai vizsgálatot kell végeznie a létesítményben tartott és a mozgatni kívánt állatokra vonatkozóan, amely vizsgálat magába foglalja a 2.3.3.7.4 pont szerint meghatározott számú sertés hőmérőzését is.
- 2.3.3.7.7A mozgatást kizárólag az állatokért felelős személy által kijelölt, a szállítási dokumentumokban rögzített útvonalon, a fő közúti és vasúti útvonalakat előnyben részesítve kell megtervezni és végrehajtani. A szállítójárművekre vonatkozó minimum követelményeket a *11. függelék* tartalmazza. A szállítmány (akár továbbtartásra, akár azonnali vágásra) csak a Nébih honlapján megtalálható, kijelölt létesítménybe indítható. A szállítmányt kísérő állatorvosi bizonyítványon, vagy ahhoz mellékletként csatolt igazoláson minden esetben fel kell tüntetni az alábbi szöveget, és hatósági állatorvos által le kell igazolni:
- „Az afrikai sertéspestisre vonatkozóan az (EU) 2021/605 bizottsági végrehajtási rendeletben megállapított különleges járványvédelmi intézkedéseknek megfelelően II. típusú, korlátozás alatt álló körzetben tartott sertésfélék”.
- 2.3.3.7.8A fertőzött területen tartott sertésekből származó szaporítóanyag az összefüggő fertőzött területen kívülre, Magyarország területén csak akkor forgalmazható, ha a gazdaság a 30 napos bennállási kötelezettség kivételével teljesíti a 2.3.3.7.2 – 2.3.3.7.6 pontokban foglaltakat. A szaporítóanyag gyűjtését megelőző 30 napon belül fertőzött területről nem szállítható be élő sertés a létesítménybe.
- 2.3.3.8. Élő sertések fertőzött területen lévő létesítményből másik tagállamba, illetve harmadik országba történő mozgatása
- 2.3.3.8.1A 2.3.3.7 pontban foglaltakon túl másik tagállamba történő szállítás (akár továbbtartás, akár azonnali vágás) esetén az alábbiakat is be kell tartani.
- 2.3.3.8.2Fertőzött területről csak másik tagállam II-III. típusú, korlátozás alatt álló körzetébe lehet sertéseket kiszállítani.

2.3.3.8.3 A szállítmány indítása előtt a területileg illetékes járási állategészségügyi hatóságnak a szállítás kockázatának minimálisra csökkentése érdekében a szállítóeszközre, a szállítmányra és az útközben bekövetkező rendkívüli eseményekre vonatkozóan eljárásrendet kell kialakítania és működtetnie a Rendelet 26. cikkében leírtaknak megfelelően (un. terelőeljárás). A szállítmány berakodása után a hatósági állatorvosnak a szállítóeszközt haladéktalanul plombával kell lezárnia.

2.3.3.8.4 Amennyiben a szállítmány nem összefüggő fertőzött területen halad át, az afrikai sertéspestis terjedése ellen hozott hazai intézkedéseket az áthaladás helye szerinti és a fogadó tagállammal a sertések mozgatása előtt jóvá kell hagyatni. Erről a központi hatóságnak haladéktalanul tájékoztatnia kell a Bizottságot és a többi tagállamot. Ilyen sertésszállítások indítását csak az Országos Járványvédelmi Központ előzetes jóváhagyása után engedélyezheti a területileg illetékes megyei állategészségügyi hatóság.

2.3.3.8.5 A szállítmányt kísérő állategészségügyi (TRACES) a bizonyítványon fel kell tüntetni, vagy külön opcióként – ha az a bizonyítványban szövegesen már rendelkezésre áll – hatósági állatorvosnak le kell igazolni:

„Az afrikai sertéspestisre vonatkozóan az (EU) 2021/605 bizottsági végrehajtási rendeletben megállapított különleges járványvédelmi intézkedéseknek megfelelően II. típusú, korlátozás alatt álló körzetben tartott sertésfélék”

2.3.3.8.6 Fertőzött területről élő sertésfélék harmadik országba történő kiszállítása tilos.

2.3.3.8.7 A fertőzött területen tartott sertésekből származó szaporítóanyag harmadik országba nem szállítható. Közösségen belül csak másik tagállam II. és III. típusú, korlátozás alatt álló területére szállítható a HJK előzetes engedélyével, az OJK hozzájárulásával és a fogadó tagország jóváhagyásával. A HJK az engedélyt az alábbi feltételek teljesülése szerint adhatja meg:

- a) Az származási létesítmény megfelel a 2.3.3.7.8. pontban foglaltaknak.,
- b) A származási létesítmény a 2021/605 bizottsági végrehajtási rendelet 32. cikk (2) pont szerinti előírásainak megfelelően szerepel a Nébih honlapján.

2.3.3.9 Takarmányozás, almozás

2.3.3.9.1 Az állati eredetű anyagot tartalmazó élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom következetes betartását minden sertéstartó gazdaságban történő ellenőrzés során vizsgálnia kell az állategészségügyi hatóságnak.

2.3.3.9.2 Az engedélyezett takarmányelőállítótól származó, nyilvántartott takarmányforgalmazótól vásárolt keveréktakarmányokon kívül csak olyan helyben termesztett és betakarított, közvetlenül a termőföldről származó gabona és szalmaszalma etethető, amely hatékony, az ASP vírust ártalmatlanító kezeléssel esett át, vagy amelyet felhasználás előtt legalább 30 napig vaddisznóktól elzártan tároltak. Fertőzött területről származó friss, lekaszált fűvet és egyéb zöldtakarmányt sertések takarmányozására felhasználni tilos.

2.3.3.9.3 A fertőzött területről származó szalmát, mielőtt azt sertések almozására használnák, 90 napig olyan helyen kell tárolni, ahol vaddisznó nem férhet hozzá.

2.3.3.9.4A takarmányozáshoz felhasznált keveréktakarmányok, alapanyagok beszerzésének, a saját előállítású takarmány-alapanyagok betakarításának, a várakozási idő betartásának dokumentálása az állattartó feladata. Az alomanyag beszerzési, betakarítási idejének, a várakozási idő betartásának dokumentálása szintén az állattartó kötelezettsége. A nyilvántartást legalább 1 évig meg kell őrizni.

2.3.3.10 Egyéb intézkedések

2.3.3.10.1 Minden sertéstartónak írásos állategészségügyi-járványvédelmi ellátási szerződést kell kötnie egy szolgáltató állatorvossal. A szolgáltató állatorvos köteles tájékoztatni az állattartót az állategészségügyi, járványvédelmi előírások betartásának rendjéről. Fel kell hívnia a sertéstartó figyelmét a hiányosságokra, és javaslatot kell tenni ezek kijavítására. A tájékoztatást dokumentálni kell és minden érintettnek alá kell írnia.

2.3.3.10.2 A mezőgazdasági földterületekre csak a füllesztéssel ártalmatlanított trágya helyezhető ki. A trágyázásra használt eszközök, gépek használatot követő azonnali mosása és fertőtlenítése az állattartó kötelezettsége.

2.3.4 A fertőzött terület megszüntetésének feltételei

2.3.4.1 Az ASP-vel fertőzött terület megszüntetésére a Bizottság (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelete 67. cikkében foglaltakkal összhangban a Szakértői Csoport tehet javaslatot, ha az adott terület járványügyi helyzetének elemzését követően úgy véli, hogy az ASP vírus jelenléte a területen már kizárható a kockázatelemzés alapján a terület már nem minősül kiemelt kockázatúnak. A járványügyi helyzet elemzésére vonatkozó szakmai szempontok kidolgozása az ASP Szakértői Akciócsoport feladata.

2.3.4.2 A Szakértői Csoport határozati javaslata alapján az országos főállatorvos utasításra az OJK előterjesztést készít az Európai Bizottság számára az ASP-vel fertőzött terület módosításával kapcsolatosan.

2.3.4.3 ASP-vel fertőzött terület módosítására, illetve megszüntetésére az erre vonatkozó EU bizottsági végrehajtási rendeletnek az Európai Unió Hivatalos Lapjában való megjelenésének napját követően kerülhet sor.

3. **FEJEZET: INTÉZKEDÉSEK A MAGAS KOCKÁZATÚ TERÜLETEN**

3.1 A terület jellemzői

A magas kockázatú terület az 1. fejezetben leírt kockázatelemzés alapján az országos főállatorvos által meghatározott terület.

3.2 A vadállományra vonatkozó intézkedések

3.2.1 A vadászat szabályozása

3.2.1.1 A magas kockázatú területen a vaddisznók egyéni, valamint az egyéb vadászható állatfajok egyéni és társas vadászata állategészségügyi szempontból nem esik korlátozás alá.

3.2.1.2 A magas kockázatú területen vaddisznó társas vadászatot – beleértve a vadaskertekben folytatott társas vadászatot is - csak a HJK vezetőjének (ha a megyében nincs HJK, akkor a megyei főállatorvos) egyedi engedélye alapján lehet tartani. A HJK vezetője az engedélyt akkor adhatja meg, ha azt a vadászatra jogosult írásban kéri és *7. függelékben* foglalt, a vaddisznó társas vadászatra vonatkozó járványügyi követelmények maradéktalanul teljesülnek. Az engedély kiadásához a területileg illetékes tájegységi fővadász írásos hozzájárulása is szükséges. A kérelmet a vadászatra jogosultnak a vadászat tervezett időpontja előtt legalább 5 munkanappal - a HJK vezetője által meghatározott módon - kell írásban benyújtania. A vadászatra jogosult egyszerre több társas vadászatra megtartására is engedélyt kérhet, de ilyenkor a *7. függelék* 1.1. pontjában foglalt adatokat minden tervezett társas vadászatra külön-külön meg kell adni. A társas vadászon részt vevők adatait (vadászjegy száma vagy név, lakcím) a vadászat során rögzíteni kell és két évig meg kell őrizni, az ellenőrző hatóság kérésére be kell mutatni. A szomszédos vadászatra jogosultaknak a társas vadászatok időpontjait egymással össze kell hangolniuk, ennek koordinálására a HJK vezetőjének az illetékes tájegységi fővadászt kell felkérnie.

3.2.1.3 A vaddisznó társas vadászat nem engedélyezhető, ha a vadászatra jogosult területéről nem történik rendszeresen mintaküldés virológiai vizsgálat céljára elhullott vaddisznókból a *8. függelék* szerint.

3.2.1.4 Ha a vadász az általa megfigyelt vaddisznó esetében az ASP-re gyanút keltő tüneteket (elsősorban kifejezett mozgászavar vagy véres váladék ürülése a testnyílásokból) tapasztal, akkor a vadásznak diagnosztikai célból ki kell lőnie az érintett egyedeket és a tapasztalt klinikai tüneteket haladéktalanul jelentenie kell a HJK-nak (ha a megyében nincs HJK, akkor a járási főállatorvosnak). A továbbiakban a vadásznak a HJK (járási főállatorvos) utasításának megfelelően kell eljárnia.

3.2.2 Az elhullott vaddisznók bejelentése és szervezett keresése

3.2.2.1 A vadászatra jogosultak az Éltv. 18. § (1) és (2) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során kötelesek bejelenteni - a HJK vezetője (ha a megyében nincs HJK, akkor a megyei főállatorvos) által megadott módon - minden tudomásukra jutott elhullott vaddisznót. A bejelentést a hulla észleléstől számított 24 órán belül kell megtenni és annak tartalmazni kell a hulla fellelési helyének földrajzi koordinátáit, vagy a helyszín részletes leírását.

3.2.2.2 A bejelentési kötelezettség teljesítése érdekében a vadász az általa talált elhullott vaddisznóról köteles haladéktalanul, de legkésőbb az észlelést követő 12 órán belül tájékoztatni a vadászatra jogosultat. A vadászatra jogosultnak írásban kell e kötelezettségre felhívnia az érintettek figyelmét.

3.2.2.3 A magas kockázatú területen az elhullott vaddisznókat intenzíven kell keresni, amely tevékenységet a hivatásos vadásznak dokumentálnia kell. Az elhullott vaddisznók megtalálásáért állami kártalanítás jár.

3.2.3 A megerősített passzív surveillance rendszer vaddisznók esetében

3.2.3.1 A HJK vezetőjének (ha a megyében nincs HJK, akkor a járási főállatorvosnak) gondoskodnia kell arról, hogy minden bejelentett, keresés során elhullottan talált, valamint gázolt vaddisznóhulla esetében – a megerősített passzív surveillance keretében – a 2. függelékben foglaltaknak megfelelő mintavétel és mintaküldés történjen az ASP kimutatására, illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavételt elsősorban hatósági állatorvossal vagy szolgáltató állatorvos Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani, de szükség esetén más megfelelő jártassággal rendelkező személy (pl. vadhúsvizsgáló, hivatásos vadász) is aktív közreműködésre kötelezhető. Az aktív közreműködésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

3.2.3.2 Ha a mintavétellel megbízott személy - a megerősített passzív surveillance keretében vizsgálatra kerülő elhullott vaddisznó, vagy az aktív surveillance során megmintázott kilőtt vaddisznó esetében - az erre vonatkozó szakmai útmutatóban részletezettek alapján az ASP-re gyanút keltő kórbonctani elváltozások valamelyikét találja meg a mintavétel során, akkor ezt haladéktalanul jelentenie kell a HJK-nak (ha a megyében nincs HJK, akkor a járási főállatorvosnak). A továbbiakban a mintavétellel megbízott személynek a HJK (járási főállatorvos) utasításának megfelelően kell eljárni.

3.2.3.3 A Nébih ÁDI minden elhullott vaddisznóból virológiai (PCR) vizsgálatot végez. Pozitív eredmény esetén vírusizolálást és szekvenálást is kell végezni.

3.2.3.4 A tünetek miatt diagnosztikai célból kilőtt vaddisznókból minden esetben mintát kell venni az ASP kimutatására, illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavétel során az elhullott vaddisznókra vonatkozó szabályok szerint kell eljárni.

3.2.4 A vaddisznóállomány gyérítése

3.2.4.1 Az ASP megelőzése érdekében a magas kockázatú területen a vaddisznóállomány gyérítése és az egyenletes vizsgálati nyomás céljából a HJK-nak (ha a megyében nincs HJK, akkor az Éltv. szerint arra jogosultnak) az Éltv. szerinti diagnosztikai célú kilövést kell elrendelnie, a terület magas kockázatú területté nyilvánítását követő 15 napon belül, majd minden vadászati év kezdetén.

3.2.4.2 A diagnosztikai kilövést szabad területen a lezárt 2019/2020-as vadászati év, mint bázisév során a vadászatra jogosult területén a vadászat során lelőtt és a diagnosztikai kilövással leölt vaddisznók száma összegének figyelembevételével kell elrendelni. Az elérendő minimális cél az így képzett összeg 150%-a. A diagnosztikai kilövés során törekedni kell arra, hogy a kilőtt egyedek legalább 70%-a süldő és malac legyen. A vadászatra jogosult sem írott, sem íratlan formában nem korlátozhatja vagy tilthatja, és nem szankcionálhatja a kocák kilövését. A diagnosztikai kilövés teljesítésével az állományszabályozás megvalósul, így az éves vadgazdálkodási terv állományszabályozásra vonatkozó részének tervszámait vaddisznó esetében nem kell meghatározni. Vadaskertek esetében a diagnosztikai kilövés darabszámát az Akcióterv által előírt

járványügyi szabályzatban megállapított, a létesítményben maximálisan tartható vaddisznó létszám figyelembevételével kell meghatározni. A vadászati hatóság által engedélyezett fényszóró a diagnosztikai kilövés során is használható. A diagnosztikai kilövés során az előírt egyedszámok 40%-át szabad területen szeptember 30-ig kell teljesíteni minden vadászati évben, a teljesítést a HJK-nak október 31-ig ellenőriznie kell. Az állománygyerítés sikeres végrehajtásához speciális eszközök (éjjellátó céltávcső és keresőtávcső, hőkamera céltávcső és keresőtávcső, hangtompító,) használatára csak a tájegységi fővadászok, az erdészeti zrt-k szakszemélyzete, az erdészeti zrt-k hivatásos vadászai és a fegyveres testületek tagjai az OJK vezetőjének rendelkezése alapján kaphatnak engedélyt. A speciális eszközök használatára jogosult személyek állománygyerítésre való aktív közreműködésre kötelezése a HJK feladata. Amennyiben a járványügyi helyzet a védekezés, az állománygyerítés intenzitásának fokozását teszi szükségessé, a külső segítség igénybevételét az OJK vezetője a vadászati év bármely időpontjában soron kívül elrendelheti.

- 3.2.4.3 A 2022/2023-as vadászati évtől kezdődően azoknak a VGE-knek a területére, amelyeken már két, egymást követő vadászati évben megvalósult a 0,5 db/km²-es állománysűrűség, a 3.2.4.2 pontban leírt darabszámot nem kell előírni a vadászatra jogosult számára. A mentesítési terv és az Akcióterv szerinti állománysűrűség megvalósulását évente felül kell vizsgálni Amennyiben az állománysűrűség az adott területen emelkedni kezd, a 3.2.4.2 pontot újra alkalmazni kell.
- 3.2.4.4 A kilövés végrehajtására a vadászatra jogosultat, vagy ha az eredményes végrehajtás érdekében szükséges, a mintavételre is alkalmas természetes személyt kell aktív közreműködésre kötelezni. Természetes személyek aktív közreműködésre kötelezése esetén az érintett vadászatra jogosult, a vadászati hatóság és a tájegységi fővadász javaslatot tehet a feladatot végrehajtó személyre, illetve személyekre. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 3.2.4.5 A 3.2.4.1. pontban foglalt feladat végrehajtása során kizárólag egészségesnek látszó vaddisznókat kell kilőni, a megszokottól eltérően, bizonytalanul mozgó, vagy a bágyadtnak tűnő, illetve kifejezetten senyvesnek látszó és emiatt kilőtt egyedek nem számítanak bele ebbe a számba, Minden kilőtt egyedből a 4. függelék szerint kell mintát venni, a feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 3.2.4.6 Belterületen történő kilövés esetén minden esetben értesíteni kell az illetékes vadászatra jogosultat. Ha a kilövést végrehajtó a mintavételre és a test ártalmatlanítására vonatkozóan nem rendelkezik aktív közreműködésre kötelezéssel, akkor az illetékes vadászatra jogosultnak gondoskodnia kell a mintavétel és az ártalmatlanítás végrehajtásáról. A feladatra aktív közreműködésre kötelezettet a feladat elvégzéséért állami kártalanítás illeti meg.
- 3.2.4.7 A vadászatra jogosult a diagnosztikai célból kilőtt vaddisznó testeket is felhasználhatja. A felhasználás tényéről a HJK-t, illetve járási főállatorvost a felhasznált vaddisznók nagyvad azonosítójának felsorolásával az állami kártalanításra vonatkozó havi jelentés leadásával egy időben tájékoztatni köteles. Ebben az esetben a 3.2.7. pontban foglaltaknak megfelelően kell eljárni. Minden más esetben a diagnosztikai célból kilőtt vaddisznó testeket állami költségre ártalmatlanítani kell.
- 3.2.4.8 Az a vadászatra jogosult, amelynek a területén a vaddisznót kilőtték, a fel nem használt, ártalmatlanított egyedek után állami kártalanításra jogosult.

3.2.4.9 Az állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt minden egyed esetén a Nébih ÁDI virológiai (PCR) vizsgálatot végez. A beküldő állatorvosnak a kísérő iratra (megrendelőre) fel kell vezetnie az „*Állománygyérítés céljából kilőtt vaddisznó*” szöveget.

3.2.5 Az ártalmatlanítás szabályai

3.2.5.1 A magas kockázatú területen elhullottan talált, valamint gázolt és a tünetek miatt diagnosztikai célból kilőtt vaddisznók (vaddisznóhulla) ártalmatlanítását 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban kell elvégezni. Ennek érdekében gyűjtőhelyeket kell működtetni a vaddisznó testek összegyűjtésére és az ártalmatlanításra való elszállításig történő tárolására. Az állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt, fel nem használt vaddisznó testeket is ezekre a gyűjtőhelyekre kell beszállítani. A gyűjtőhelyen minden nap át kell venni a vaddisznó testeket, a be- és kiszállításról nyilvántartást kell vezetni. A virológiai vizsgálat céljából történő mintavételt a gyűjtőhelyen kell elvégezni. A gyűjtőhely üzemeltetéséért állami kártalanítás jár.

3.2.5.2 A vaddisznóhullák (beleértve a gázolt vaddisznók hulláját is) gyűjtőhelyekre történő beszállítására a vadászatra jogosultakat vagy más arra alkalmas jogi személyeket, illetve természetes személyeket kell aktív közreműködésre kötelezni. A beszállítás során a csorgás- és csepegésmenetséget biztosítani kell, összhangban 5. *függelék* 1. pontjában foglalt, a testek szállítására vonatkozó rendelkezéssel. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

3.2.5.3 Ha az 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban történő feldolgozás akadályba ütközik, akkor az 5. *függelékben* foglalt részletes szabályok szerint kell eljárni. A vaddisznóhullák (a gázolt vaddisznók kivételével) esetében a feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

3.2.5.4 Az ártalmatlanítás 3.2.5.3.pont szerinti elvégzését a járási főállatorvos ellenőrzi és az ellenőrzés kedvező eredménye alapján igazolja a teljesítést.

3.2.5.5 Az ASP szempontjából magas kockázatú területen a kilőtt, felhasználásra kerülő vaddisznók zsigereit a vadászatra jogosultaknak össze kell gyűjteniük állati eredetű melléktermék feldolgozóba való szállítás, illetve - ha az állati eredetű melléktermék feldolgozóba szállítás akadályba ütközik - a vadászatra jogosult által az elhullott vaddisznók ártalmatlanítására létesített gödörben való ártalmatlanítás céljából. A zsigerek ártalmatlanítása csak kivételesen történhet helyszíni elásással. A gödörben történő elhelyezés vagy az elásás esetén az érintett területet az ASP vírusával szemben hatékony fertőtlenítőszerrel le kell locsolni. A társas vadászat során kilőtt vaddisznók zsigereit a 7. *függelék* 1.8. pontja szerinti, erre kijelölt helyen lehet végezni. Egyéni vadászat során elejtett vaddisznók esetében is a kijelölt helyen kell végezni a zsigereit.

3.2.6 Aktív (célzott) surveillance

3.2.6.1 A magas kockázatú területen mind a vadászat, mind az állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt minden egészséges vaddisznó esetében mintát kell venni virológiai vizsgálat céljára.

3.2.6.2 A vadászat és az állománygyérítés során kilőtt egészséges vaddisznók esetében virológiai vizsgálat céljára a vadászatra jogosult megbízottjának a 4. *függelékben* foglaltaknak megfelelően véralvadékokat (elsősorban szívből, esetleg valamely nagyobb érből), továbbá mandula mintát kell vennie. A mintavételnél oda kell figyelni arra, hogy a mellüregbe vagy a hasüregbe kifolyt vérből nem szabad mintát venni. A mintavevőnek a mintaazonosító lap hiánytalan és pontos kitöltésére

fokozott figyelmet kell fordítani. A kilövés helyét vagy földrajzi koordináta (GPS) feltüntetésével kell megadni, vagy ha ezt megbízhatóan nem tudják meghatározni a mintavételkor, akkor úgy kell a helyet megjelölni, hogy szükség esetén ez pótolható legyen.

3.2.6.3 Az ASP szempontjából magas kockázatú területen található vadászatra jogosultaknak a vadászat során kilőtt vaddisznókból vett mintákat a kitöltött mintaazonosító lappal együtt a vadászatot követő napon 8-10 óra között kell leadniuk kijelölt mintaátvevő helyek valamelyikén, függetlenül attól, hogy a kilövés vagy a mintaátvétel napja milyen napra esik. A HJK (ha a megyében nincs HJK, akkor a megyei főállatorvos) köteles arról gondoskodni, hogy elegendő mintaátvevő hely álljon rendelkezésre, ahol minden nap (hétfőig és ünnepnapokon is) 8-10 óra között átveszik a mintákat. Ennek érdekében a HJK-nak intézkednie kell, hogy minden mintaátvevő hely rendelkezzen az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel és az állatorvosi kísérőirat (vizsgálati megrendelő) kiállítására a mintaátvevő helyen is lehetőség legyen a mintaátvételi időben. A leadott mintáknak a laboratóriumba történő szállításról minden nap a Nébih gondoskodik.

3.2.7 A vadászat során kilőtt vaddisznótestekre vonatkozó szabályok

3.2.7.1 A magas kockázatú területen kilőtt - ideértve az állománygyérítés során diagnosztikai célból kilőtt, felhasznált egyedeket - valamennyi vaddisznó teste, vagy annak bármely része csak a Nébih ÁDI által a véralvadékból elvégzett virológiai (PCR) vizsgálat negatív eredményének kézhezvételét követően használható fel. A vadászok részére trófea is csak negatív eredményt szolgáltató állatból adható ki. Ha az eredmény nem negatív, akkor a nem negatív eredményt adó egyed testét és mindazokat a vaddisznó testeket, amelyekkel érintkezhetett, el kell kobozni és 1. kategóriájú melléktermékként ártalmatlanítani kell. Az elkobzott testekért – mint megsemmisített termékért - állami kártalanítás jár. A tárolót a kitérés után takarítani és fertőtleníteni kell.

3.2.7.2 A virológiai vizsgálat negatív eredményének megérkezését megelőzően a magas kockázatú területen kilőtt vaddisznó teste a vadászterületet nem hagyhatja el, a felhasználás nélkül ártalmatlanításra kerülő testek kivételével. A testeket a Nébih által biztosított vagy a vadászatra jogosult által beszerzett vadhűtőben, illetve a vadászterületen található, az elejtett vad kezelésének és értékesítésének élelmiszer-higiéniai feltételeiről szóló 43/2011. (V. 26.) VM rendelet [a továbbiakban: 43/2011. (V. 26.) VM rendelet] alapján korábban már nyilvántartásba vett vadbegyűjtőben függesztve kell tárolni a laboratóriumi vizsgálati eredmény megérkezéséig. A testek a tárolás során egymással nem érintkezhetnek. Ha a 43/2011. (V. 26.) VM rendeletben előírt, a vadászatra jogosult által üzemeltetett vadbegyűjtőre vonatkozó feltételek nem teljesülnek, akkor a rendeletben foglaltakkal összhangban a vadászatra jogosult a vadhűtőben tárolt testeket a negatív virológia eredmény megérkezést követően csak közvetlenül vadfeldolgozónak vagy az élelmiszer-higiénéről szóló 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [a továbbiakban: 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet] előírásainak megfelelő vadbegyűjtőnek adhatja át, illetve értékesítheti. Ezen felül a 43/2011. (V. 26.) VM rendeletben foglaltak szerint a vadhűtőben tárolt testeket magánfogyasztásra, mint végső fogyasztó felhasználhatja, illetve a vadászjeggyel rendelkező elejtőnek átadhatja, eladhatja.

3.2.7.3 Ha a vadászatra jogosult nem rendelkezik vadhűtővel, illetve a területén nincs korábban már nyilvántartásba vett vadbegyűjtő, akkor a fentiekől eltérően a HJK (ha a megyében nincs HJK, akkor a járási főállatorvos) engedélyével a vadászatra jogosult felhasználásra szánt testeket csorgásmentes járművön – már a negatív virológiai eredmény megérkezése előtt - elszállíthatja

egy a vadászterületen kívüli, de még a magas kockázatú területen belül található és a magas kockázatú terület elhagyása nélkül elérhető, a 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet előírásainak megfelelő vadbegyűjtőbe. A szállítás során úgy kell eljárni, hogy a testek egymást ne szennyezzék. Törekedni kell a függesztve szállításra. A szállítójárműveket és a szállításban közreműködő személyeket fertőtleníteni kell. A vadászatra jogosultnak, illetve a vadbegyűjtő üzemeltetőjének nyilvántartást kell vezetnie a tárolt egyedek nagyvad azonosítójáról, a betárolás idejéről, a laboreredményről, az eredményközlő számáról és a kitarolás idejéről. A HJK (járási főállatorvos) által kijelölt hatósági állatorvosnak a nyilvántartást legalább havonta ellenőriznie és az ellenőrzést aláírásával dokumentálnia kell.

3.2.7.4 A HJK vezetője (ha a megyében nincs HJK, akkor a megyei főállatorvos) külön kérelemre engedélyezheti, hogy a szomszédos, szintén magas kockázatú területen gazdálkodó vadászatra jogosultak egy vadhűtőt közösen üzemeltessenek, ha a vadászati évben kilőtt vaddisznók alacsony száma ezt indokolja.

3.2.7.5 A 2021/605 bizottsági végrehajtási rendelet értelmében a magas kockázatú területről a kilőtt vaddisznók teste a negatív eredmény birtokában is csak magyarországi rendeltetési helyre szállítható, továbbá a test vagy az abból származó hús és egyéb termék kizárólag Magyarország területén kerülhet forgalomba. Az így forgalomba hozott terméket a 2021/605 bizottsági végrehajtási rendelet 44. cikke szerinti (téglalap alakú, két egymást keresztező vonallal áthúzott) jelöléssel kell ellátni. Ha a magas kockázatú területen a vadászatra jogosult a kilőtt vaddisznók testét nem tudja értékesíteni, akkor testeket 1. kategóriájú állati eredetű mellékterméknek kell tekinteni és mintavétel után állami költségre ártalmatlanítani kell. E testek után állami kártalanítás illeti meg a vadászatra jogosultat.

3.2.8 Az élő vaddisznó szállítása

3.2.8.1 Élő vadon élő vaddisznót (beleértve a vadaskertben élő állományokat is) a magas kockázatú területen kívülre és a magas kockázatú területen belül is tilos mozgatni. Magas kockázatú területen lévő vadaskertbe élő vaddisznó – a 9. függelékben részletezett feltételek teljesülése esetén - csak fertőzött vagy magas kockázatú területen lévő vadfarmról szállítható be, vadon élő vaddisznók befogásával vagy másik vadaskertből való átszállításával történő feltöltésük tilos. A magas kockázatú területen lévő engedélyezett vadfarmról magas kockázatú területen lévő vadaskertbe, vadasparkba vagy vadfarmra a HJK (ha a megyében nincs HJK, akkor a járási főállatorvos) engedélyével szabad élő vaddisznót kiszállítani. A HJK (járási főállatorvos) az engedélyt akkor adhatja meg, ha a szállítást megelőző 15 napon belül vett alvadásban gátolt vérmintából 10%-os előfordulás és 95%-os biztonság mellett végzett virológiai (PCR) vizsgálat negatív eredményre vezetett. A megmintázandó állatok számát a létesítményben tartott vaddisznóállomány létszáma-alapján kell meghatározni. Az olyan vadaskert, vadaspark vagy vadfarm vaddisznóállományát állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni, ahol bizonyítást nyert, hogy a szállítással kapcsolatos szabályokat megszegték. Magas kockázatú területen lévő vadfarmról élő vaddisznó alacsonyabb kockázatú területre történő kiszállítása a 9. függelékben foglaltak alapján történhet.

3.2.9 A vadaskertekre, vadasparkokra, vadfarmokra vonatkozó egyéb előírások

3.2.9.1 A magas kockázatú területen minden vaddisznót, vaddisznót is tartó vadaskertet, vadasparkot és vadfarmot a magas kockázatú területbe való sorolást követő 90 napon belül kettős kerítéssel kell

körülvenni vagy más, a HJK vezetője (ha a megyében nincs HJK, akkor a megyei főállatorvos) által – a tájegységi fővadász véleményének figyelembevételével – elfogadott módszerrel kell megakadályozni a szabadtéri vaddisznóállománnyal való érintkezést. Ha ez határidőre nem történik meg, az állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni. Vadaskertekre vonatkozóan ezen túlmenően az Akciótervben leírtak az alkalmazandók. A vadasparkok esetében azonban nincs szükség kettős kerítésre akkor, ha a vadasparkot teljes egészében kerítés veszi körül és a vaddisznókat azon belül is egy másik kerítéssel körülvevett helyen tartják, továbbá ez a kerítés egyetlen szakaszán sem egyezik meg a park külső kerítésével.

3.2.9.2. Vadfarm létesítésére engedélyt magas kockázatú területen az engedélyező hatóság csak a vaddisznóktól eltérő állatfajokra vonatkozóan adhat ki.

3.2.10 Az ellenőrzés rendje

3.2.10.1 A HJK (ha nincs a megyében HJK, akkor a járási főállatorvos) köteles gondoskodni arról, hogy a magas kockázatú területen minden vaddisznót tartó, vaddisznót is tartó vadaskertben, vadasparkban és vadfarmon rendszeresen ellenőrzésre kerüljön, hogy nem történik-e az előírások ellenére élelmiszerhulladék (moslék) etetés. Az érintett állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat szándékosan megszegték.

3.2.10.2 A HJK-nak (járási főállatorvosnak) gondoskodnia kell arról, hogy a magas kockázatú területen gyűjtőhelyet üzemeltetők az ASP elleni védekezéssel kapcsolatosan elrendelt és rájuk vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése céljából vadászati évente legalább egyszer teljeskörűen, a vadászatra jogosultak az állománygyerítés 40%-nak szabad területen szeptember végéig történő teljesülése tekintetében október 31-ig ellenőrzésre kerüljenek.

3.2.10.3 A vadászati év lezárása után a bekért adatok elemzését követően az OJK megküldi a HJK (ha a megyében nincs HJK, akkor a megyei főállatorvos) számára azoknak a vadászatra jogosultaknak a listáját, amelyeket teljeskörűen ellenőrizni kell. Amennyiben szükséges, az OJK az ellenőrzésekről készített jegyzőkönyvet bekérheti, illetve maga vagy megbízottja által felülvizsgálatot végezhet.

3.2.10.4 A vadászati évet követően a HJK-nak (járási főállatorvosnak) minden vadászatra jogosult esetében össze kell vetni, hogy a vadászatra jogosult által a vadászati hatóságnak jelentett elhullott vaddisznók száma és a megmintázott hullák száma -e. Ha a két adat között 5%-ot meghaladó eltérés mutatkozik, akkor a HJK (járási főállatorvos) köteles kivizsgálni annak okát.

3.2.10.5 A vadászati év lezárása után az országos adatok elemzése és az év során bekövetkezett minden külső tényező figyelembevételével az OJK határozza meg azokat az általános paramétereket, amelyek alapján a mentesítési tervben előírt kötelezettségeiket nem, vagy nem megfelelően végrehajtó vadászatra jogosultaknak az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bírságot kell kiszabnia, vagy egyéb intézkedést kell elrendelnie. Ha a vadászatra jogosult rajta kívül álló okból nem tudta teljesíteni a számára előírt kötelezettségeket, és ezt a vadászati hatóság igazolja, valamint a tájegységi fővadász erről szakvéleményt ad ki, akkor az arra hatáskörrel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek nem kell bírságot kiszabnia vagy egyéb intézkedést hoznia.

3.2.11 A takarmányozás szabályai

3.2.11.1. A magas kockázatú területeken a szabadon élő vaddisznók állományfenntartás céljából történő takarmányozása tilos. A vaddisznók etetése csak vadászati célból, valamint a vaddisznóállomány gyérítése, illetve annak előkészítése céljából engedélyezett. A fenti célra használt takarmány mennyisége leshelyenként nem haladhatja meg a 10-15 kg mennyiséget hetente. Élve befogó berendezés üzemeltetése esetén csapdánként és alkalmanként 10-15 kg takarmány használható. A vadászatra jogosultnak nyilvántartást kell vezetnie az e célból felhasznált takarmányokról (hova, mikor, milyen, mennyi takarmányt helyezett ki). Egyéb fajok etetését úgy kell megoldani, hogy az ilyen célból kihelyezett takarmányhoz a vaddisznó ne férhessen hozzá. A HJK-nak (megyei főállatorvosnak) ki kell dolgoznia e rendelkezés betartásának ellenőrzésére vonatkozó eljárást.

3.3 A házisertés-állományokra vonatkozó intézkedések

3.3.1 A sertésállományok felmérése

3.3.1.1 A HJK-nak (ha nincs a megyében HJK, akkor a járási főállatorvosnak) gondoskodnia kell arról, hogy a terület elrendelését követő 60 napon belül a magas kockázatú területen található valamennyi sertésstartó gazdaság felkeresésre kerüljön a sertésállományok korcsoportonkénti összeírása, valamint az állattartók járványügyi tájékoztatása, a magas kockázatú területen ajánlott „Jó Sertésstartási Gyakorlat” nyomtatott formában történő átadása céljából. A tájékoztatásnak ki kell térnie a tartók azon kötelezettségére, hogy a sertésstartásban bekövetkező változást (tartás szüneteltetése, befejezése, újraindítása, tartási hely változása stb.) be kell jelenteniük a területileg illetékes állategészségügyi hatóságnak. A feladatot hatósági állatorvosokkal, vagy ha ez nem megoldható, akkor szolgáltató állatorvosok vagy egyéb természetes személyek Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

3.3.1.2 A HJK (járási főállatorvos) az összeírás eredménye, valamint a rendelkezésre álló adatok alapján köteles besorolni az alábbi kategóriákba a magas kockázatú területen tartott sertésállományokat:

- nagylétszámú állományok
- kislétszámú árutermelő állományok,
- kislétszámú nem árutermelő állományok.

3.3.1.3 A HJK-nak (járási főállatorvosnak) fel kell mérnie, hogy az illetékességi területén lévő sertésállományok között vannak-e ideiglenesen vagy tartósan kültéren tartott állományok. Az ilyen állományokról külön nyilvántartást kell vezetni.

3.3.1.4 A nagylétszámú vagy kislétszámú állományok közé való besorolásnál az ÁSZ 1. számú függeléke szerinti meghatározásokat kell alapul venni. A nagylétszámú állományok mindegyikét egyben árutermelő állománynak is kell tekinteni, továbbá minden olyan kislétszámú sertésállományt árutermelő állománynak kell besorolni, amelyben a sertéseket nem saját fogyasztás céljából tartják. Kislétszámú nem árutermelő az az állomány, ahol tenyészsertéseket (sem kocát, sem kant) nem tartanak, a sertéseket kizárólag saját fogyasztás céljára hizlalják, és sem a sertések, sem a belőlük készült termékek nem hagyják el a tartási helyet.

3.3.1.5 Mindaddig, amíg a terület nem kerül közepes vagy alacsony kockázati besorolás alá, a 3.3.1.1 pontban foglaltakat háromévente, a 3.3.1.2-3.3.1.3. pontokban foglaltakat évente legkésőbb a tárgyév végéig el kell végezni.

3.3.2 Általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) intézkedések

3.3.2.1 Mind a nagylétszámú, mind kislétszámú állományok esetében a HJK-nak (ha nincs a megyében HJK, a járási főállatorvosnak) fokozott figyelmet kell fordítania az ÁSZ-ban részletezett általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások betartására. Az ÁSZ-ban foglaltakon túl valamennyi sertéstartónak be kell tartania a 6. függelékben foglalt, az ASP megelőzése szempontjából kiemelt jelentőségű általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) követelményeket is. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek minden sertéstartó gazdaságban végrehajtott ellenőrzés során ki kell térnie e követelmények betartására, különösen az élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom betartásának ellenőrzésére. Az érintett sertésállományt állami kártalanítás nélkül le kell ölni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat szándékosan megszegték.

3.3.2.2 A kültéri sertéstartás helyét kettős kerítéssel körülvéve, vagy más, a HJK vezetője (ha nincs a megyében HJK, akkor a megyei főállatorvos) által elfogadott módszerrel kell megakadályoznia a házi sertések és vaddisznók érintkezését. Azt a sertésállományt, amely a gazdaság zártságára vonatkozó előírásnak a magas kockázatú területbe való sorolást követő 90 napon nem tesz eleget, állami kártalanítás nélkül fel kell számolni.

3.3.3 Megerősített passzív surveillance házisertések esetében

3.3.3.1 A sertéstartóknak az Éltv. 18. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során az észleléstől számított 24 órán belül kell jelenteniük a szolgáltató állatorvosnak, ha az ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszanak, továbbá, ha sertésük elhullott vagy megbetegedett. Ha az állattartó ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszik, akkor közvetlenül a HJK-nak, a járási főállatorvosnak vagy a Nébih zöld számán (+36/80/263-244) keresztül is bejelentést tehet a megadott határidőn belül.

3.3.3.2 Ha a szolgáltató állatorvos az ASP vagy a klasszikus sertéspestis gyanúját állapítja meg az erre vonatkozó szakmai útmutatóban leírtak alapján, akkor haladéktalanul jelentést kell tennie a HJK-nak (ha nincs a megyében HJK, akkor a járási főállatorvosnak). A HJK-nak, illetve a járási főállatorvosnak - vagy az általa megbízott hatósági állatorvosnak - késlekedés nélkül vizsgálatot kell végeznie a helyszínen a gyanú megerősítése, illetve kizárása céljából. Ha a helyszíni vizsgálat során a gyanú megerősítésre kerül, akkor a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 4. § (2) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A megfigyelési zárlat magában foglalja az alábbi intézkedéseket:

- a) a gazdaságban található sertéseket korcsoport szerint nyilvántartásba kell venni, a nyilvántartást naprakészen kell vezetni, beszámítva a fertőzésgyanús időszak alatt történt elléseket és elhullásokat is, és minden korcsoportban fel kell tüntetni a beteg, elhullott vagy feltehetően fertőzött sertések számát;
- b) a nyilvántartást a hatósági állatorvosnak minden látogatáskor ellenőriznie kell;
- c) a gazdaságban lévő összes sertést a szállásában kell tartani vagy a gazdaságon belül olyan helyre kell elzárni, ahol el lehet különíteni a fertőzöttségre gyanús állatokat;
- d) a gazdaságba nem hozható be, illetve onnan nem vihető ki sertés, továbbá a járási hivatal az állatmozgások tilalmát szükség esetén kiterjesztheti más állatfajokra is

- e) a hatósági állatorvos engedélye nélkül a gazdaságból nem vihető ki a sertéshús, sertéshúskészítmény, -ondó, -petesejt, -embrió, takarmány, eszközök, anyagok, sertéshulla vagy olyan hulladék, amely feltételezhetően terjesztheti az ASP-t, továbbá azok nem bocsáthatók kereskedelmi forgalomba sem;
- f) személyek és járművek a gazdaságon belül a hatósági állatorvos írásos engedélyével közlekedhetnek;
- g) a gazdaság, valamint a sertésistállók be- és kijáratánál fertőtlenítést kell végezni, ezért aki belép az istállóba vagy kilép onnan, be kell tartania az ASP vírusa széthurcolásának megakadályozására kiadott hatósági előírásokat;
- h) a gazdaság elhagyása előtt valamennyi szállítóeszközt gondosan fertőtleníteni kell, továbbá az ott dolgozók kizárólag a hatósági állatorvos engedélyével, fertőtlenítés és átöltözés után hagyhatják el a gazdaságot; továbbá
- i) járványügyi vizsgálatot kell végezni.

3.3.3.3 Az ASP hatóságilag megerősített gyanújakor a HJK-nak (járási főállatorvosnak) haladéktalanul gondoskodnia kell a mintáknak a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére való szállításáról. A gyanú megerősítéséről a megyei főállatorvost haladéktalanul értesíteni kell. A megyei főállatorvos az országos főállatorvost 24 órán belül köteles értesíteni. A mintavétel során a *3. függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni.

3.3.3.4 Ha a szolgáltató állatorvos kizárja az ASP gyanúját, de a sertés előzetes tünetek nélkül, hirtelen elhullott, vagy annak 40°C feletti láza három napig tartó gyógykezelés alatt sem múlt el, vagy a lázas állat a gyógykezelés ellenére elhullott, akkor a szolgáltató állatorvosnak az ilyen egyedből (vagy egyedekből) laboratóriumi vizsgálat céljára - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintákat kell küldenie a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére. A mintavétel során a *2. függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni. A beküldés ebben az esetben a laboratóriumi vizsgálatra szánt mintákat összegyűjtő központi körjárat használatával is történhet.

3.3.3.5 Nagylétszámú sertésállományok esetében az állattartó és - amennyiben tudomására jutott - a szolgáltató állatorvos köteles jelenteni a HJK-nak (járási főállatorvosnak), ha a napi elhullás bármely korcsoportban az elmúlt 10 nap átlagához képest megemelkedett.

3.3.3.6 Ha a fenti pontban meghatározott nagyarányú elhullásról értesül a HJK (járási főállatorvos), akkor ő vagy az általa kijelölt hatósági állatorvos a helyszínen haladéktalanul klinikai és kórbonctani vizsgálatot köteles végezni. Az ASP gyanújának megerősítése esetén a 98/2003. (VIII.22.) FVM rendeletben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A gyanú kizárása esetén megfigyelési zárlatot nem kell elrendelni, de - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintát kell venni, ha az állományban hirtelen, előzetes tünetek nélküli elhullás fordult elő, vagy olyan egyed található az állományban, amely három napig tartó gyógykezelés után is lázas, vagy ha az állomány lázas egyedei között a gyógykezelés ellenére is történt elhullás. A mintavétel során a *2. függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni.

3.3.3.7 A HJK-nak (járási főállatorvosnak) gondoskodnia kell arról, hogy a magas kockázatú területen tartott kislétszámú sertésállományok esetében az elhullott és a sertéstartók által bejelentett minden 2 hónaposnál idősebb házisertésből – a megerősített passzív surveillance keretében - megtörténjen az ASP kizárására, illetve megerősítésre irányuló laboratóriumi vizsgálat. A mintavétel végrehajtására szolgáltató állatorvosokat kell igénybe venni aktív közreműködésre

kötelezéssel. Az aktív közreműködésre kötelezésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

3.3.3.8 A HJK-nak (járási főállatorvosnak) gondoskodnia kell arról, hogy a magas kockázatú területen tartott nagylétszámú sertésállományok esetében hetente legalább két elhullott, két hónapnál idősebb sertésből mintavétel és virológiai vizsgálat céljából a Nébih ÁDI-ba mintaküldés történjen a megerősített passzív surveillance keretében, ha a heti elhullás elérte vagy meghaladta ebben a korcsoportban a kettőt a gazdaságban. Ezen felül csak akkor kell további elhullott egyedből mintát venni, ha az ASP-re gyanús vagy – összhangban 3.3.3.4. ponttal - a sertés előzetes tünetek nélkül vagy a gyógykezelés ellenére hullott el. Ezekben az esetekben a mintaküldés a gazdaságot ellátó szolgáltató állatorvos kötelessége.

3.3.4 Az elhullott sertések ártalmatlanításának szabályai

A magas kockázatú területen tartott és elhullott házisertések hulláját 1. vagy 2. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozó üzemben kell ártalmatlanítani. Figyelemmel a betegség behurcolásának fokozott kockázatára, a magas kockázatú területen tartott kislétszámú sertéstartó gazdaságok esetében a HJK-nak (járási főállatorvosnak) kell - az Éltv. és a 74/2013. (VIII.30.) VM rendelet szerint - gondoskodnia az elhullott házisertések testének bejelentendő állatbetegség megelőzése során keletkezett állati eredetű melléktermékként történő ártalmatlanításáról.

3.3.5 Az állat- és termékforgalmazás szabályozása

3.3.5.1 A magas kockázatú területen belül és a magas kockázatú területről az ország más területére élő házisertések korlátozás nélkül szállíthatók.

3.3.6 Élő sertések magas kockázatú területen lévő másik tagállamba, illetve harmadik országba történő mozgatása

3.3.6.1 Élő sertések magas kockázatú területen lévő gazdaságból másik tagállamba továbbtartásra vagy azonnali vágásra csak akkor szállíthatók, ha a gazdaság járványügyi rendszere megfelel a kiemelt járványügyi előírásoknak és intézkedéseknek. (10. függelék) A gazdaságnak évente két alkalommal hatósági állatorvos, vagy vele azonos jogállású személy által végzett ellenőrzés során, dokumentált módon kell az előírásoknak megfelelnie.

3.3.6.2 A gazdaságnak rendelkeznie kell a járási hivatal főállatorvosa által jóváhagyott, a 10. függelék 1. c) pontjának megfelelő járványvédelmi intézkedési tervvel.

3.3.6.3 A gazdaságból a 3.3.3.7-3.3.3.8 pontokban leírtakon túlmenően minden héten PCR vizsgálatra mintát kell küldeni minden járványügyi egységből az első két 60 naposnál idősebb, vagy annak hiányában az elválasztást követően elhullott sertések hullájából. Az kiszállítást megelőző 15 napon belül virológiai (PCR) vizsgálat céljából alvadásban gátolt vért kell venni legalább annyi állatból, amely lehetővé teszi a létesítményben tartott állatok számának megfelelően 95%-os biztonsággal a 10%-os előfordulási gyakoriság kimutatását. A vérminták felének az elszállításra kerülő sertésekkel egy légtérben tartott állatokból, a másik felének a létesítmény egyéb járványügyi egységeiből kell származnia.

- 3.3.6.4 A kiszállítást megelőző 24 órán belül hatósági - jogosult vagy egyéb módon kijelölt - állatorvosnak klinikai vizsgálatot kell végeznie a létesítményben tartott és a mozgatni kívánt állatokra vonatkozóan, amely vizsgálat magába foglalja a 3.3.6.3 pont szerint meghatározott számú sertés hőmérőzését is.
- 3.3.6.5 A szállítmányt kísérő állategészségügyi (TRACES) a bizonyítványon fel kell tüntetni, vagy külön opcióként – ha az a bizonyítványban szövegesen már rendelkezésre áll – hatósági állatorvosnak le kell igazolni: „Az afrikai sertéspestisre vonatkozóan a 2021/605 bizottsági végrehajtási rendeletben megállapított különleges járványvédelmi intézkedéseknek megfelelően I. típusú, korlátozás alatt álló körzetben tartott sertésfélék”
- 3.3.6.6 Harmadik országba irányuló kiszállítás esetén az adott országra vonatkozó speciális előírásokat, a kísérő bizonyítványban foglalt követelményeket is be kell tartani.

3.3.7 Takarmányozás, almozás

- 3.3.7.1 Az állati eredetű anyagot tartalmazó élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom következetes betartását minden sertéstartó gazdaságban történő ellenőrzés során vizsgálnia kell az állategészségügyi hatóságnak.
- 3.3.7.2 Fertőzött területről, közvetlenül a termőföldről származó takarmány vagy alomanyag esetében a 2.3.3.9 pontban leírtakat kell betartani.

3.3.8 A megszüntetés feltételei

Az adott VGE magas kockázatú területi besorolása addig tart, amíg az elvégzett kockázatbecslés értelmében a terület már közepes vagy alacsony kockázatúnak minősül és az EU Bizottság hozzájárult a 2021/605 bizottsági végrehajtási rendelet I. részének módosításához.

4. **FEJEZET: INTÉZKEDÉSEK A KÖZEPES KOCKÁZATÚ TERÜLETEN**

4.1. A terület jellemzői

A közepes kockázatú terület az 1. fejezetben leírt kockázatelemzés alapján az országos főállatorvos által meghatározott terület.

4.2. A vadállományra vonatkozó intézkedések

4.2.1. A vadászat szabályozása

- 4.2.1.1. A közepes kockázatú területen sem a vadászok egyéni és társas vadászata, sem az egyéb vadászható állatfajok egyéni és társas vadászata állategészségügyi szempontból nem esik korlátozás alá.
- 4.2.1.2. Ha a vadász az általa megfigyelt vadászó esetében az ASP-re gyanút keltő tüneteket (elsősorban kifejezett mozgászavar vagy véres váladék ürülése a testnyílásokból) tapasztal, akkor a vadásznak diagnosztikai célból ki kell lőnie az érintett egyedeket és a tapasztalt klinikai tüneteket haladéktalanul jelentenie kell a járási főállatorvosnak. A továbbiakban a vadásznak a járási főállatorvos utasításának megfelelően kell eljárnia.

4.2.2. Az elhullott vaddisznók bejelentése és szervezett keresése

- 4.2.2.1. A vadászatra jogosultak az Éltv. 18. § (1) és (2) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során kötelesek bejelenteni - az illetékes megyei főállatorvos által megadott módon - minden tudomásukra jutott elhullott vaddisznót. A bejelentést a hulla észleléstől számított 24 órán belül kell megtenni és annak tartalmazni kell a hulla fellelési helyének földrajzi koordinátáit, vagy a helyszín részletes leírását.
- 4.2.2.2. A bejelentési kötelezettség teljesítése érdekében a vadász az általa talált elhullott vaddisznóról köteles haladéktalanul, de legkésőbb az észlelést követő 12 órán belül tájékoztatni a vadászatra jogosultat. A vadászatra jogosultnak írásban kell e kötelezettségre felhívnia az érintettek figyelmét.
- 4.2.2.3. A közepes kockázatú területen a terület besorolására vonatkozó határozat közlését követően az elhullott vaddisznókat a vadászatra jogosultaknak rendszeresen kell keresniük, amely tevékenységet a hivatásos vadásznak dokumentálnia kell. Az elhullott vaddisznók megtalálásáért állami kártalanítás jár.

4.2.3. A megerősített passzív surveillance rendszer vaddisznók esetében

- 4.2.3.1. A járási főállatorvosnak gondoskodnia kell arról, hogy minden bejelentett és talált, valamint gázolt vaddisznóhulla esetében – a megerősített passzív surveillance keretében – a 2. *függelékben* foglaltaknak megfelelő mintavétel és mintaküldés történjen az ASP kimutatására, illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavételt elsősorban hatósági állatorvossal vagy szolgáltató állatorvos Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani, de szükség esetén más megfelelő jártassággal rendelkező személy (pl. vadhúsvizsgáló, hivatásos vadász) is aktív közreműködésre kötelezhető. Az aktív közreműködésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 4.2.3.2. Ha a mintavétellel megbízott személy - a megerősített passzív surveillance keretében vizsgálatra kerülő elhullott vaddisznó, vagy az aktív surveillance során megmintázott kilőtt vaddisznó esetében - az erre vonatkozó szakmai útmutatóban részletezettek alapján az ASP-re gyanút keltő kórbonctani elváltozások valamelyikét találja meg a mintavétel során, akkor ezt haladéktalanul jelentenie kell a járási főállatorvosnak. A továbbiakban a mintavétellel megbízott személynek a járási főállatorvos utasításának megfelelően kell eljárni.
- 4.2.3.3. A Nébih ÁDI minden elhullott vaddisznóból virológiai (PCR) vizsgálatot végez. Pozitív eredmény esetén vírusizolálást és szekvenálást is kell végezni.
- 4.2.3.4. A tünetek miatt diagnosztikai célból kilőtt vaddisznókból minden esetben mintát kell venni az ASP kimutatására, illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavétel során az elhullott vaddisznókra vonatkozó szabályok szerint kell eljárni

4.2.4. A vaddisznóállomány gyérítése

- 4.2.4.1. Az ASP megelőzése érdekében a közepes kockázatú területen a vaddisznóállomány gyérítése és az egyenletes vizsgálati nyomás céljából az illetékes járási főállatorvosnak az Éltv. szerinti diagnosztikai célú kilövést kell elrendelnie, a terület közepes kockázatú területté nyilvánítását követő 15 napon belül, majd minden vadászati év kezdetén.
- 4.2.4.2. A diagnosztikai kilövést szabad területen a lezárt 2019/2020-as vadászati év, mint bázisév során vadászatra jogosult területén a vadászat során lelőtt és a diagnosztikai kilövással leölt vaddisznók száma összegének figyelembevételével kell elrendelni. Az elérendő minimális cél az így képzett összeg 150%-a. A diagnosztikai kilövés során törekedni kell arra, hogy a kilőtt egyedek legalább 70%-a süldő és malac legyen. A vadászatra jogosult sem írott, sem íratlan formában nem korlátozhatja vagy tilthatja, és nem szankcionálhatja a kocák kilövését. A diagnosztikai kilövés teljesítésével az állományszabályozás megvalósul, így az éves vadgazdálkodási terv állományszabályozásra vonatkozó részének tervszámait vaddisznó esetében nem kell meghatározni. Vadaskertek esetében a diagnosztikai kilövés darabszámát az Akcióterv által előírt járványügyi szabályzatban megállapított, a létesítményben maximálisan tartható vaddisznó létszám figyelembevételével kell meghatározni. A diagnosztikai kilövés során az előírt egyedszámok 40%-át a szabad területen szeptember 30-ig kell teljesíteni minden vadászati évben a teljesítést a járási főállatorvosnak október 31-ig ellenőriznie kell. A vadászati hatóság által engedélyezett fényszóró a diagnosztikai kilövés során is használható. Az állománygyérítés sikeres végrehajtásához speciális eszközök (éjjellátó céltávcső és keresőtávcső, hőkamera céltávcső és keresőtávcső, hangtompító,) használatára csak a tájegységi fővadászok, az erdészeti zrt-k szakszemélyzete, az erdészeti zrt-k hivatásos vadászai és a fegyveres testületek tagjai az OJK vezetőjének rendelkezése alapján kaphatnak engedélyt. A speciális eszközök használatára jogosult személyek állománygyérítésre való aktív közreműködésre kötelezése a járási főállatorvos feladata. Amennyiben a járványügyi helyzet a védekezés, az állománygyérítés intenzitásának fokozását teszi szükségessé, külső segítség igénybevételét az OJK vezetője a vadászati év bármely időpontjában soron kívül elrendelheti.
- 4.2.4.3. A 2022/2023-as vadászati évtől kezdődően azoknak a VGE-knek a területére, amelyeken már két, egymást követő vadászati évben megvalósult a 0,5 db/km²-es állománysűrűség, a 4.2.4.2 pontban leírt darabszámot nem kell előírni a vadászatra jogosult számára. A mentesítési terv és az Akcióterv szerinti állománysűrűség megvalósulását évente felül kell vizsgálni. Amennyiben az állománysűrűség az adott területen emelkedni kezd, a 4.2.4.2 pontot újra alkalmazni kell.
- 4.2.4.4. A kilövés végrehajtására a vadászatra jogosultat, vagy ha az eredményes végrehajtás érdekében szükséges, a mintavételre is alkalmas természetes személyt kell aktív közreműködésre kötelezni. Természetes személyek aktív közreműködésre kötelezése esetén az érintett vadászatra jogosult, a vadászati hatóság és a tájegységi fővadász javaslatot tehet a feladatot végrehajtó személyre, illetve személyekre. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 4.2.4.5. Belterületen történő kilövés esetén minden esetben értesíteni kell az illetékes vadászatra jogosultat. Ha a kilövést végrehajtó a mintavételre és a test ártalmatlanítására vonatkozóan nem rendelkezik aktív közreműködésre kötelezéssel, akkor az illetékes vadászatra jogosultnak gondoskodnia kell a mintavétel és az ártalmatlanítás végrehajtásáról. A feladatra aktív közreműködésre kötelezettet a feladat elvégzéséért állami kártalanítás illeti meg.

- 4.2.4.6. A 4.2.4.1. pontban foglalt feladat végrehajtása során kizárólag egészségesnek látszó vaddisznókat kell kilőni, a megszokottól eltérően, bizonytalanul mozgó, vagy a bágyadtnak tűnő, illetve kifejezetten senyvesnek látszó és emiatt kilőtt egyedek nem számítanak bele ebbe a számba. A diagnosztikai célból kilőtt vaddisznókból ASP jelenlétére mintát kell venni oly módon, hogy a vírus 10%-os előfordulás és 95%-os biztonság mellett végzett virológiai vizsgálattal kimutatható legyen. A szükséges mintaszámot a diagnosztikai kilövést elrendelő határozatban kell a járási főállatorvosnak előírnia. A mintavételt *4. függelék* szerint kell elvégezni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 4.2.4.7. A vadászatra jogosult a diagnosztikai célból kilőtt vaddisznó testeket is felhasználhatja. A felhasználás tényéről a járási főállatorvost a felhasznált vaddisznók nagyvad azonosítójának felsorolásával az állami kártalanításra vonatkozó havi jelentés leadásával egy időben tájékoztatni köteles. Ebben az esetben a 4.2.7. pontban foglaltaknak megfelelően kell eljárni. Minden más esetben a diagnosztikai célból kilőtt vaddisznó testeket állami költségre ártalmatlanítani kell.
- 4.2.4.8. A megyei főállatorvos köteles arról gondoskodni, hogy elegendő mintaátvevő hely álljon rendelkezésre, ahol minden munkanap 8-10 óra között átveszik a mintákat. Ennek érdekében a megyei főállatorvosnak intézkednie kell annak érdekében, hogy minden mintaátvevő hely rendelkezzen az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel és az állatorvosi kísérő irat (vizsgálati megrendelő) kiállítására a mintaátvevő helyen is lehetőség legyen a mintaátvételi időben.
- 4.2.4.9. Az a vadászatra jogosult, amelynek a területén a vaddisznót kilőtték, a 4.2.7. pontban részletezett módon fel nem használt, ártalmatlanított egyedek után állami kártalanításra jogosult.
- 4.2.4.10. Az állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt minden egyed esetén a Nébih ÁDI virológiai (PCR) vizsgálatot végez. A beküldő állatorvosnak a kísérő iratra (megrendelőre) fel kell vezetnie az „*Állománygyérítés céljából kilőtt vaddisznó*” szöveget.

4.2.5. Az ártalmatlanítás szabályai

- 4.2.5.1. Az ASP szempontjából közepes kockázatú területen elhullottan talált, valamint gázolt vaddisznók és a tünetek miatt diagnosztikai célból kilőtt vaddisznók (vaddisznóhulla) ártalmatlanítását 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban kell végezni. Ennek érdekében gyűjtőhelyeket kell működtetni a vaddisznó testek összegyűjtésére és az ártalmatlanításra való elszállításig történő tárolására. Az állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt, fel nem használt vaddisznó testeket is ezekre a gyűjtőhelyekre kell beszállítani. A gyűjtőhelyen lehetőség szerint minden nap át kell venni a vaddisznó testeket, illetve a megyei főállatorvosnak gondoskodnia kell róla, hogy a megyében minden nap rendelkezésre álljon elegendő gyűjtőhely a vaddisznóhullák és vaddisznótestek fogadására. A gyűjtőhelyre történő be- és kiszállításról nyilvántartást kell vezetni. A virológiai vizsgálat céljából történő mintavételt is a gyűjtőhelyen kell elvégezni. A gyűjtőhely üzemeltetéséért állami kártalanítás jár.
- 4.2.5.2. A vaddisznóhullák (beleértve a gázolt vaddisznók hulláját is) és a diagnosztikai célból kilőtt, felhasználásra nem kerülő vaddisznó testek gyűjtőhelyekre történő beszállítására a vadászatra jogosultakat vagy más arra alkalmas jogi személyeket, illetve természetes személyeket kell aktív közreműködésre kötelezni. A beszállítás során a csorgás- és csepegés-mentességet biztosítani

kell, összhangban az 5. függelék 1. pontjában foglalt, a testek szállítására vonatkozó rendelkezéssel. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

4.2.5.3. Ha 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban történő feldolgozás akadályba ütközik, akkor az 5. függelékben foglalt részletes szabályok szerint kell eljárni. A vaddisznóhullák esetében (a gázolt vaddisznók kivételével) a feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

4.2.5.4. Az ártalmatlanítás 4.2.5.3 pont szerinti elvégzését a járási főállatorvos ellenőrzi és az ellenőrzés kedvező eredménye alapján igazolja a teljesítést.

4.2.6. Aktív (célzott) surveillance

A közepes kockázatú területen csak az állománygyerítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt egészséges vaddisznók 4.2.4.4. pont szerint meghatározott százalékából kell mintát venni virológiai vizsgálat céljára. E minták vizsgálatával valósul meg az aktív surveillance.

4.2.7. A kilőtt vaddisznó testekre vonatkozó szabályok

A közepes kockázatú területen az ASP szempontjából nem vonatkoznak speciális szabályok a vadászat során kilőtt vaddisznók testével való eljárásra. A vadászatra jogosult a diagnosztikai kilövés során kilőtt vaddisznók testét is felhasználhatja, a 4.2.4.5. pontban foglaltak szerint. Amennyiben a felhasználásra kerülő testekből mintavétel történt virológiai vizsgálat céljára, a test felhasználásával nem kell megvárni a vizsgálat eredményét.

4.2.8. Az élő vaddisznó szállítása

4.2.8.1. Élő vadon élő vaddisznó (beleértve a vadaskertben élő állományokat is) közepes kockázatú területen belül és a közepes kockázati területen kívülre irányuló mozgatása is tilos. Közepes kockázatú területen lévő vadaskertbe élő vaddisznó – a 9. függelékben részletezett feltételek teljesülése esetén - csak fertőzött, magas vagy közepes kockázatú területen lévő vadfarmról szállítható be, a vadászatra jogosult VGE-n kívüli területen történő befogással, illetve másik vadaskertből való átszállítással feltöltésük tilos. A közepes kockázatú területen belül is csak engedélyezett vadfarmról vagy vadsparkból a járási főállatorvos engedélyével szabad élő vaddisznót mozgatni. A járási főállatorvos az engedélyt akkor adhatja meg, ha a szállítást megelőző 15 napon belül vett alvadásban gátolt vérmintából 10%-os előfordulás és 95%-os biztonság mellett végzett virológiai (PCR) vizsgálat negatív eredményre vezetett. A megmintázandó állatok számát a létesítményben tartott vaddisznóállomány létszáma alapján kell meghatározni. Az olyan vadaskert, vadspark vagy vadfarm vaddisznóállományát állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni, ahol bizonyítást nyert, hogy a szállítással kapcsolatos szabályokat megszegtek.

4.2.8.2. A diagnosztikai kilövésével végrehajtott állománygyerítés sikeres, eredményes végrehajtása érdekében a megyei főállatorvos engedélyezheti a vadászatra jogosult szabad vadgazdálkodási területén, azonos élőhelyen befogott vaddisznóknak a vadászatra jogosult vadgazdálkodási területén belül elhelyezkedő vadaskertjébe történő áthelyezését. A befogott és áthelyezett vaddisznókról naprakész nyilvántartást kell vezetni és azt havonta a járási főállatorvosnak le kell adni. Állami kártalanítás a befogott és áthelyezett vaddisznók után nem, csak a vadaskertben

történt kilövés után illeti meg a vadászatra jogosultat, de az áthelyezett vaddisznókat a szabad területre előírt gyérítési darabszámba a vadászati év végén a vadászatra jogosult elszámolhatja. Vaddisznóknak vadaskertből szabad területre történő áthelyezése tilos.

4.2.8.3. A származási megye megyei főállatorvosa engedélyezheti a közepes kockázatú területről Magyarország alacsony kockázatú területére történő élő, vadfarmról vagy vadasparkból származó tartott vaddisznó szállítását az alábbi feltételek teljesülése esetén:

- a) A fogadás helye szerint illetékes megyei főállatorvos előzetesen hozzájárult a szállításhoz és a hozzájárulás igazolja, hogy a fogadási helyen biztosított a fogadott állomány zárt tartása és megfigyelése (karanténozása).
- b) Engedélyezett és a TIR-ben regisztrált vadfarmról történő szállítás esetén az elszállításra kerülő egyedek a vadfarmon születettek vagy azokat legalább 30 napig ott tartották, és az elszállítást megelőző 15 napon belül 10% prevalencia és 95% biztonság mellett végzett virológiai vizsgálata negatív eredményre vezetett.

4.2.9. Vadaskertekre, vadasparkokra, vadfarmokra vonatkozó egyéb előírások

4.2.9.1 A közepes kockázatú területen a közepes kockázatú területté nyilvánítást követő 90 napon belül minden vaddisznót, vagy vaddisznót is tartó vadaskertet, vadasparkot és vadfarmot kettős kerítéssel kell körülvenni vagy olyan más az illetékes megyei főállatorvos által – a tájegységi fővadász véleményének figyelembevételével – elfogadott módszert kell alkalmazni, ami kizárja a szabadtéri vaddisznóállománnyal való érintkezést. Ha ez határidőre nem történik meg, az állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni. Vadaskertekre vonatkozóan ezen túlmenően az Akciótervben leírtak az irányadók. A vadasparkok esetében azonban nincs szükség kettős kerítésre akkor, ha a vadasparkot teljes egészében kerítés veszi körül és a vaddisznókat azon belül is egy másik kerítéssel körülvevett helyen tartják, továbbá ez a kerítés egyetlen szakaszán sem egyezik meg a park külső kerítésével.

4.2.10 Az ellenőrzés rendje

4.2.10.1. A járási főállatorvos köteles gondoskodni arról, hogy a közepes kockázatú területen minden vaddisznót tartó, vagy vaddisznót is tartó vadaskertben és vadfarmon rendszeresen ellenőrzésre kerüljön, hogy nem történik-e az előírások ellenére élelmiszerhulladék (moslék) etetés. Az érintett állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat szándékosan megszegték.

4.2.10.2. A vadászati évet követően az illetékes járási főállatorvosnak minden vadászatra jogosult esetében össze kell vetni, hogy a vadászatra jogosult által a vadászati hatóságnak jelentett elhullott vaddisznók száma és a megmintázott hullák száma megegyezik-e. Ha a két adat között 10%-ot meghaladó eltérés mutatkozik, akkor az illetékes kormányhivatal köteles kivizsgálni annak okát.

4.2.10.3. A járási főállatorvosnak gondoskodnia kell arról, hogy a közepes kockázatú területen a gyűjtőhelyet üzemeltetőket az ASP elleni védekezéssel kapcsolatosan elrendelt szabályok betartásának ellenőrzése céljából vadászati évente legalább egyszer teljeskörűen, a vadászatra

jogosultak az állománygyérítés 40%-nak szabad területen szeptember végéig történő teljesülése tekintetében október 31-ig ellenőrzésre kerüljenek. Amennyiben az állománygyérítés a vadászati év végéig sem kerül teljesítésre, a vadászatra jogosultnak jelentést kell küldenie a járási főállatorvos részére az elmaradás okairól. Amennyiben a vadászatra jogosult a mentesítési tervben előírt kötelezettségének nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, úgy az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bírságot kell kiszabnia, vagy egyéb intézkedést kell elrendelnie.

4.2.10.4 A vadászati év lezárása után a bekért adatok elemzését követően az OJK megküldi a HJK (ha a megyében nincs HJK, akkor a megyei főállatorvos) számára azoknak a vadászatra jogosultaknak a listáját, amelyeket teljeskörűen ellenőrizni kell. Amennyiben szükséges, az OJK az ellenőrzésekről készített jegyzőkönyvet bekérheti, illetve maga vagy megbízottja által felülvizsgálatot végezhet.

4.2.10.5 A vadászati év lezárása után az országos adatok elemzése és az év során bekövetkezett minden külső tényező figyelembevételével az OJK határozza meg azokat az általános paramétereket, amelyek alapján a mentesítési tervben előírt kötelezettségeiket nem, vagy nem megfelelően végrehajtó vadászatra jogosultaknak az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bírságot kell kiszabnia, vagy egyéb intézkedést kell elrendelnie. Ha a vadászatra jogosult rajta kívül álló okból nem tudta teljesíteni a számára előírt kötelezettségeket, és ezt a vadászati hatóság igazolja, valamint a tájegységi fővadász erről szakvéleményt ad ki, akkor az arra hatáskörrel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek nem kell bírságot kiszabnia vagy egyéb intézkedést hoznia.

4.3. A házisertés-állományokra vonatkozó intézkedések

4.3.1. A sertésállományok besorolása

4.3.1.1. A járási főállatorvosok minden évben legkésőbb a tárgyév végéig kötelesek besorolni az alábbi kategóriákba az illetékességi területükön tartott sertésállományokat:

- nagylétszámú állományok
- kislétszámú árutermelő állományok,
- kislétszámú nem árutermelő állományok.

4.3.1.2. Az illetékes járási főállatorvosnak fel kell mérnie, hogy az illetékességi területén lévő sertésállományok között vannak-e ideiglenesen vagy tartósan kültéren tartott állományok. Az ilyen állományokról külön nyilvántartást kell vezetni.

4.3.1.3. A nagylétszámú vagy kislétszámú állományok közé való besorolásnál az ÁSZ 1. számú függeléke szerinti meghatározásokat kell alapul venni. A nagylétszámú állományok mindegyikét egyben árutermelő állománynak is kell tekinteni, továbbá minden olyan kislétszámú sertésállományt árutermelő állománynak kell besorolni, amelyben a sertéseket nem saját fogyasztás céljából tartják. Kislétszámú nem árutermelő az az állomány, ahol tenyészsertéseket (sem kocát, sem kant) nem tartanak, a sertéseket kizárólag saját fogyasztás céljára hizlalják, sem a sertések, sem a belőlük készült termékek nem hagyják el a tartási helyet

4.3.2. Általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) intézkedések

- 4.3.2.1. Mind a nagylétszámú, mind kislétszámú állományok esetében az illetékes járási főállatorvosnak fokozott figyelmet kell fordítania az ÁSZ-ban részletezett általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások betartására. Az ÁSZ-ban foglaltakon túl valamennyi sertéstartónak be kell tartania a 6. *függelék I. részében* foglalt, az ASP megelőzése szempontjából kiemelt jelentőségű általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) követelményeket is. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek minden sertéstartó gazdaságban végrehajtott ellenőrzés során ki kell térnie e követelmények betartására, különösen az élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom betartásának ellenőrzésére. Az érintett sertésállományt állami kártalanítás nélkül le kell ölni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat szándékosan megszegték.
- 4.3.2.2. A kültéri sertéstartás helyét kettős kerítéssel körülvéve, vagy más, az illetékes megyei főállatorvos által elfogadott módszerrel kell megakadályozni a házi sertések és vaddisznók érintkezését. Azt a sertésállományt, amely a gazdaság zártságára vonatkozó előírásnak a közepes kockázatú területbe való sorolást követő 90 napon belül nem tesz eleget, állami kártalanítás nélkül fel kell számolni.

4.3.3. Megerősített passzív surveillance házisertések esetében

- 4.3.3.1. A sertéstartóknak az Éltv.18. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során az észleléstől számított 24 órán belül kell jelenteniük a szolgáltató állatorvosnak, ha az ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszanak, továbbá, ha sertésük elhullott vagy megbetegedett. Ha az állattartó ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszik, akkor közvetlenül a járási főállatorvosnak vagy a Nébih zöld számán (+36/80/263-244) is bejelentést tehet a megadott határidőn belül.
- 4.3.3.2. Ha a szolgáltató állatorvos az ASP vagy a klasszikus sertéspestis gyanúját állapítja meg az erre vonatkozó szakmai útmutatóban leírtak alapján, akkor haladéktalanul jelentést kell tennie az illetékes járási főállatorvosnak. A járási főállatorvosnak - vagy az általa megbízott hatósági állatorvosnak - késlekedés nélkül vizsgálatot kell végeznie a helyszínen a gyanú megerősítése, illetve kizárása céljából. Ha a helyszíni vizsgálat során a gyanú megerősítésre kerül, akkor a 98/2003. (VIII.22.) FVM rendelet 4. § (2) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A megfigyelési zárlat magában foglalja az alábbi intézkedéseket:
- a) a gazdaságban található sertéseket korcsoport szerint nyilvántartásba kell venni, a nyilvántartást naprakészen kell vezetni, beszámítva a fertőzésgyanús időszak alatt történt elléseket és elhullásokat is, és minden korcsoportban fel kell tüntetni a beteg, elhullott vagy feltehetően fertőzött sertések számát;
 - b) a nyilvántartást a hatósági állatorvosnak minden látogatáskor ellenőriznie kell;
 - c) a gazdaságban lévő összes sertést a szállásában kell tartani vagy a gazdaságon belül olyan helyre kell elzárni, ahol el lehet különíteni a fertőzöttségre gyanús állatokat;
 - d) a gazdaságba nem hozható be, illetve onnan nem vihető ki sertés, továbbá a járási hivatal az állatmozgások tilalmát szükség esetén kiterjesztheti más állatfajokra is
 - e) a hatósági állatorvos engedélye nélkül a gazdaságból nem vihető ki a serteshús, serteshúskészítmény, -ondó, -petesejt, -embrió, takarmány, eszközök, anyagok, sertéshulla

vagy olyan hulladék, amely feltételezhetően terjesztheti az ASP-t, továbbá azok nem bocsáthatók kereskedelmi forgalomba sem;

f) személyek és járművek a gazdaságon belül a hatósági állatorvos írásos engedélyével közlekedhetnek;

g) a gazdaság, valamint a sertésistállók be- és kijáratánál fertőtlenítést kell végezni, ezért aki belép az istállóba vagy kilép onnan, be kell tartania az ASP vírusa széthurcolásának megakadályozására kiadott hatósági előírásokat;

h) a gazdaság elhagyása előtt valamennyi szállítóeszközt gondosan fertőtleníteni kell, továbbá az ott dolgozók kizárólag a hatósági állatorvos engedélyével, fertőtlenítés és átöltözés után hagyhatják el a gazdaságot; továbbá

i) járványügyi vizsgálatot kell végezni.

4.3.3.3. Az ASP hatóságilag megerősített gyanújakor az illetékes járási főállatorvosnak haladéktalanul gondoskodnia kell a mintáknak a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére való szállításáról. A gyanú megerősítéséről a megyei főállatorvost haladéktalanul értesíteni kell. A megyei főállatorvos az országos főállatorvost 24 órán belül köteles értesíteni. A mintavétel során a 2. *függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni.

4.3.3.4. Ha a szolgáltató állatorvos kizárja az ASP gyanúját, de a sertés előzetes tünetek nélkül, hirtelen elhullott, vagy annak 40°C feletti láza három napig tartó gyógykezelés alatt sem múlt el, vagy a lázas állat a gyógykezelés ellenére elhullott, akkor a szolgáltató állatorvosnak az ilyen egyedből (vagy egyedekből) laboratóriumi vizsgálat céljára - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintákat kell küldenie a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére. A mintavétel során a 2. *függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni. A beküldés ebben az esetben a laboratóriumi vizsgálatra szánt mintákat összegyűjtő központi körjárat használatával is történhet.

4.3.3.5. Nagylétszámú sertésállományok esetében az állattartó és - amennyiben tudomására jutott - a szolgáltató állatorvos köteles jelenteni a járási főállatorvosnak, ha a napi elhullás bármely korcsoportban az elmúlt 10 nap átlagához képest megemelkedett.

4.3.3.6. Ha a fenti pontban meghatározott nagyarányú elhullásról értesül az illetékes járási főállatorvos, akkor ő vagy az általa kijelölt hatósági állatorvos a helyszínen klinikai és kórbonctani vizsgálatot köteles végezni. Az ASP gyanújának megerősítése esetén a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A gyanú kizárása esetén megfigyelési zárlatot nem kell elrendelni, de - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintát kell venni, ha az állományban hirtelen, előzetes tünetek nélküli elhullás fordult elő, vagy olyan egyed található az állományban, amely három napig tartó gyógykezelés után is lázas, vagy ha az állomány lázas egyedei között a gyógykezelés ellenére is történt elhullás. A mintavétel során a 2. *függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni.

4.3.3.7. Függetlenül attól, hogy előfordult-e az ASP gyanúja vagy találtak-e a 4.3.3.4. pontban leírt állatokat, a járási főállatorvosnak gondoskodnia kell arról, hogy a közepes kockázatú területen tartott kislétszámú sertésállományok esetében az elhullott és a sertésstartók által bejelentett házisertésekből járásonként havonta legalább kettő, két hónaposnál idősebb sertés hullája esetében történjen mintavétel és mintaküldés a Nébih ÁDI-ba az ASP kizárására, illetve megállapítására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavétel végrehajtására szolgáltató állatorvosokat kell igénybe venni aktív közreműködésre kötelezéssel. Az aktív közreműködésre

kötelezésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

4.3.3.8. Függetlenül attól, hogy előfordult-e az ASP gyanúja vagy találtak-e a 4.3.3.4. pontban leírt állatokat, a járási főállatorvosnak gondoskodnia kell arról, hogy a közepes kockázatú területen tartott nagylétszámú sertésállományok esetében havonta legalább egy, két hónaposnál idősebb elhullott sertésből mintavétel és a Nébih ÁDI-ba virológiai vizsgálat céljából mintaküldés történjen a megerősített passzív surveillance keretében, ha az adott hónapban volt ebben a korcsoportban elhullás a gazdaságban. Ezen felül csak akkor kell további elhullott egyedből mintát venni, ha az az ASP-re gyanús vagy – összhangban 4.3.3.6. ponttal - a sertés előzetes tünetek nélkül vagy a gyógykezelés ellenére hullott el. Ezekben az esetekben a mintaküldés a gazdaságot ellátó szolgáltató állatorvos kötelessége.

4.3.4. Az elhullott sertések ártalmatlanításának szabályai

A közepes kockázatú területen tartott és elhullott házisertések hulláját 1. vagy 2. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozó üzemben kell ártalmatlanítani. Figyelemmel a betegség behurcolásának fokozott kockázatára, a közepes kockázatú területen tartott kislétszámú sertéstartó gazdaságok esetében a HJK-nak (járási főállatorvosnak) kell - az Éltv. és a 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet szerint - gondoskodnia az elhullott házisertések testének bejelentendő állatbetegség megelőzése során keletkezett állati eredetű melléktermékként történő ártalmatlanításáról.

4.3.5. Takarmányozás

4.3.5.1. Az állati eredetű anyagot tartalmazó élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom következetes betartását minden sertéstartó gazdaságban történő ellenőrzés során vizsgálnia kell az állategészségügyi hatóságoknak.

4.3.5.2. Fertőzött területről, közvetlenül a termőföldről származó takarmány vagy alomanyag esetében a 2.3.3.9 pontban leírtakat kell betartani.

4.4. A megszüntetés feltételei

Az adott VGE közepes kockázatú területi besorolása akkor szüntethető meg, amikor az elvégzett kockázatbecslés értelmében a terület már alacsony kockázatúnak minősül.

5. **FEJEZET: INTÉZKEDÉSEK AZ ALACSONY KOCKÁZATÚ TERÜLETEN**

5.1. A terület jellemzői

Az ország azon VGE-i, amelyek nem tartoznak sem a fertőzött, sem a magas vagy közepes kockázatú területbe, az ASP szempontjából alacsony kockázatúnak minősülnek.

A Mentésítési Terv jelen (1.3) verziószámú változatának kiadásakor – 2021 augusztusában – már nincsenek Magyarországon alacsony kockázatú területek. Ennek megfelelően az ebben a fejezetben található szabályokat csak akkor kell majd újra alkalmazni, ha járványügyi helyzet esetleges kedvező változása kapcsán egyes VGE-k ismét alacsony kockázatúnak fognak minősülni.

5.2. A vadállományra vonatkozó intézkedések

5.2.1. Vadászat szabályozása

5.2.1.1. Az alacsony kockázatú területen sem a vaddisznók egyéni és társas vadászata, sem az egyéb vadászható állatfajok egyéni és társas vadászata állategészségügyi szempontból nem esik korlátozás alá.

5.2.1.2. Ha a vadász az általa megfigyelt vaddisznó esetében az ASP-re gyanút keltő tüneteket (elsősorban kifejezett mozgászavar vagy véres váladék ürülése a testnyílásokból) tapasztal, akkor diagnosztikai célból ki kell lőnie az érintett egyedeket vagy egyedeket és a tapasztalt klinikai tüneteket haladéktalanul jelentenie kell a járási hivatalnak. A továbbiakban a vadásznak a járási hivatal utasításának megfelelően kell eljárnia.

5.2.2. Elhullott vaddisznók bejelentése

5.2.2.1. A vadászatra jogosultak az Éltv. 18. § (1) és (2) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során kötelesek írásban bejelenteni - az illetékes megyei főállatorvos által megadott módon - minden tudomásukra jutott elhullott vaddisznót. A bejelentést a hulla észleléstől számított 24 órán belül kell megtenni és annak tartalmazni kell a hulla fellelési helyének földrajzi koordinátáit, vagy a helyszín részletes leírását.

5.2.2.2. A bejelentési kötelezettség teljesítése érdekében a vadász az általa talált elhullott vaddisznóról köteles haladéktalanul, de legkésőbb az észlelést követő 12 órán belül tájékoztatni a vadászatra jogosultat. A vadászatra jogosultnak írásban kell e kötelezettségre felhívnia az érintettek figyelmét.

5.2.3. A megerősített passzív surveillance rendszer vaddisznók esetében

5.2.3.1. A járási főállatorvosnak gondoskodnia kell arról, hogy minden bejelentett vaddisznóhulla esetében – a megerősített passzív surveillance keretében – a 2. függelék foglaltaknak megfelelő mintavétel és mintaküldés történjen az ASP kimutatására, illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavételt elsősorban hatósági állatorvossal vagy szolgáltató állatorvos Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani, de szükség esetén más megfelelő jártassággal rendelkező személy (pl. vadhúsvizsgáló, hivatásos vadász) is aktív közreműködésre kötelezhető. Az aktív közreműködésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

5.2.3.2. Ha a mintavétellel megbízott személy - a megerősített passzív surveillance keretében vizsgálatra kerülő elhullott vaddisznó, vagy az aktív surveillance során megmintázott, kilőtt vaddisznó esetében - az erre vonatkozó szakmai útmutatóban részletezettek alapján az ASP-re gyanút keltő kórbonctani elváltozások valamelyikét találja meg a mintavétel során, akkor ezt haladéktalanul jelentenie kell a járási főállatorvosnak. A továbbiakban a mintavétellel megbízott személynek a járási főállatorvos utasításának megfelelően kell eljárnia.

5.2.3.3. A Nébih ÁDI minden elhullott vaddisznóból virológiai (PCR) vizsgálatot végez. Pozitív eredmény esetén vírusizolálást és szekvenálást is kell végezni.

5.2.3.4. A tünetek miatt diagnosztikai célból kilőtt vaddisznókból minden esetben mintát kell venni az ASP kimutatására, illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavétel során az elhullott vaddisznókra vonatkozó szabályok szerint kell eljárni.

5.2.4. A vaddisznóállomány gyérítése

Az alacsony kockázatú területen nincsenek állategészségügyi szabályok a vaddisznó állomány gyérítésére vonatkozóan

5.2.5. Az ártalmatlanítás szabályai

Az alacsony kockázatú területen nincsenek az ASP-vel összefüggő speciális szabályok az elhullott vaddisznó testének ártalmatlanítására.

5.2.6. Aktív (célzott) surveillance

Az alacsony kockázatú területen nincsen ASP aktív surveillance program.

5.2.7. A vadászat során kilőtt vaddisznótestekre vonatkozó szabályok

Az alacsony kockázatú területen az ASP szempontjából nem vonatkoznak speciális szabályok a vadászat során kilőtt vaddisznók testével való eljárásra.

5.2.8. Az élő vaddisznó szállítása

5.2.8.1. Élő vaddisznót az alacsony kockázatú területről a közepes vagy a magas kockázatú területre kiszállítani tilos, illetve ezekről a területekről tilos az alacsony kockázatú területre élő vaddisznót szállítani. Az olyan vadaskert, vadspark vagy vadfarm vaddisznóállományát állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni, ahol bizonyítást nyert, hogy a szállítással kapcsolatos szabályokat megszegték.

5.2.8.2. Élő vaddisznót más tagállamba vagy egy harmadik országba szállítani tilos, kivéve, ha azok engedélyezett vadfarmról származnak, engedélyezett vadfarmon születtek, valamint azokat szintén engedélyezett vadfarmra kívánják kiszállítani.

5.2.9. A vadaskertekre, vadsparkokra és vadfarmokra vonatkozó egyéb előírások

A járási főállatorvos köteles gondoskodni arról, hogy az alacsony kockázatú területen minden vaddisznót tartó, vagy vaddisznót is tartó vadaskertben, vadsparkban és vadfarmon rendszeresen ellenőrzésre kerüljön, hogy nem történik-e az előírások ellenére élelmiszerhulladék (moslék) etetés. Az érintett állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat szándékosan megszegték.

5.2.10. Az ellenőrzés rendje

- 5.2.10.1. A vadászati évet követően az illetékes járási főállatorvosnak minden vadászatra jogosult esetében össze kell vetnie, hogy a vadászatra jogosult által a vadászati hatóságnak jelentett elhullott vaddisznók száma és a megmintázott hullák száma megegyezik-e. Ha a két adat között 10%-ot meghaladó eltérés mutatkozik, akkor az illetékes járási főállatorvos köteles kivizsgálni annak okát.
- 5.2.10.2. Amennyiben az a vadászatra jogosult a mentesítési tervben előírt kötelezettségének nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, úgy az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bírságot kell kiszabnia, vagy egyéb intézkedést kell elrendelnie.

5.3. A házisertés-állományokra vonatkozó intézkedések

5.3.1. A sertésállományok besorolása

- 5.3.1.1. A járási főállatorvos minden évben legkésőbb március 31-ig köteles besorolni az alábbi kategóriákba az illetékességi területén tartott sertésállományokat:
- nagylétszámú állományok
 - kislétszámú árutermelő állományok,
 - kislétszámú nem árutermelő állományok.
- 5.3.1.2. Az illetékes járási főállatorvosnak fel kell mérnie, hogy az illetékességi területén lévő sertésállományok között vannak-e ideiglenesen vagy tartósan kültéren tartott állományok. Az ilyen állományokról külön nyilvántartást kell vezetni.
- 5.3.1.3. A nagylétszámú vagy kislétszámú állományok közé való besorolásnál az ÁSZ 1. számú függeléke szerinti meghatározásokat kell alapul venni. A nagylétszámú állományok mindegyikét egyben árutermelő állománynak is kell tekinteni, továbbá minden olyan kislétszámú sertésállományt árutermelő állománynak kell besorolni, amelyben a sertéseket nem saját fogyasztás céljából tartják. Kislétszámú nem árutermelő az az állomány, ahol tenyészsertéseket (sem kocát, sem kant) nem tartanak, a sertéseket kizárólag saját fogyasztás céljára hizlalják, sem a sertések, sem a belőlük készült termékek nem hagyják el a tartási helyet.

5.3.2. Általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) intézkedések

- 5.3.2.1. Mind a nagylétszámú, mind kislétszámú állományok esetében az illetékes járási főállatorvosnak fokozott figyelmet kell fordítania az ÁSZ-ban részletezett általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások betartására. Az ÁSZ-ban foglaltakon túl valamennyi sertéstartónak be kell tartania a 6. függelék I. részében foglalt, az ASP megelőzése szempontjából kiemelt jelentőségű általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) követelményeket is. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek minden sertéstartó gazdaságban végrehajtott ellenőrzés során ki kell térnie e követelmények betartására, különösen az élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom betartásának ellenőrzésére. Az érintett sertésállományt állami kártalanítás nélkül le kell ölni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat szándékosan megszegték.

5.3.2.2. Az ASP szempontjából alacsony kockázatú területen az érintett állattartók figyelmét írásban kell felhívni arra, hogy az ÁSZ rendelkezései alapján olyan állattenyésztési, állattartási technológiát kell alkalmazni, amely lehetővé teszi az állatok fertőzésmentes, egészséges környezetben való tartását, éppen ezért kiemelt figyelmet kell fordítani az általános járványvédelmi intézkedések betartására és meg kell akadályozni a vadállománnyal való esetleges érintkezést. Ennek megfelelően - ha az ASP-vel kapcsolatos járványügyi helyzet azt indokolja - az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szerv elrendelheti, hogy a kültéri sertéstartás helyét kettős kerítéssel kell körülvenni vagy olyan más módszert kell alkalmazni, ami kizárja a házi sertések és vaddisznók érintkezését.

5.3.3. Megerősített passzív surveillance házisertések esetében

5.3.3.1. A sertéstartóknak az Éltv.18. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során az észleléstől számított 24 órán belül kell jelenteniük a szolgáltató állatorvosnak, ha az ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszanak, továbbá, ha sertésük elhullott vagy megbetegedett. Ha az állattartó ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszik, akkor közvetlenül a járási főállatorvosnak vagy a Nébih zöld számán (+36/80/263-244) is bejelentést tehet a megadott határidőn belül.

5.3.3.2. Ha a szolgáltató állatorvos az ASP vagy a klasszikus sertéspestis gyanúját állapítja meg az erre vonatkozó szakmai útmutatóban leírtak alapján, akkor haladéktalanul jelentést kell tennie az illetékes járási főállatorvosnak. A járási főállatorvosnak - vagy az általa megbízott hatósági állatorvosnak - késlekedés nélkül vizsgálatot kell végeznie a helyszínen a gyanú megerősítése, illetve kizárása céljából. Ha a helyszíni vizsgálat során a gyanú megerősítésre kerül, akkor a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 4. § (2) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A megfigyelési zárlat magában foglalja az alábbi intézkedéseket:

a) a gazdaságban található sertéseket korcsoport szerint nyilvántartásba kell venni, a nyilvántartást naprakészen kell vezetni, beszámítva a fertőzésgyanús időszak alatt történt elléseket és elhullásokat is, és minden korcsoportban fel kell tüntetni a beteg, elhullott vagy feltehetően fertőzött sertések számát;

b) a nyilvántartást a hatósági állatorvosnak minden látogatáskor ellenőriznie kell;

c) a gazdaságban lévő összes sertést a szállásában kell tartani vagy a gazdaságon belül olyan helyre kell elzárni, ahol el lehet különíteni a fertőzöttségre gyanús állatokat;

d) a gazdaságba nem hozható be, illetve onnan nem vihető ki sertés, továbbá a járási hivatal az állatmozgások tilalmát szükség esetén kiterjesztheti más állatfajokra is

e) a hatósági állatorvos engedélye nélkül a gazdaságból nem vihető ki a serteshús, serteshúskészítmény, -ondó, -petesejt, -embrió, takarmány, eszközök, anyagok, serteshulla vagy olyan hulladék, amely feltételezhetően terjesztheti az ASP-t, továbbá azok nem bocsáthatók kereskedelmi forgalomba sem;

f) személyek és járművek a gazdaságon belül a hatósági állatorvos írásos engedélyével közlekedhetnek;

g) a gazdaság, valamint a sertésistállók be- és kijáratánál fertőtlenítést kell végezni, ezért aki belép az istállókba vagy kilép onnan, be kell tartania az ASP vírusa széthurcolásának megakadályozására kiadott hatósági előírásokat;

h) a gazdaság elhagyása előtt valamennyi szállítóeszközt gondosan fertőtleníteni kell, továbbá az ott dolgozók kizárólag a hatósági állatorvos engedélyével, fertőtlenítés és átöltözés után hagyhatják el a gazdaságot; továbbá

i) járványügyi vizsgálatot kell végezni.

5.3.3.3. Az ASP hatóságilag megerősített gyanújakor az illetékes járási főállatorvosnak haladéktalanul gondoskodnia kell a mintáknak a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére való szállításáról. A gyanú megerősítéséről a megyei főállatorvost haladéktalanul értesíteni kell. A megyei főállatorvos az országos főállatorvost 24 órán belül köteles értesíteni. A mintavétel során a 2. *függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni.

5.3.3.4. Ha a szolgáltató állatorvos kizárja az ASP gyanúját, de a sertés előzetes tünetek nélkül, hirtelen elhullott, vagy annak 40°C feletti láza három napig tartó gyógykezelés alatt sem múlt el, vagy a lázas állat a gyógykezelés ellenére elhullott, akkor a szolgáltató állatorvosnak az ilyen egyedből (vagy egyedekből) laboratóriumi vizsgálat céljára - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintákat kell küldenie a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére. A mintavétel során a 2. *függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni. A beküldés ebben az esetben a laboratóriumi vizsgálatra szánt mintákat összegyűjtő központi körjárat használatával is történhet.

5.3.3.5. Nagylétszámú sertésállományok esetében az állattartó és - amennyiben tudomására jutott - a szolgáltató állatorvos köteles jelenteni a járási főállatorvosnak, ha a napi elhullás bármely korcsoportban az elmúlt 10 nap átlagához képest megemelkedett.

5.3.3.6. Ha a fenti pontban meghatározott nagyarányú elhullásról értesül az illetékes járási főállatorvos, akkor ő vagy az általa kijelölt hatósági állatorvos a helyszínen klinikai és kórbonctani vizsgálatot köteles végezni. A 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendeletben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A gyanú kizárása esetén megfigyelési zárlatot nem kell elrendelni, de - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintát kell venni, ha az állományban hirtelen, előzetes tünetek nélküli elhullás fordult elő, vagy olyan egyed található az állományban, amely három napig tartó gyógykezelés után is lázas, vagy ha az állomány lázas egyedei között a gyógykezelés ellenére is történt elhullás. A mintavétel során a 2. *függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni.

5.3.4. Takarmányozás

5.3.4.1 Az állati eredetű anyagot tartalmazó élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom következetes betartását minden sertéstartó gazdaságban történő ellenőrzés során vizsgálni kell az állategészségügyi hatóságoknak.

5.3.4.2. Fertőzött területről, közvetlenül a termőföldről származó takarmány vagy alományag esetében a 2.3.3.9 pontban leírtakat kell betartani.

6. **Fejezet: Jogszabályi háttér**

6.1 Hazai jogszabályok

- Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény és annak a végrehajtására kiadott jogszabályok, így különösen;
- A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról szóló 22/2012. (II. 29.) Korm. rendelet;

- A földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet;
- Az állatbetegség bejelentésének rendjéről szóló 113/2008.(VIII. 30.) FVM rendelet;
- Az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet;
- Az afrikai sertéspestis elleni védekezésről szóló 98/2003.(VIII. 22.) FVM rendelet.

6.2 Európai uniós jogszabályok

- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/429 rendelete (2016. március 9.) a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről („Állategészségügyi rendelet”)
- A Bizottság (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. december 17.) az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizonyos jegyzékbe foglalt betegségek megelőzésére és az e betegségekkel szembeni védekezésre vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről;
- A Bizottság (EU) 2021/605 végrehajtási rendelete (2021. április 7.) az afrikai sertéspestisre vonatkozó különleges járványvédelmi intézkedések megállapításáról.

7. **Fejezet: Humán erőforrás**

7.1 Központi szinten

Országosan a Nébih-en belül létrejött OJK személyi állománya.

7.2 Területi szinten

A megyei kormányhivatalok és járási hivatalok személyi állománya. Azon megyék esetében, ahol megállapításra került az ASP, a megyei kormányhivatal által létrehozott HJK állománya.

8. **Fejezet: Pénzügyi háttér**

A védekezés pénzügyi háttérét (pénzügyi forrást) a központi költségvetés a Agrárminisztérium fejezetben külön alcímként biztosítja (állat, növény- és GMO-kártalanítás előirányzata). Az ASP felszámolására Magyarország uniós társfinanszírozást is igénybe vesz. A tárfinanszírozott program részleteit az erről szóló miniszteri rendelet tartalmazza.

9. **Fejezet: Kártalanítás**

A mentesítési tervben előírt egyes feladatok végrehajtása során a járványügyi intézkedéssel érintettek az Éltv. szerinti kártalanításra jogosultak. Az egyes feladatok végrehajtásával kapcsolatos állami kártalanításról szóló útmutató a Nébih honlapján kerül közzétételre.

10. Fejezet: Együttműködés, más szervezetekkel, a közvélemény tájékoztatása (információs kampány)

- 10.1. Az állategészségügyi hatóság együttműködik a betegség felszámolása érdekében:
az Agrárminisztérium Vadgazdálkodási Főosztályával
a megyei vadászati hatóságokkal,
az Országos Magyar Vadászkamarával és a megyei vadászkamarákkal,
Országos Magyar Vadászati Védegylettel
Magyar Vadgazdálkodók Egyesületével
a Szent István Egyetem Vadvilág Megőrzési Intézetével (Országos Vadgazdálkodási Adattár),
az Állatorvostudományi Egyetemmel,
a Soproni Egyetemmel.

E szervezetek képviselői részt vesznek a Szakértői Csoport ülésein.

- 10.2. Az írott és elektronikus sajtóban a közvélemény folyamatos tájékoztatása a betegség adott területen való megjelenéséről, megállapításáról, a lakosság teendőiről. A közvélemény folyamatos és naprakész tájékoztatása a Nébih weboldalán (www.portal.nebih.gov.hu) keresztül:

10.2.1. Kötelező járványügyi képzés a vadászok részére.

10.2.2. A sertéstartók tájékoztatása a Nébih által kiadott szórólap segítségével az ASP megállapításáról, a betegség klinikai tüneteiről, a betegséggel kapcsolatos kötelezettségükről, különös tekintettel a bejelentési kötelezettségre, jogszabályi előírásokról, jogszabálysértés esetén alkalmazásra kerülő szankciókról.

10.2.3. Minden új elsődleges eset megállapításkor a megyei kormányhivatalokat, társhatóságokat, szakmai érdekképviseleteket, az ideiglenes fertőzött területtel érintett polgármestereket az országos főállatorvos levélben tájékoztatja.

11. Fejezet: A terv végrehajtásáért felelős szervek

11.1. Országosan

Országosan a végrehajtásért a Nébih-en belül létrejött OJK felelős, amely felügyeli a megyei kormányhivatalok, illetve a HJK-k tevékenységét.

11.2 Területi szinten

A megyei kormányhivatalok és járási hivatalok, valamint azon megyék esetében, ahol megállapításra került az ASP, a megyei kormányhivatal által létrehozott HJK felelős a terv végrehajtásáért.

11. Fejezet: Jelentési kötelezettség

- 11.1. A HJK vezetője (illetve a megyei főállatorvos) rendszeresen, valamint az *1. függelékben* részletezett megbeszéléseket követően a vadászati hatóság közreműködésével részletes írásos

jelentést tesz az OJK-nak. A Nébih ÁDI haladéktalanul tájékoztatja az OJK-t minden pozitív vizsgálati eredményről. Az OJK ezek alapján tájékoztatja az országos főállatorvost, aki erről informálja az Európai Bizottságot.

- 11.2. Az OJK tájékoztatja a Szakértői Csoportot a mentesítési tervben foglaltak gyakorlati végrehajtásáról és az aktuális járványügyi helyzetről.

12. Fejezet: Az ASP felderítésére irányuló laboratóriumi vizsgálatok

- 12.1. Az ASP felderítésre irányuló vizsgálatokat a Nébih ÁDI végezhet, amelynek budapesti telephelyén működik a Nemzeti Referencia Laboratórium. Az országos főállatorvos felderítő szerológiai vizsgálatok elvégzésére egyedi engedélyt adhat a Nébih számára külső laboratórium bevonására.
- 12.2. Az ASP felderítésre irányuló laboratóriumi vizsgálatokat az OIE diagnosztikai tesztekre és vakcinákra vonatkozó kézikönyvében (OIE Terrestrial Manual) foglaltak alapján kell végrehajtani.
- 12.3. A fentiek sérelme nélkül vaddisznók esetében virológiai vizsgálatként PCR módszert kell használni, azonban pozitív PCR eredmény esetén meg kell kísérelni a vírusizolálást, az adott területen történt első megállapításkor szekvenálást is kell végezni. Szerológiai vizsgálatokat csak az SZKT-ről származó, az állomány gyérítése érdekében diagnosztikai célból kilőtt egyedekből kell végezni.

13. Fejezet: Eltérés a mentesítési tervben foglalt intézkedésektől

A mentesítési tervben foglalt intézkedésektől a terv módosítása nélkül eltérni kizárólag az országos főállatorvosnak a Szakértői Csoport véleményén alapuló utasítása alapján lehet.

14. Fejezet: Járványügyi helyzet

E mentesítési terv kiadásának idején Magyarországnak az alábbi tíz megyéjében csak vaddisznóban került megállapításra az ASP:

Heves megyében;
Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében;
Borsod-Abaúj-Zemplén megyében;
Nógrád megyében;
Hajdú-Bihar megyében;
Jász-Nagykun-Szolnok megyében.
Pest megyében
Békés megyében
Komárom-Esztergom megyében;
Fejér megyében.

Függelék a mentesítési tervhez

1. függelék

A mentesítési tervben és az Akciótervben foglaltak elrendelésével, irányításával és ellenőrzésével megbízottak egyeztető megbeszélésére vonatkozó előírások

1. A megyei főállatorvosoknak valamennyi megyében évente legalább egyszer, szükség esetén félévente megbeszélést kell szervezniük a járási főállatorvosok, amennyiben van, a HJK vezetője, a megyei vadászati hatóság, a tájegységi fővadászok, valamint a tanácsadói hálózat képviselője részvételével. A megbeszélésen résztvevőknek az ASP-től való mentesítés eredményes végrehajtása érdekében egyeztetniük kell az elhullott vaddisznók kereséséről, a mentesítési terv és az Akcióterv végrehajtásáról, az előző megbeszélés óta az ASP-vel kapcsolatban tudomásukra jutott információkról, továbbá az ASP-vel kapcsolatos egyéb, a vadászatra jogosultakra vonatkozó követelmények teljesüléséről rendelkezésükre álló adatokról.

A megbeszélésről jegyzőkönyvet kell felvenni, a végső megállapításokról és javaslatokról emlékeztetőt kell készíteni. A jegyzőkönyvet a megyei főállatorvos, a HJK vezetője, a megyei vadászati hatóság képviselője és a tájegységi fővadászok írják alá. A jegyzőkönyvet és az emlékeztetőt a megbeszélést követő 15 napon belül meg kell küldeni az OJK-nak. Amennyiben intézkedés elrendelésére kerül sor úgy az érintett vadászatra jogosultakat 7 napon belül értesíteni kell.

2. A megbeszéléseken kiemelten kell foglalkozni és értékelni kell a mentesítési tervben és az Akciótervben vadászatra jogosultakra vonatkozó feladok végrehajtását. Minden résztvevőnek az értekezletre írásos beszámolót kell készítenie az általa elvégzett munkáról és az általa felügyelt, mentesítési tervben vagy az Akciótervben rá ruházott feladatokról, szükség szerint vadászatra jogosultakra bontott részletességgel. Amennyiben szükséges a beszámolót a többi résztvevő számára is hozzáférhetővé kell tennie. Elemezni kell a vadászatra jogosultak által leadott éves és ötéves terveket, azok realitását és megvalósulását, a diagnosztikai kilövések alakulását. Amennyiben szükséges, a feltárt hiányosságok és elmaradások pótlása érdekében az arra jogosultaknak intézkedést kell hozniuk. A megbeszélésen kell dönteni azokról a vadászatra jogosultakról, amelyek területén megvalósulnak a 2.3.2.4.4, a 3.2.4.3 és a 4.2.4.3 pontokban leírt követelmények. Meg kell határozni azoknak a vadászatarra jogosultaknak a körét, amelyeket a rendelkezésre álló adatok alapján teljeskörűen ellenőrizni szükséges.

2. függelék

A laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges minták

1. *Élő sertések esetén alvadásában gátolt (EDTA) vér virológiai (PCR), és natív vér szerológiai vizsgálat céljára.*

2. *A megerősített passzív surveillance során az elhullott vagy tünetek miatt diagnosztikai célból kilőtt állatokból lép, egy bélfodri nyirokcsomó, mandula.*

Az említett szervekből legalább kockacukor nagyságú darabok elegendőek, egy állatból egy gyűjtőedénybe (pl. SARSTEDT mandulavételi pohárba) kerüljön a minta.

3. *Az ASP/KSP hatóságilag megerősített gyanúja esetén*

3.1. Friss hullák esetében a mandulák, legalább egy bélfodri és egy egyéb (pl. garatmögötti, fültóalatti, áll alatti) nyirokcsomó, valamint a lép és a vese.

Az említett szervekből legalább kockacukor nagyságú darabok elegendőek, de a lépből és veséből legalább 10 g mintát kell venni. Egy állatból egy gyűjtőedénybe (pl. SARSTEDT mandulavételi pohárba) kerüljön a minta.

3.2. Önemésztett hulla esetében teljes csöves csont vagy szegycsont. A félbevágott csöves csontok a vizsgálatra alkalmatlanok, ezért ilyeneket (pl. levágott lábvéget) küldeni tilos.

4. *Az ASP/KSP célzott surveillance esetén*

- véralvadék elsősorban a szívből, esetleg valamely nagyobb érből, és
- mandulaminta (legalább kockacukor nagyságú darab).

A mellüregbe vagy a hasüregbe kifolyt vérből tilos mintát venni és ilyen mintát a laboratóriumba beküldeni.

A mintaazonosító lap használata

Mintaazonosító lapot kötelező használni, amely tartalmazza az alábbi adatokat:

1. A vadászatra jogosult nevét és címét
2. A vadgazdálkodási egység hatjegyű kódszámát (a megyére utaló kétjegyű előtagot és a hatjegyű kódszámot követő három jegyű kódszámot nem kötelező feltüntetni)
3. A mintavevő nevét és címét
4. Arra vonatkozó adatot, hogy *vadászat során kilőtt egészséges, az OFÁ határozat szerint kilőtt egészséges, gyanút keltő klinikai tünetek miatt kilőtt vagy elhullott vaddisznóból* történt-e a mintavétel (a gázolás miatti elhullást külön kérjük megjegyzésben jelezni)
5. A vaddisznó kilövésének vagy elhullásának helyét, *elhullott vagy gyanút keltő klinikai tünetek miatt kilőtt egyedek esetén a földrajzi koordinátákat (GPS) minden esetben fel kell tüntetni*. Egészséges kilőtt vaddisznók esetében is fel kell tüntetni a földrajzi koordinátákat (GPS).
6. A vaddisznó kilövésének idejét
7. A nagyvad azonosító számot
8. A vaddisznó becsült korát, ivarát és becsült testtömegét
9. Vadászat során kilőtt egészséges egyed esetében az állati test rendeltetési helyét, névvel és címmel
10. A mintavétel dátumát
11. A mintavevő aláírását
12. A terület kockázati besorolását (közepes, magas, fertőzött terület (SZKT nélkül), szigorúan korlátozott terület)
13. Az eljáró állatorvos nevét

4. függelék

Célzott ASP surveillance program vaddisznókban

1. Minden HJK-nak (járási főállatorvosnak) gondoskodnia kell arról, hogy **minden vadászati évben** (március 1-től következő év február 28-ig, szökőévben február 29-ig) a mentesítési tervnek az adott területre vonatkozó fejezetében részletezett aktív surveillance programban meghatározott vaddisznók esetében megtörténjen a mintavétel.
2. A célzott surveillance program keretében a vadászat során kilőtt egészséges vaddisznók esetében a mintavételről a vadászatra jogosultaknak kell gondoskodnia és a mintákat a HJK vagy az illetékes megyei főállatorvos által meghatározottak szerint kell leadnia. A vadászatra jogosultnak vagy képezített vadhúsvizsgálót, vagy hivatásos vadászt kell megbíznia mintavétellel. **A vadászatra jogosultnak törekednie kell arra, hogy amennyire lehetséges a vadászati év során folyamatos és egyenletes legyen a mintavétel.**
3. A célzott surveillance program keretében a jelen határozat szerinti diagnosztikai kilövés során kilőtt egészséges vaddisznók esetében a kilövés és a mintavétel végrehajtásra aktív közreműködésre kötelezett természetes személynek kell a mintavételt elvégeznie.
4. A mintavételhez szükséges eszközöket az illetékes járási főállatorvos biztosítja a vadászatra jogosultak számára. A mintákat a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére kell beküldeni, és ez a laboratóriumi vizsgálatra szánt mintákat összegyűjtő központi körjárat használatával is történhet. A mintaküldés gyakorlati megvalósítása – HJK vagy a megyei főállatorvos által a kockázati terület teljes területére meghatározott szempontok alapján - az illetékes járási főállatorvos feladata.
5. A mintavevőnek véralvadékokat (elsősorban szívből, esetleg valamely nagyobb érből), továbbá mandulamintát kell vennie. **A mintavételnél oda kell figyelni arra, hogy a mellüregbe vagy a hasüregbe kifolyt vérből nem szabad mintát venni. Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a mintának a mintavételtől számított 48 órán belül be kell érkeznie a vizsgálatot végző laboratóriumba.** A mintákat a mintavételt követően hűteni kell, de nem szabad lefagyasztani, mivel ez utóbbi a vérminta alkalmatlanságát eredményezheti. Minden egyes vaddisznó esetében mintavevőnek mintaazonosító **lapot kell kitöltenie három példányban, az első (eredeti) példány kíséri a mintákat, egy példányt a kísérő iratot (megrendelőt) kitöltő állatorvos, míg az utolsó példányt a vadászatra jogosult őrzi meg legalább két évig. (A 2. és 3. példány fénymásolat is lehet.)** A mintaazonosító lap minimális adattartalmát a 3. *függelék* határozza meg.
6. A mintaazonosító lap alapján a járási főállatorvos által kijelölt hatósági vagy szolgáltató állatorvos (az utóbbi esetén elsősorban az elhullott vaddisznókból történő mintavétellel megbízott szolgáltató állatorvos) - a Nébih honlapjáról is letölthető - mintakísérő iratot (megrendelőt) tölt ki, és ahhoz csatolja a mintaazonosító lap/lapok első (eredeti) példányát/példányait. (Ha ugyanazon vadászatra jogosult egyszerre több állattól származó mintát is leadott, akkor elegendő egy kísérő iratot kitölteni, de mindegyik mintaazonosító lapot csatolni kell.) Nem kell ASP és KSP esetében külön kísérő iratot kitölteni, egy kísérő irat elegendő. A kísérő iraton (megrendelőn) fel kell tüntetni a „ASP/KSP célzott surveillance” szöveget.
7. A mintaküldő állatorvos felelőssége, hogy a vizsgáló intézet számára a 3. *függelékben* felsorolt adatok hiánytalanul rendelkezésre álljanak, valamint arról gondoskodni, hogy a minta késedelem nélkül a HJK

vagy a megyei főállatorvos által kijelölt gyűjtőhelyek valamelyikén leadásra kerüljön. A mintaküldő állatorvos nem vehet át olyan vérmintát, amelyhez nincs mandulaminta, továbbá megtagadhatja az olyan vérminta átvételét és beküldését, amely olyan mértékben hemolizált (egynemű, teljesen folyós, sötétvörös, lakkszerű, nem tartalmaz véralvadékot), vagy egyéb anyaggal szennyezett, hogy intézeti vizsgálatra minden valószínűség szerint alkalmatlan lenne. Ezekben az esetekben a vadászatra jogosultnak intézkednie kell, hogy az alkalmatlan, illetve hiányos minta pótlására másik állatból mintavétel történjen.

5. függelék

Az elhullott vaddisznók ártalmatlanításának részletes szabályai a fertőzött és az ASP szempontjából magas és közepes kockázatú területeken, ha a hulla 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóba szállítása akadályba ütközik

1. A fertőzött területeken és az ASP szempontjából magas és közepes kockázatú területeken az elhullott vaddisznót – a mintavételt követően –, ha a hulla 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóba szállítása akadályba ütközik, főszabályként a helyszínen történő elásással kell ártalmatlanítani, úgy hogy elegendő (mintegy 30-50 cm vastag) földréteg kerüljön rá. Ez a gyakorlatban elsősorban a megtalálás helyén vagy ahhoz a lehető legközelebb történő elásást jelenti. Az elásás előtt a hullát az ASP ellen hatékony fertőtlenítő szerrel le kell locsolni. A láthatóan szennyezett talajt és/vagy növényi részeket a hullával együtt kell elásni. Ha megtalálás helyén a hulla nem ásható el, akkor azt csepegés-mentesség biztosítása mellett (pl. mosható-fertőtleníthető ponyvában vagy edényzetben) kell az elásás helyére szállítani. Ha fóliaszakot használnak, azt újra felhasználni tilos. A megtalálás és az elásás helyét is az ASP ellen hatékony fertőtlenítőszer oldatával le kell locsolni.

2. Ha a körülmények nem teszik lehetővé a megtalálás helyén vagy ahhoz lehető legközelebb történő elásást, akkor az elhullott vaddisznót az 1. pontban leírtak szerint a vadászatra jogosult által létesített, a terület vaddisznóállományához igazodó méretű és bármilyen módon körbekerített gödörhöz kell szállítani. Az ártalmatlanítást a gödörbe helyezéssel, az ASP ellen hatékony fertőtlenítő szerrel való lelocsolással és elegendő földrétegnek a hullára rétegezésével kell végrehajtani. Az ártalmatlanítás célját szolgáló gödör felügyelete a vadászatra jogosult feladata, az illetékes járási főállatorvos ellenőrzi az előírások betartását.

3. Főszabályként az ártalmatlanítás végrehajtására a szükséges eszközökkel rendelkező természetes személyt kell az Éltv. 51. § (3) bekezdés q) pontja szerint aktív közreműködésre kötelezni. Célszerű, hogy ez a személy az legyen, aki az elhullott vaddisznók szervezett keresését és a mintavételt is végzi. Ha az szükséges – különösen a 2. pontban említett gödörben történő ártalmatlanítás esetén – a vadászatra jogosult is aktív közreműködésre kötelezhető. Az aktív közreműködésre kötelezett természetes személynek vagy a vadászatra jogosultnak az ártalmatlanítás végrehajtásáért állami kártalanítás jár elhullott vaddisznónként.

4. Amennyiben a fertőzött, a magas és közepes kockázatú területen szükségessé válik a 2. pontban említett, ártalmatlanításra használt gödör létesítése, azt a vadászatra jogosult Éltv. 51. § (3) bekezdés q) pontja szerint aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani, feltéve, hogy a vadászatra jogosult rendelkezik erre megfelelő területtel, valamint a gödör létesítése a terület felszín alatti vízkészletét nem veszélyezteti. A gödörnek legalább akkorán kell lennie, amely alkalmas annyi vaddisznóhulla eltemetésére, mint amennyi a vadászatra jogosult területére vonatkozó legutóbbi becslés szerinti számú vaddisznó 10%-a. Ha a gödör betelik, akkor azt véglegesen be kell temetni és a közelében újat kell létesíteni. A vadászatra jogosult a gödör létesítése esetén állami kártalanításra jogosult. Ez a gödör az egyéni vadászból származó zsigerek ártalmatlanításra is használható. A zsigereket is az 1. pontnak megfelelő módon kell az ártalmatlanítás helyére szállítani. A gödörbe helyezett hullák számáról a vadászatra jogosult köteles nyilvántartást vezetni és azt két évig meg kell őriznie.

5. Az ártalmatlanítást végző személynek a feladat elvégzését követően kezét, lábbelijét és szennyezett ruházatát, valamint az ártalmatlanítás során használt járművet és eszközöket ASP ellen hatékony fertőtlenítő szer oldatával le kell fertőtlenítenie.

6. függelék

Az ASP megelőzése szempontjából kiemelt jelentőségű általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) követelmények

I. A kockázati kategóriára tekintet nélkül az egész országra vonatkozó követelmények

Követelmény	A sertésállományok melyik kategóriájában kötelező, illetve ajánlott
A nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról és az 1774/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1069/2009/EK Európai Parlamenti és Tanácsi Rendeletben (a továbbiakban: 1069/2009/EK rendelet), illetve a klasszikus sertéspesti elleni védekezésről szóló 75/2002. (VIII.16.) FVM rendeletben foglalt, az állati eredetű anyagot tartalmazó élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom következetes betartása	Minden kategória esetében kötelező
A hulláknak és egyéb állati eredetű melléktermékeknek a 1069/2009/EK rendeletben foglaltaknak megfelelő kezelése és ártalmatlanítása.	Minden kategória esetében kötelező
Az állomány egyedeinek az ASP-re fogékony egyéb állatokkal való érintkezésének megakadályozása (zárt tartás olyan módon, amely megakadályozza más házisertésekkel vagy vaddisznókkal való közvetlen vagy közvetett érintkezést)	Minden kategória esetében kötelező
Kilőtt vaddisznók testével vagy azok bármely részével, továbbá elhullott vaddisznók testével vagy azok bármely részével való érintkezés megakadályozása	Minden kategória esetében kötelező
Sertéstartó gazdaságba belépni csak kéz- és lábbeli fertőtlenítés, átöltözés vagy egyszer használatos védőköpeny és védőlábbeli felvétele után lehet.	Nagylétszámú állományok esetében kötelező, kislétszámú árutermelő állományok esetében ajánlott. Vadászatnál vagy más sertéstartó helyen használt öltözéket és lábbelit azonban a kislétszámú állományok esetében is le kell cserélni.
A sertéstartó épületbe (ólba) belépni csak a kizárólag az erre a célra használt ruhában és lábbeliben, vagy egyszer használatos védőköpeny és védőlábbeli felvétele után szabad	Minden kategória esetében kötelező

Sertéseket csak megbízható, a központi adatbázisban nyilvántartott helyről, szállítási dokumentumokkal együtt szabad vásárolni	Minden kategória esetében kötelező
Csak az lépjen be a sertéstartó épületbe (ólba) akinek feltétlenül szükséges, de csak ruha és lábbeli csere után vagy egyszer használatos védőköpeny és védőlábbeli használatával.	Minden kategória esetében kötelező
Olyan kerítés a gazdaság körül, amely alkalmas ember, kóbor állat vagy vadon élő állat behatolásának megakadályozására	Nagylétszámú állományok estében kötelező, a kislétszámú árutermelő állományok esetében ajánlott. Ha a járványügyi helyzet indokolja a kültéri sertéstartás esetében is kötelező.
Az állategészségügyi hatóság által jóváhagyott járványvédelmi intézkedési terv, amely kiterjed a személyi higiénára és a takarítás és fertőtlenítés végrehajtásra a gazdaságban	Nagylétszámú állományok esetében kötelező, kislétszámú árutermelő állományoknak ajánlott.

II. Kizárólag a fertőzött területre illetve a fertőzött területről, közvetlenül a termőföldről származó takarmány és alomanyag bármely kategóriába sorolt területen történő felhasználására vonatkozó követelmények

Követelmény	A sertésállományok melyik kategóriájában kötelező
Mielőtt a sertések takarmányozására használnák a fertőzött területen lekaszált fűvet vagy a közvetlenül a termőföldről származó gabonát, azokat kezelni kell az ASP vírusának hatékony ártalmatlanítása érdekében, vagy 30 napig olyan helyen kell ezeket tárolni, ahol vaddisznó nem férhet hozzájuk.	Minden kategória esetén
Mielőtt fertőzött területről, közvetlenül a termőföldről származó szalmát a sertések almozására használnák, azt kezelni kell az ASP vírusának hatékony ártalmatlanítása érdekében, vagy 90 napig olyan helyen kell ezeket tárolni, ahol vaddisznó nem férhet hozzájuk.	Minden kategória esetén

7. függelék

A vaddisznó társas vadászat járványügyi szabályai az ASP szempontjából a korlátozás alá vont területeken*1. A vaddisznó társas vadászat megszervezésével kapcsolatos járványügyi szabályok*

1.1. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvényben, illetve végrehajtási rendeleteiben foglalt előírásokon felül korlátozás alá vont területen a vadászatra jogosultak az e fejezetben meghatározott járványügyi követelmények teljesítése esetén kaphatnak engedélyt a HJK vezetőjétől/megyei főállatorvostól a vaddisznó társas vadászat (továbbiakban: társas vadászat) megtartására. A társas vadászat megtartására vonatkozó kérelmet a vadászatra jogosultnak a vadászat tervezett időpontja előtt legalább 5 munkanappal - a HJK vezetője/megyei főállatorvos által meghatározott módon - kell írásban benyújtania. A kérelemnek mindenképpen tartalmaznia kell az alábbiakat:

- a területet pontos megnevezése (települést, ahova a terület tartozik és a terület helyi elnevezése), ahol a társas vadászatot végezni akarják,
- a társas vadászat vezetésével megbízott személy neve és címe, a megyei oktatáson való részvételének dátuma,
- az ASP-re vonatkozó szabályokat a résztvevőkkel ismertető, illetve az ASP-vel kapcsolatos előírások betartásáért felelős személy neve és címe, a megyei (online) oktatáson való részvételének dátuma (ha a két személy nem azonos),
- gyülekező hely,
- zsigerelés helye GPS koordinátákkal,
- teríték helye GPS koordinátákkal,
- hajtástérkép.

1.2. A társas vadászat vezetésével a vadászatra jogosult csak olyan személyt bízhat meg, aki a járványvédelmi vadászsképzésen részt vette és ott sikeres vizsgát tett.

1.3. A vadászatra jogosult köteles gondoskodni arról, hogy az alkalmazásában álló hivatásos vadász – illetve több hivatásos vadász esetén közülük legalább egy – a járványvédelmi vadászsképzésen részt vegyen. A társas vadászat csak akkor tartható meg, ha azon végig jelen van az a hivatásos vadász, aki a képzésen részt vett, vagy az a képzésen részt vett egyéb személy, aki az ASP-re vonatkozó intézkedések betartásáért, betartatásáért felelős a vadászatra jogosulttól kapott megbízás alapján.

1.4. A társas vadászat jelenlévő hivatásos vadász feladata, hogy az ASP-vel kapcsolatos legfontosabb, a képzésen megtanult ismeretekről a társas vadászat minden résztvevőjét – beleértve a hajtókat is – tájékoztassa a vadászat megkezdése előtt. A társas vadászat minden résztvevőjének e tájékoztatás megtörténtét aláírásával kell igazolnia.

1.5. A társas vadászat valamennyi résztvevőjének e függelékben foglalt járványügyi követelményeket maradéktalanul be kell tartania. A járványvédelmi előírások betartásához szükséges eszközöket és anyagokat a vadászatra jogosultnak a résztvevők számának megfelelő mennyiségben kell a vadászat teljes ideje alatt biztosítani. A vadászatra jogosult felelőssége, hogy az előírásokat minden résztvevő betartsa és alkalmazza. A társas vadászat csak olyan személyek vehetnek részt, akik házisertést nem tartanak.

1.6. A hajtás során úgy kell eljárni, hogy annak iránya lehetőség szerint a korlátozás alá vont területen belülré mutasson, elkerülve ezzel azt, hogy a vaddisznók a területről kívülre meneküljenek.

1.7. A társas vadászat során törekedni kell arra, hogy a hajtási körbe bekerült vaddisznók közül a lehető legtöbb egyed lelövésre kerüljön, ezért a vadászok felállításánál ezt a szempontot kiemelten kell kezelni.

1.8. Minden vadászatra jogosult köteles a területén kialakítani egy olyan helyet, ahol a társas vadászaton kilőtt vaddisznók zsigerelese történik. Ugyanitt kell kialakítani az ártalmatlanításra váró zsigerek gyűjtésnek és tárolásának feltételeit.

1.9. Amennyiben a társas vadászat során, akár élő állaton, akár zsigereles során felmerül az ASP gyanúja, vagy elhullott vaddisznót találnak a résztvevők, a járási főállatorvost haladéktalanul értesíteni kell.

1.10. A testek és a zsigerek szállításra csak a helyben használt gépjárművek használhatóak, amelyeket a használat után, a vadászterület elhagyása előtt tisztítani és fertőtleníteni kell.

1.11. A vendégvadászok saját gépjárművel nem hajthatnak be a vadászatra kijelölt területre.

2. A társas vadászat gyakorlati végrehajtása során betartandó járványügyi követelmények

2.1. A kilőtt vaddisznó szállítása a kilövés helyéről a zsigereles helyére műanyag ponyván vagy ládán, felemelve vagy csúsztatva (szánszerűen), vagy gépjárművel történjen. Gépjárművel történő szállítás esetén a platót műanyag fóliával kell védeni a szennyeződéstől. Zsigereles kizárólag a zsigereles helyen történhet.

2.2. A kilőtt vaddisznó megtalálási helyét, teríték és a zsigereles helyét fertőtleníteni kell, az ASP ellen hatékony fertőtlenítő szerrel (<http://portal.nebih.gov.hu/afrikai-sertespestis>).

2.3. A zsigereles helyére csak a feladatot végző személyek léphetnek be. A zsigereles részére a vadászatra jogosultnak eszközöket és egyszer használatos védőruhát vagy ennek hiányában lemosható (fertőtleníthető) műanyag kötényt kell biztosítani. A zsigereles során minden egyedből vérmintát és mandula mintát kell venni laboratóriumi vizsgálat céljára. Az egyszer használatos védőruhát használat után össze kell gyűjteni és veszélyes hulladékként kell kezelni. A zsigereleshez használt eszközöket és kötényt minden használat után fertőtleníteni kell és a következő használatig elzárva kell tárolni. A zsigerelest végző személyek a zsigereles helyét kézfertőtlenítést és lábbeli fertőtlenítést vagy cserét követően hagyhatják el.

2.4. A zsigereket és a felhasználásra nem kerülő egyedeket az állati eredetű melléktermék feldolgozó üzem által biztosított konténerbe kell elhelyezni. A testeket és a zsigereket az ASP ellen hatékony fertőtlenítő szer oldatával le kell lelocsolni. A konténer őrzéséről gondoskodni kell.

2.5. Amennyiben a felhasználásra szánt testek megfelelő szállítása, tárolása nem oldható meg, úgy azokat 1. kategóriájú állati eredetű mellékterméknek kell tekinteni és mintavétel után ártalmatlanítani kell. E testek – mint megsemmisített termékek - után is állami kártalanítás illeti meg a vadászatra jogosultat.

2.6. A társas vadászatot követően társas vadászatban részt vevők ruházatát, kezét, lábbelijét az ember egészségére és a ruházatra nem ártalmas fertőtlenítőszerrel kell fertőtleníteni.

3. Ellenőrzés

3.1. Az illetékes járási főállatorvos szűrőpróbaszerűen ellenőrzi, hogy a fenti követelményeket az érintettek betartják-e. Ha a járási főállatorvos a fenti szabályok megsértését tapasztalja, akkor jelentést tesz a HJK vezetőjének/megyei főállatorvosnak. A megyei főállatorvos dönthet úgy, hogy a vadászatra jogosult által vadászati évben tervezett további társas vadászatokra nem ad engedélyt, illetve élelmiszerlánc felügyeleti bírsággal sújthatja a vadászatra jogosultat.

A mentesítési tervben foglaltak vadászatra jogosultak által történő megvalósításának felmérésére az OJK vezetője külső szakértőt is felkérhet.

8. függelék

Az elhullott vaddisznókból történő mintaküldés rendszerességére vonatkozó szabályok

1. Az elhullott vaddisznókból történő mintaküldés rendszerességének megállapításához vadgazdálkodási egységeként kell megállapítani az elvárt mintaszámot.
2. Minden vadgazdálkodási egység esetében a vaddisznók becsült létszámának függvényében kell meghatározni, hogy várhatóan hány elhullott vaddisznóból lehet mintát küldeni egy vadászati évben (elvárt mintaszám). Az elvárt mintaszám a gépjárműütközés következtében, a helyszínen elhullott egyedek nem tartoznak bele, de ez nem érinti azt a szabályt, hogy a gépjárműütközés miatt elhullott egyedekből is kötelező a mintaküldés. Ha az így meghatározott szám nagysága lehetővé teszi meg kell határozni a féléves, és ha lehetséges a negyedéves minimálisan elvárt mintaszámot is.
3. Ha egy vadgazdálkodási egység területén a vaddisznók becsült létszáma olyan alacsony, hogy a mellékelt táblázat alapján nem állapítható meg rá vonatkozó elvárt mintaszám a becsült létszám alapján, akkor a meghatározásánál az előző vadászati évi terítéket is figyelembe kell venni. Ha a teríték sem haladja meg az elvárt mintaszám meghatározáshoz szükséges mértéket, akkor az adott vadgazdálkodási egységre nem állapítható meg az elvárt mintaszám az elhullott vaddisznókból történő mintaküldés vonatkozásában.
4. Az SZKT-n és a fertőzött terület többi részén az elvárt mintaszám teljesítése kötelező, míg az ország egyéb területein csak ajánlott. Az *1. számú táblázat* tartalmazza az elvárt mintaszámokra vonatkozó irányszámokat.
5. Természetesen az elvárt mintaszám elérése után is - vagy ha az adott területre nem határozható meg az elvárt mintaszám - kötelező minden megtalált elhullott vaddisznót bejelenteni, illetve abból virológiai vizsgálat céljából mintát venni.
6. Az SZKT-n és a fertőzött terület többi részén a rendszeres mintaküldés teljesülését a HJK-nak folyamatosan nyomon kell követnie. A HJK-nak legalább negyedévente, illetve félévente figyelmeztetnie kell írásban azokat a vadászatra jogosultakat, amelyek területére negyedéves vagy féléves elvárt mintaszám állapítható meg a táblázat szerint és időarányosan nem történt meg az elvárt mintaszám beküldése. Ezen felül a vadászatra jogosultaknak a Mentésítési Tervben előírt – a vadászati évet követő – ellenőrzése során kiemelt figyelemmel kell lenni az elhullott vaddisznókra vonatkozó elvárt mintaszám teljesülésre. Azokat a vadászatra jogosultakat, amelyek az elvárt mintaszámot nem teljesítették írásban figyelmeztetni kell. Ha az elvárt mintaszám 50 %-a sem teljesült, akkor a vadászatra jogosult területén az egyéb fajok társas vadászata, illetve a vaddisznók csoportos diagnosztikai kilövése addig nem engedélyezhető, amíg időarányosan nem teljesül az elvárt mintaszám. A vadászatra jogosultnak azonban továbbra is megadható az engedély, ha a vadászati hatóság igazolja, hogy a vadászatra jogosult rajta kívül álló okból nem tudta teljesíteni a minimális mintaszámot, vagy ha a becsült létszám, illetve a vizsgált vadászati évben teríték nem érte el a 100-at az SZKT-n kívüli vadgazdálkodási egységek esetén, vagy az 50-et az SZKT-n belül.

<i>Becsült vaddisznó létszám /előző vadászati évi teríték</i>	<i>Elvárt mintaszám a szigorúan korlátozott területen</i>			<i>Elvárt mintaszám a fertőzött terület szigorúan korlátozott területen kívüli részén, illetve a magas, közepes és alacsony kockázatú területen</i>		
	<i>Egész vadászati év</i>	<i>féléves</i>	<i>negyedéves</i>	<i>Egész vadászati év</i>	<i>féléves</i>	<i>negyedéves</i>
50 és 50 alatt	nem határozható meg	nem határozható meg	nem határozható meg	nem határozható meg	nem határozható meg	nem határozható meg
51-100	2	nem határozható meg	nem határozható meg	1	nem határozható meg	nem határozható meg
101-150	4	2	nem határozható meg	2	1	nem határozható meg
151-200	6	3	legalább 1	3	legalább 1	nem határozható meg
200 fölött	8	4	2	4	2	1

1. számú táblázat: Irányszámok elhullott vaddisznók esetén a rendszeres mintaküldés bizonyításához elvárt mintaszámok meghatározáshoz. Fontos, hogy akkor is kötelező minden elhullott vaddisznóból mintát küldeni, ha az elvárt mintaszám már teljesült, vagy ha az adott területre nem határozható meg az elvárt mintaszám.

*9. függelék***A fertőzött területen (beleértve az SZKT területét is) lévő, vaddisznót, vagy vaddisznót is tartó vadfarmok vaddisznó állománya felszámolásának, valamint a vadfarmokról élő vaddisznó kiszállításának szabályai**

1. A HJK-nak intézkednie kell, hogy a fertőzött területbe történő besorolást követő fél éven belül a fertőzött területen lévő vaddisznót, vagy vaddisznót is tartó vadfarm vaddisznó állománya felszámolásra kerüljön.
2. A fertőzött területbe történő besorolást követően azonnal meg kell tiltani a vadfarmon lévő vaddisznó állomány fedeztetését, termékenyítését és a vaddisznókra vonatkozóan beszállítási tilalmat kell elrendelni.
3. A vadfarmon lévő vaddisznó állomány felszámolását elsősorban arra engedéllyel rendelkező vágóhídon levágással, a 7-15. pontokban szabályozott módon történő kiszállítással kell megoldani. Amennyiben ilyen módon nincs lehetőség az állomány határidőre történő teljes felszámolására, akkor a bent maradó állatokat a vadfarmon le kell ölni és állami költségen 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban kell ártalmatlanítani. Az így leölt állatok után az állatok tulajdonosát állami kártalanítás illeti meg.
4. Amennyiben a fertőzött területen lévő vadfarm nem felel meg a 6. pontban foglaltaknak, akkor a felszámolást vágóhídon történő levágással vagy helyben történő leöléssel haladéktalanul meg kell kezdeni.
5. Vágóhídra történő szállítást megelőzően a mentesítési terv 2.3.3.7 pontjaiban foglalt – házisertésekre vonatkozó- előírásokat kell betartani és az ott leírt vizsgálatokat elvégezni.
6. A fertőzött területen lévő vadfarmról élő vaddisznó csak magas és közepes kockázatú területen lévő vadfarmra és vadaskertbe szállítható ki. Jelen függelék 7-15. pontjai a terület kockázati besorolásától függetlenül mind az indító, mind a fogadó tartási, tenyésztési helyre vonatkozóan csak olyan engedélyezett vadfarmok, vadaskertek esetében alkalmazhatóak, amelyek ép, a járványügyi zárttságot maximálisan biztosító kettős kerítéssel ellátottak, vagy a megyei főállatorvos által elfogadott egyéb módszerrel biztosítják a zárttéri és a szabadtéri vaddisznóállomány érintkezésének megakadályozását. Vadfarmok esetében a maximális járványvédelmi biztonság elérése érdekében rendelkezni kell továbbá mindazokkal a létesítményekkel, járványvédelmi, állategészségügyi eljárásokkal, amelyek a működés minden fázisában biztosítják a Nébih honlapján elérhető „Jó Sertéstartási Gyakorlat”-ban foglaltak maradéktalan betartását, a rendszeres állatorvosi felügyeletet, ellenőrzést. Vadaskertek esetében naprakész nyilvántartással kell rendelkezni a mentesítési terv vadaskertekre vonatkozó utasításainak végrehajtásáról, a beszállított állatokról, a beszállított állatokra vonatkozó kilövési kötelezettség teljesítéséről. Látogatási naplóbankell rögzíteni a vadaskertben megfordult személyek adatait, elérhetőségét, az ASP-ről tartott tájékoztatások teljességét.
7. Fertőzött területen lévő vadfarmról magas és közepes kockázatú területen lévő vadaskertbe vagy vadfarmra élő vaddisznó behozatalára szóló engedélyt a vadfarm vagy vadaskert üzemeltetőjének írásbeli kérelmére a Helyi Járványvédelmi Központ (HJK) vezetője, HJK hiányában a megyei főállatorvos adja ki. A behozatali engedély kiadásának feltétele az 6. pontban foglaltak

megfelelőségének vizsgálata. A behozatali engedélyben rögzíteni kell, hogy a szállítmány csak a 8. pontban foglalt feltételek teljesülése esetén indítható.

Ezen túlmenően a magas kockázatú területen lévő vadaskert üzemeltetőjének a kérelemben vállalnia kell, hogy a betelepítést követő 15 napon belül gondoskodik a vadaskertben élő vaddisznóállomány olyan mértékű gyérítéséről, amely gyérítés során leölt állatok száma minden korcsoportra vonatkozóan meghaladja a betelepített állatok számát. Közepes kockázatú területen mindezt a vadászati év végéig kell vállalni. Az így kilőtt állatok a diagnosztikai tervben kiadott darabszámba nem számíthatók be.

Betelepítési engedély folyamatos beszállításra nem, csak konkrét dátumhoz kötötten adható ki.

8. A 7. pontban felsorolt szállítások vonatkozásában a fertőzött területen lévő, kiszállítást indító vadfarmra illetve a kiszállítandó állatokra vonatkozó feltételek:
 - a. a kiszállítandó állatok a vadfarmon születtek, vagy legalább a kiszállítást megelőző 30 napig a származási helyen tartózkodtak,
 - b. a vadfarmra a kiszállítást megelőző 30 napban nem került be élő vaddisznó,
 - c. a kiszállítandó állatok a házisertésekre vonatkozó jelölési szabályoknak megfelelően egyedileg jelöltek,
 - d. a kiszállítás előtti 15 napon belül minden szállítandó egyedből vett vérmintából a NÉBIH ÁDI kedvező eredménnyel elvégezte az ASP vírusának kimutatására irányuló PCR vizsgálatot,
 - e. a szállítmány az út megszakítása és pihentetés nélkül közvetlenül jut el a rendeltetési helyre,
 - f. a szállítmányt az adott kockázati területnek megfelelő, házisertésekre vonatkozó dokumentáció és bizonyítvány kíséri, amelyen a szerepel a hatósági állatorvos ellenjegyzése a 7. pontban foglaltak teljesüléséről.
9. Magas kockázatú területen lévő vadfarmról magas kockázatú területen lévő vadaskertbe vagy vadfarmra a mentesítési terv 3.2.8.1 pontjában foglaltak az irányadók.
 - k.
10. Magas kockázatú területen lévő vadfarmról közepes kockázatú területen lévő vadaskertbe vagy vadfarmra élő vaddisznó beszállítására a HJK vezetője vagy HJK hiányában a megyei főállatorvos a 7. pontban foglaltaknak megfelelően adhat engedélyt.
11. Közepes kockázatú területen lévő vadfarmról közepes kockázatú területen lévő vadaskertbe vagy vadfarmra vaddisznót szállítani a mentesítési terv 4.2.8.1 pontjában foglaltak alapján lehet.
12. A fertőzött területen lévő vadfarmokon tartott élő vaddisznóknak az Európai Unió más tagállamába vagy harmadik országba történő kiszállítása tilos.
13. A fentiekén túl a magas és közepes kockázatú területen lévő, vaddisznót vagy vaddisznót is tartó vadfarmokon a házisertés állományokra (tartott sertésfélékre) vonatkozó utasításokat kell betartani.

*10. függelék***A magas kockázatú és fertőzött területen található, tartott sertésfélékkel foglalkozó létesítményekre vonatkozó megerősített járványvédelmi intézkedések**

1. A magas kockázatú és fertőzött területen található, tartott sertésfélékkel foglalkozó létesítményeket üzemeltető felelős személyek az említett területeken kívülre történő engedélyezett mozgás esetén biztosítják, hogy a tartott sertésfélékkel foglalkozó létesítményekben a következő megerősített járványvédelmi intézkedések kerüljenek alkalmazásra:

- a) a tartott sertésfélék sem közvetlenül, sem közvetve nem érintkezhetnek a következőkkel:
 - más létesítményekből származó egyéb tartott sertésfélék;
 - vadon élő sertésfélék;
- b) megfelelő higiéniai intézkedések végrehajtása, például a ruházat és lábbeli cseréje a sertésfélék tartására szolgáló helyiségekbe való belépéskor és azok elhagyásakor;
- c) kézmosás és -fertőtlenítés, valamint a lábbeli fertőtlenítése a sertésfélék tartására szolgáló helyiségek bejáratánál;
- d) a tartott sertésfélékkel való mindennemű érintkezés mellőzése a vadon élő sertésféléket érintő vadászatot vagy a vadon élő sertésfélékkel való bármilyen egyéb érintkezést követő legalább 48 órán keresztül;
- e) illetéktelen személyek vagy szállítóeszközök kitiltása a létesítményből, így a sertésfélék tartására szolgáló helyiségekből is;
- f) megfelelő nyilvántartás vezetése a sertésfélék tartására szolgáló létesítménybe belépő személyekről és szállítóeszközökről;
- g) a létesítmény sertésfélék tartására szolgáló helyiségeinek és épületeinek meg kell felelniük az alábbi követelményeknek:
 - kialakításuk megakadályozza minden más állat belépését a helyiségekbe és épületekbe, és nem engedi, hogy az ilyen állatok érintkezésbe léphessenek a tartott sertésfélékkel, illetve azok takarmányával és almozó anyagával,
 - helyiségekben és épületekben lehetőség van a kézmosásra és -fertőtlenítésre;
 - a helyiségek kialakítása lehetővé teszi azok tisztítását és fertőtlenítését;
 - a sertésfélék tartására szolgáló helyiségek bejáratánál megfelelő öltözők állnak rendelkezésre a lábbelik és ruhák cseréjéhez;
- h) állatbiztos kerítés legalább a sertésfélék tartására szolgáló helyiségek, illetve a takarmány és alom tárolására szolgáló épületek körül;

- i) érvényben van egy, a járási főállatorvos által jóváhagyott járványvédelmi intézkedési terv, amely figyelembe veszi a létesítmény profilját és a nemzeti jogszabályokat; a járványvédelmi tervnek tartalmaznia kell legalább a következőket:
- tiszta” és „piszkos” területek kijelölése a gazdaság típusának megfelelően, például öltözők, zuhanyzók és ebédlő kialakítása;
 - az újonnan érkezett tartott sertésfélék létesítménybe való beléptetésére vonatkozó logisztikai eljárások kialakítása és adott esetben felülvizsgálata;
 - a létesítmények, szállítóeszközök és felszerelések tisztítására és fertőtlenítésére, valamint a személyzeti higiénára vonatkozó eljárások;
 - a személyzet helybeni étkezésére vonatkozó szabályok és adott esetben (amennyiben szükséges) a sertésfélék tartására vonatkozó tilalom elrendelése a személyzet számára;
 - célzott, rendszeres időközönként megtartott tájékoztató képzés a létesítményben dolgozó személyzet számára;
 - logisztikai intézkedések bevezetése és adott esetben felülvizsgálata annak biztosítására, hogy a különböző járványügyi egységek megfelelően el legyenek különítve, és hogy a sertésfélék sem közvetlenül, sem közvetve ne kerüljenek érintkezésbe állati melléktermékekkel vagy más egységekkel;
 - a helyiségeken vagy épületeken végzett építési vagy javítási munkák idejére a biológiai védelmi követelmények végrehajtását biztosító eljárások és utasítások bevezetése;
 - a biológiai védelmi intézkedések végrehajtását vizsgáló belső ellenőrzés vagy önértékelés.

*11. függelék***A tartott sertésfélék magas kockázatú területről másik tagállamba, valamint a fertőzött területen kívülre történő szállításához használt szállítóeszközökre vonatkozó általános feltételek**

Az illetékes járási állategészségügyi hatóság csak akkor engedélyezi a tartott sertésfélék szállítmányainak magas kockázatú területről másik tagállamba, valamint a fertőzött területen kívülre történő mozgásait, ha az e szállítmányok szállítására használt szállítóeszközök:

- a) úgy vannak kialakítva és karbantartva, hogy az állatok, termékek vagy bármely más, állategészségügyi kockázatot jelentő tétel kiszabadulása, illetve kiszivárgása elkerülhető legyen; a szállító eszköz csorgás-, csepegésmentes;
- b) minden egyes szállítás után azonnal tisztítják és fertőtlenítik, szükség esetén később újból fertőtlenítik;
- c) a fertőtlenítést követően minden esetben megszáritják vagy hagyják megszáradni újabb állatok berakodása előtt; valamint
- d) a szállítás előtt a rovarok és rágcsálók elleni intézkedéseket is alkalmaznak.

A szállítóeszközök tisztítását és fertőtlenítését a következők szerint kell elvégezni:

- a) az illetékes hatóság előírásaival vagy eljárásaival összhangban ASP ellen hatásos fertőtlenítőszerrel kell használni;
- b) a tisztítást, fertőtlenítést a hatóság felügyelete, ellenőrzése mellett kell végrehajtani.

12. függelék

A Nemzeti Akcióterv végrehajtási ütemterve*

1. Minden vadászatra jogosultnak hosszú távú, több éves tervet kell készítenie és a vadászati hatóságnak jóváhagyásra benyújtania arra vonatkozóan, hogy milyen intézkedésekkel éri el a szabad területi állomány esetében 2025. február 28-ig a legfeljebb $0,5$ vaddisznó/km² ($0,5$ vaddisznó/100 hektár) állománysűrűséget. A feladat végrehajtása során a vadászatra jogosult kérheti a tájegységi fővadászok segítségét.

Felelős: minden vadászatra jogosult

Határidő: 2021. március 31.

2. Minden vadászatra jogosultnak – a szigorúan korlátozott területbe tartozók kivételével - éves tervet kell készítenie a 2021/2022-es és azt követő vadászati évekre, hogy miként tesz eleget az ASP Mentésítési Terv diagnosztikai kilövésekre vonatkozó előírásokban foglaltaknak és hogyan teljesíti minden korcsoportban az állategészségügyi hatóság által előírt, a 2019/2020. vadászati év (bázisév) alapján kiszámított 150 %-os irányszámot (diagnosztikai kilövés). A tervet jóváhagyásra ebben az esetben is meg kell küldeni a vadászati hatóságnak. A feladat végrehajtása során a vadászatra jogosult kérheti a tájegységi fővadászok segítségét.

Felelős: minden vadászatra jogosult

Határidő: minden évben március 15, első alkalommal 2021. március 31.

3. Minden területi vadászati hatóságnak írásban közölnie kell a vadászatra jogosultakkal, hogy milyen adatokat és milyen formátumban vár el a hosszú távú, illetve az éves tervezéssel kapcsolatban, annak érdekében, hogy megyei szinten egységes tervek készüljenek.

Felelős: minden területi (megyei) vadászati hatóság

Határidő: 2021. február 28., módosítás esetén az adott év január 31.

4. Minden területi vadászati hatóságnak a vadászatra jogosultak által benyújtott terveket jóvá kell hagynia.

Felelős: minden területi (megyei) vadászati hatóság

Határidő: minden évben április 30.

5. Minden területi vadászati hatóságnak ellenőriznie kell, hogy az előző vadászati évben a vadászatra jogosultnak sikerült-e teljesítenie az adott vadászati évre vonatkozó, a hosszú távú tervben foglalt irányszámokat. Abban az esetben, ha a teljesítés elmaradt a tervtől, akkor a vadászatra jogosultat kötelezni kell a hosszú távú terv módosítására olyan módon, hogy a ciklus végére elérhető legyen a legfeljebb $0,5$ vaddisznó/km² ($0,5$ vaddisznó/100 hektár) állománysűrűség.

Felelős: minden területi (megyei) vadászati hatóság

Határidő: minden évben április 30.

6. Az Országos Járványvédelmi Központnak (OJK) tanácsadói hálózatot kell létrehoznia az állategészségügyi szempontok figyelembevételével, abból a célból, hogy a vadászatra jogosultaknak a vaddisznó állomány csökkentését célzó tevékenységét elősegítsék.

Felelős: OJK

Határidő: 2021. március 31.

7. Az Országos Vadgazdálkodási Adattár (OVA) üzemeltetőjének részletes javaslatot kell tennie azokra a módszerekre, amelyekkel a vaddisznó állomány becslés pontosságát számottevően növelni lehet.

Felelős: OVA

Határidő: 2021. március 31.

8. Az Országos Magyar Vadászkamarának felül kell vizsgálnia a jelenlegi vadászképzést, hogy az jobban megfeleljen a jelenlegi állategészségügyi követelményeknek, illetve a hatékony vaddisznó állomány gyérités elősegítésének.

Felelős: Országos Magyar Vadászkamara

Határidő: 2021. március 31.

9. A vaddisznót vagy vaddisznót is tartó vadaskertek és vadfarmok üzemeltetőinek írásos szerződéssel kell gondoskodniuk a vadállomány állatorvosi ellátásáról.

Felelős: Vadaskertek és vadfarmok üzemeltetői

Határidő: 2021. március 31.

10. A vaddisznót vagy vaddisznót is tartó vadaskertek és vadfarmok üzemeltetőinek – az ellátó állatorvos ellenjegyzésével - a létesítményükre kidolgozott járványügyi szabályzatot kell készíteniük és jóváhagyásra benyújtaniuk a HJK vezetőjének, illetve ahol nincs HJK a megyei főállatorvosnak. A járványügyi szabályzatnak tartalmaznia kell a létesítményben maximálisan tartható vaddisznó létszámot és a létesítménybe befelé és az abból kifelé irányuló forgalomra vonatkozó szabályokat, valamint az ASP esetleges megállapítása esetén a vaddisznó állomány felszámolására vonatkozó eljárást is.

Felelős: Vadaskertek és vadfarmok üzemeltetői

Határidő: 2021. április 30.

* Megjegyzés: E függelék az Akcióterv 2021 januárjában megállapított ütemtervének megfelelően tartalmazza a feladatokat és a határidőket.

A Földművelésügyi Értesítőt a Szerkesztőbizottság közreműködésével az Agrárminisztérium szerkeszti.

A Szerkesztőbizottság elnöke: Dr. Szinay Attila

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth Lajos tér 11.

A Földművelésügyi Értesítő hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a

<https://kormany.hu/dokumentumtar/foldmuvelesugyi-ertesito/> honlapon érhető el.

Felelős kiadó: Dr. Szinay Attila
